EXILUL ȘI RĂDĂCINILE

Horia STAMATU

Dacă iritația provocată de niște emisiuni radiofonice în cercurile vizate este explicabilă, mai puțin explicabile ne apar niște violențe fără sens în cadrul Românilor liberi. Așa, din cer senin, se trezește omul cu acuzația de-a fi ''desrădăcinat''. De aceea e nevoie să vedem cam cum este cu ''rădăcinarea'' și ''desrădăcinarea''.

Noi, Românii liberi, adică un număr respectabil de Români, nu avem cum să fim desrădăcinați, cum ne văd atâția intelectuali, pentrucă aici în lumea liberă nu ne obligă nimeni să renunțăm la propria noastră natură. In același timp, credem că altfel este în cuprinsul Daciei, dela Nistru până la Tisa, unde ''ființa românească'' este supusă unor presiuni anti-naturale din ce în ce mai mari, după ce o desrădăcinare a două treimi dintre Români a fost efectuată la propriu prin ruperea de pământul lor. Paralel s'a dat campania desrădăcinării spirituale și intelectuale, prin persecuția religioasă și culturală. Din 1944 s'a încuibat în România războiul religios, al cărui țel este desrădăcinarea Românilor.

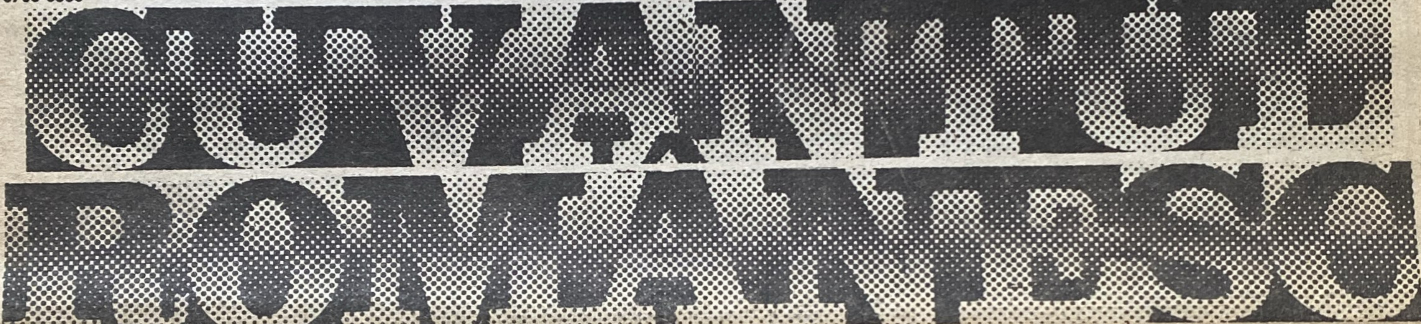
Din nefericire există un anumit fel, am zice ''județean'' de-a gândi ''rădăcinarea'' în această lume, uitându-se că ''rădăcinarea'' umană are paradoxia ei specifică: pe cât este de locală, pe atâta este de universală. Așa e omul, spre deosebire de leguma, care și ea are rădăcini, dar numai în pământ. Fără ''local'' și ''universal'' în același timp, nici Francezul nu e Francez, de pildă, nici Românul nu e Român, ci fără una sau alta, ori e ca mărginit județean un mic vânzător de legume, ori ca închipuit doar universal, un flueră vânt în țara cucilor. Olteanul, de pildă, este valoros ca Oltean doar în măsura în care este vie în el universalitatea credinței creștine, iar dacă e vorba de un intelectual, bucureștean sau ieșean, se adaugă neapărat și conștiința unei culturi care trece de malurile Dâmboviței sau ale Bahluiului, pentrucă el nu există ca intelectual rădăcinat, decât datorită unei întrețesături culturale întinse încă dela origini în spațiul vreunei încheeturi de lumi, mai vastă decât propria țară.

Așa se face că ''rădăcinarea'' omului e triplă: în brazdă, în cultură și în cer, adică persoana conștientă este ca un centru al unor trei cercuri concentrice: corp, suflet și spirit. Cine se reduce la brazdă, mănâncă brazdă și e aproape de râmă, cine se reduce la brazdă și cultură mai mănâncă și bea și ceva hârtie și cerneală, dar dacă înrădăcinarea este și în cer, și brazda și cultura devin efectiv valori umane, iar cine are conștiința lor este liber. Fără o rădăcinare spirituală cultura nu are identitate, iar brazda e doar lanț de sclavie. Si aceasta e toată problema românească de azi: cum să-și recupereze Românul brazda, cum să se scuture de munca silnică și să lapede botnița ce-i oprește cuvântul, cum să-și recâștige libertate botezului, a cuminecării, a Crăciunului, a Paștilor și Rusaliilor fără de care i-se stinge Duhul.

Niciun Român care, indiferent unde se află, are conștiința calității lui de centru al celor trei cercuri concentrice care simbolizează raporturile finitului și infinitului, nu poate fi un ''desrădăcinat'', și pe cât mai intens mărturisește această triplă origine a lui, pe atâta servește mai util un viitor al neamului românesc, născut, crescut și adunat împreună în condiții nespus de grele, care privite retrospectiv și în actualitate, însumează ''istoria mondială a neamului românesc''. Spiritul milenar al acestei istorii include tragedia dintr'un spațiu de origini mai vast decât toate ''județele'' noastre, oricât de ilustru e fiecare pentrucă a dat la lumină ilustrimile noastre. Noi aparținem unui spațiu-timp care merge dela prăbușirea Troii până la a Sarmisegetuzii și apoi a fostei România Mare. Un spațiu timp tragic, în a cărui actualitate suntem, noi exilații Români, în situația analoagă celor ce-l urmau pe Eneas, dar numai analoagă, pentrucă noi nu avem de întemeiat vreo Romă, ci doar de apărat ''rădăcinarea'' Românilor, în brazdă, cultură și spirit. Din momentul în care începem să ne acuzăm unii pe alții că am fi ''desrădăcinați'' tocmai bine turnăm acizi la rădăcinile românității, al cărui spirit ecumenic este milenar. Orice Român ignoră acest lucru, se ne-cunoaște pe sine. □

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 8 Nr. 87 -IULIE 1983- PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

ACOLIȚII REGIMULUI RESERIST

Eugen BÂRSAN

E straniu faptul că nimeni dintre cei cu interese paralele, nu atacă niciodată comunismul și impostura lui din Tară. Cei care stau pe această poziție, fie că sunt sau nu sunt puși să facă așa, joacă rolul de acoliți ai regimului reserist.Iar interesele lor sunt paralele pentrucă în timp ce materialicește au preferat lumea liberă, ei au rămas, chipurile, ideologic în comunism. Aceasta înseamnă că'și duc viața în antagonism ori cum popular se zice: ''cu șezutul în două luntri ''.

Cine se pretează la așa ceva se plasează în chip natural în afara sferei ținutei oamenilor de respectabilitate, și nu poate fi la nici un caz om de adâncime chiar dacă el se fandosește că i-a rămas sufletul legat de partidul imposturii comuniste și criminale din Tară. Căci un om de reală adâncime ideologică nu se pretează la jocuri politice dezonorante. Așa ceva e pentru indivizii lipsiți de scrupule care sfidând onorabilitatea au devenit apologeți și pasionați slujitori ai răului, practicând ''învârteala'' de șmecheri sau pramatii.

Tot ''politicul'' de care acoliții din Exil ai regimului reserist sunt animați și călăuziți, se limitează în fapt la ceea ce îi aranjează pe ei personal. Iar ceea ce îi aranjează pe ei personal, în opera nefastă pe care o duc pe plan românesc, e ceva grav anti-național, mai cu seamă într'un timp crucial ca cel de față prin care trece Tară și Poporul Român. In vorbele, perorațiile și atitudinile lor, nu vezi nimic altceva decât o ofensivă de înfruntare și stârpire a realului spirit național românesc. A spiritului din profunzimea Istoriei Neamului în care regimul imposturii sovieto-comuniste vede cel mai mare dușman al lui. Vibrațiile și manifestările acestui spirit provoacă numitului regim și

Continuare în pag.3

PUTEREA RUSIEI

Nicolae PETRA

Colosul din răsărit pare făcut din granit, indestructibil și chiar mai mult, tot mai puternic în fiecare zi. Nimic nu pare a-l putea clinti, a-l mișca din loc sau a-l amenința.

Totuși istoria lumii spune altceva, vorbește de imperii care s'au înălțat pe culmi ce păreau indestructible și care s'au prăbușit ca un castel de nisip fără urmă. E ceva care e prea bine știut și chiar dovedit cu principiile de bază a lumii materiale în care trăim, acea prea cunoscută lege a termodinamicei, care sub numele de entropie, guvernează lumea materială în care trăim.

O lege care spune că totul se descompune, încetul cu încetul și nu e nici o ieșire din această situație. Numai spiritul scapă acestei legi, el domină viața materială și în măsura în care spiritualul are mai multă sau mai puțină importanță în organizația civilizației unui neam, acesta reușește să se mențină sau să se prăbușească.

Care este valoarea spirituală a civilizației rusești, cea care rezultă din principiile materialismului istoric, din marxismul ateu care nu are alt criteriu decât necesitățile materiale ale insului și ale poporului.

Fără îndoială că materia e un element de bază pentru construirea unei societăți, dar cărămizile și bolovanii întrebuințați la clădire, au nevoie de elementul spiritual care să asigure coeziunea valorilor amorfe ce singure nu pot sta împreună.

Ceea ce e curios e că omenirea ca și individul are un respect enorm pentru valorile materiale, la indivizi și la popoare și aproape nicicând nu caută să vadă dacă aparența de putere materială e susținută de ceva spiritual ori dacă cel sărac și lipsit de bogății, nu e în fond mai puternic, mai trainic decât bogătașul, pentru valorile sufletești pe care le are în el și care nu-l lasă să cadă așa cum marile construcții fără suflet, cad victime inevitabile entropiei și se prăbușesc fără urmă.

Oricine care ar voi să privească cu mai multă atenție la acest colos rus, poate vedea crăpăturile aproape invizibile care apar și care inevitabil și ireparabil cresc mereu până când se va transforma totul în praf.

Istoria ultimilor ani, arată cum Rusia se găsește și reacționează ca într'o stare de mai puțină siguranță, de îndoială în ceea ce privește politica ei internațională și politica economică, internă și externă.

Acțiunea Rusiei în Afganistan e o dovadă de nesiguranță, de bâjbâială în politica externă, de lipsă de aliați siguri și prietenii adevărate. Timp de mai bine de 15 ani, Rusia a crezut că se poate baza pe prietenia țărilor din a ''treia lume'', politică care a fost numai o iluzie și pricină de greșeli scumpe pentru Rusia. Azi încearcă să ducă o politică de intimidare a Europei de West, ca să provoace o antipatie împotriva Statelor Unite acuzând pe acestea de acțiuni care pot provoca un război a cărui victimă ar fi tocmai Europa. Sunt jocuri aproape ridicole, care nu pot dura mult fără să fie vizibilă neseriozitatea acestor acuzațiuni.

Cu singurul aliat pe care poate conta deocamdată, Cuba, Rusia se găsește cu grave probleme tocmai în țările din răsăritul Europei care reprezentau un cordon de apărare, de aliați sinceri și durabili. Azi problema naționalistă și dizidenții din această regiune, e o problemă pentru care Rusia nu are nici o soluție și care, ca și crăpătura din dig, crește mereu și nu mai poate da înapoi.

In ultimele săptămâni, Andropov a anunțat că recolta din anul acesta de cereale e aproape bună, cu vreo 200 de milioane de tone, în loc de 240 cât se lăudau că vor avea dar și asta e mai mult decât cele 160 -180 milioane de tone din anii anteriori. Ceea ce nu spune Andropov e că această producție superioară e rezultatul nu efortului sau unei situații climaterice mai bune, ci rezultatul unei reforme introduse de Brej-

Continuare în pag.3

editorial

DIPLOMAȚIA INFILTRĂRILOR

Este vorba despre infiltrările partidului comunist român, în rândurile comunităților românești din lumea liberă. Aceste infiltrări s'au desfășurat, din 1945 și până astăzi, după împrejurări, cu o diplomație de calitate inferioară sau cu metode diplomatice din cele mai rafinate.

Obiectivul partidului comunist a fost și rămâne același: iobăgia Românilor din lumea liberă, totală și necondiționată, pentru ca aceștia să servească interesele acestui partid. Pentru aceasta, s'au cheltuit sume mari de bani, și s'au întrebuințat șantaje, teroare, sămânța discordiei, amenințări, presiuni morale și chiar încercări de asasinat fizic.

S'au cules informații complete și uluitoare în cantitatea lor, și pe de altă parte, au fost furnizate agențiilor oficiale din vest informații și evidențe din cele mai bizare pentru a discredita personalitățile reprezentative ale exilului românesc. Cazul episcopului Trifa, este un exemplu.

S'au trimis "ambasadori", unii gângavi și lipsiți de orice pregătire sau decență, iar alții din lumea diplomatică sau universitară care să "potolească" spiritele și ostilitatea față de regim și să creeze condițiile unei atmosfere de capitulare față de regimul comunist român.

Prin toate acestea, comuniștii români și-au "astâmpărat" în parte, setea lor de cunoaștere și dinamismul lor de acțiune. Au realizat ceva mai mult? Absolut nimic. Exilul românesc nu a putut fi destrămat și nici sclavizat de către comuniștii români.

In general, infiltrațiile, toate infiltrațiile sunt impotente, prin însăși calitatea și rolul lor funcțional. Agenții infiltrați sunt inoperativi, pentrucă acțiunea lor nu se poate integra în dinamica grupului, care este o realitate superioară și organică. Apoi, exilații români sunt în esența lor luptători dedicați unui ideal românesc. Nu vorbesc de "refugiații comerciali" sau dizidenții ocazionali", ci de exilați, de Românii care au plecat cu traista pe umeri, ca să împlinească un act de cuget românesc. Adică, să fie permanent identificați cu propria lor conștiință românească și cu poporul iobăgit din țară.

Idealurile de luptă ale exilului românesc nu pot fi anulate de gângăveala și bâlbâiala ideologică a unor agenți comuniști, strecurați în lumea liberă. Lupta românească a exilaților este o treabă de puritate morală, un imperativ național care depășește cu milioane de kilometri toate eforturile pigmeilor infiltrați, ca purtători de cuvânt ai partidului comunist român. Intre lupta exilului românesc și activitățile pigmeilor comuniști, este o distanță ca dela cer la pământ. Si, târâtoarele, nu pot niciodată să cucerească cerul!

Scriu aceste rânduri de precizare, pentrucă exilul românesc se găseste din nou în fața unei încercări comuniste de a "lichida" acest exil. S'a semnalat de curând o prezență de "materie cenușie" care tatonează șansele unei noi formule de "co-existențialism" între exil și partidul comunist român.

Noi afirmăm, acum, ca și înainte că, între noi, cei din lumea liberă, Românii cei adevărați și comuniști nu există nici un fel de punte de legătură sau reconciliere.

Românii din exil nu sunt "nici proști nici de vânzare".

Dialogul nostru cu comunismul românesc este un dialog de război, fără răgaz, fără armistițiu, până la bătălia finală. Si credem nestrămutat că Dumnezeu ne ajută să ieșim biruitori, căci noi purtăm făcliile de lumină, nu întunericul satanic.

George BĂLAȘU

CANDELE NESTINSE...

Ilie OLTEANU

Unora -marilor sfinți- li s'a făcut dorul să mărturisească adevărul propovăduit de Isus Domnul cu o tărie, care să vibreze în conștiința omenirii veacuri de-a rândul Nouă, celor mulți, ni s'a dăruit mai puțin. Dar și mărturisirea noastră despre acest adevăr e necesară, deși nu are tăria să grăiască peste veacuri. Până și numele nostru e înmormântat în uitare odată cu ceasul când părăsim această viață pământeană trecătoare.

Uneori însă ariditatea spirituală, poate ani de-a rândul, pare să ne secătuiască puterile, să ne pară că nu mai putem împlini această datorie necesară. Decât, această ariditate nu ne dă dreptul să pierdem nădejdea. Căci scris este: "Cei ce vor persevera, vor fi mântuiți".

Cum să perseverăm?: Prin VOINTA noastră de a continua să ne rugăm, să credem și să făptuim; cu determinarea aidoma legământului proorocilor: "Să se lipească limba mea de cerul gurii mele, dacă Te voiu uita vreodată pe Tine, Doamne!" Cu atât mai mult, că trebue să fim conștienți - toată vremea că ceea ce așteaptă Dumnezeu dela om e voința lui liberă: RESTUL DUMNEZEU PLINESTE.

Câți sunt cei care perseverează? Mulți, puțini? Numai Dumnezeu o știe. Dar, dacă mulți sau puțini, una e mai presus de toate: această făptuire a celor care perseverează, întruchipată în candele ale credinței, să fie neîntreruptă din generație în generație. Pentrucă, dacă un Arhanghel ar privi spre pământ, să poată spune Domnului: "Pe alocurea văd, Doamne, podoabă de candele; în alte părți candelele sunt mai puține, dar, totuși sunt și ele; iarăși, în alte părți nu văd decât deșertul sterp al întunericului. Dar (binecuvântat și preamărit să fie numele Tău în vecii vecilor!) candelele luminii credinței, oricât de puternică vifornița dușmanilor Tăi va fi, nu se sting niciodată; ele dăinuiesc din veac în veac!"

Poate, gândindu-se la deșertul sterp al întunericului, un poet din vremea veche și-a plâns amarul în versurile:

"Viața e un râu,/ Un râu, care curge în mare,/ In marea morții..."

Dacă și-ar fi întors privirea spre luminile candelelor nestinse, ar fi putut scrie:

"Viața e un râu,/ Un râu, care curge în mare,/ In marea veșniciei lui Dumnezeu..."

CĂTRE REDACȚIE

* ROMANIA - Despre noi ce să-ți spun? Am scăpat de iarnă, care a venit cu întârziere și nu a ținut mult. Pe 4 Martie, fără un anunț în presă sau o informare prin viu grai, fiecare șofer, ca telefonul fără fir, a aflat că se distribuie bonuri de benzină. Era un afiș mare: "In scopul deservirii civilizate și echitabile a carburanților, se face ordinarea mașinilor pe stații PECO și distribuirea taloanelor de programare pentru autoturisme proprietate personală". Pe ziua de 4 au fost programați cei cu numerele terminus 0, 1, 2 și 3. Se cereau următoarele acte: certificatul de înmatriculare, buletinul, chitanța că ai plătit impozitul ADAS pe 1983. Noroc că am plătit în Februarie. S'a format o coadă la secția financiară, ca în filmele americane cu căutători de aur în Alaska. Am primit talon pentru 4 luni, inclusiv luna Iunie, pe decadă de 10 zile, 10 litri de benzină. Cantitate suficientă ca să stai acasă la vară. Ce să faci în timpul verii cu 30 litri pe lună? Am auzit că în comune i-a obligat pe posesorii de mașini să facă contract pe animale, ca să poată primi taloanele. La fel, navetiștii sunt constrânși să ducă adeverință ca au contractat un porc dela consiliu, în schimbul eliberării abonamentului pentru autobuz. Autobuze care Duminica nu mai circulă, începând din luna Februarie. Fiecare se descurcă cum poate. Mai bine o duc cei care au o cale ferată în apropiere, că de bine de rău, trenurile mai circulă. Din lipsă de motorină, autobuzele circulă sau nu. Nu -ți mai spun că din lipsă de benzină, la mine în bloc stă gunoiul neridicat de două săptămâni. Să vezi ce de hârtie am pe stradă; mai fac eu pe măturătorul, dar nu prea are rost, pentrucă vântul mi le aduce înapoi.

Cu încălzirea pe anul acesta, jonglăm cu banii: luna XI - 830 lei; XII - 970 lei; I - 1140 lei, II - 1050 lei; în anul 1979, luna I - 23o lei; în 1981, luna I - 635 lei, diferența dela 60 Gcal, la 80 Gcal la 220 Gcal.

Așteptăm majorările de salariu, anul trecut a apărut un decret prin care se arată că nu se acordă nici o treaptă la nimeni 30 % din personal, anul acesta la fel 30 %, iar la anul conform legii în anul în care se face majorarea, nu ți se acordă nici o gradație, treaptă de salariu, 30 % din nou.

"Comitetul Politic Executiv a aprobat trecerea în anul 1983 la o nouă majorare a retribuțiilor medii nominale, astfel încât retribuția reală la încheierea acestei acțiuni, în anul viitor, să fie cu 5 % mai mare decât în 1980". Adică ai dreptul la o gradație, 6 luni după ultima ridicare la fel nu ai voie la o gradație, care se acordă din 3 în 3 ani.

Asta-i norocul nostru, ce bine este de voi!

A.B.

* MILANO, ITALIA - Din când în când vă scriu câteva cuvinte, spre a exprima mulțumirile mele atât pentru trimiterea regulată a Cuvântului, în care justețea afirmațiilor Dvs. în cele ce scrieți merge drept la inimă, cât și pentru primirea culegerii de poezii din închisori, făcută de Dl. Zahu Pană. I-am mulțumit călduros și dânsului pentru opera istorică făcută cu atâta trudă. Sunt acolo imagini cutremurătoare, pe care Vuia le-a analizat cu excepțională competență. Mă refer mai cu seamă la Radu Gyr, neuitatul colaborator, cât și la Nichifor Crainic, pe care îl cunoșteam din 1925 cu care am împărțit conducerea Societății de Radio.

Nello MANZATTI

* KOLN, GERMANIA DE VEST - Suntem o parohie mică deocamdată, compusă din Români, majoritatea refugiați politici. Cu toții am citit ziarul editat de dumneavoastră și trebue să vă felicităm pentru tot ce publicați, unele din articole fiind mai mult decât interesante; de asemenea, din ziarul dumneavoastră am aflat multe noutăți din țară, pe care nu le știam. Ziarul l-am primit dela un prieten care este abonat, dar din păcate, până ajunge la noi trece foarte mult timp.

Din păcate, deoarece așa după cum v'am scris mai sus, majoritatea dintre noi sunt refugiați, fără azil primit, avem mari greutați cu autoritățile, dar ne luptăm și suntem siguri că în final vom câștiga. Din aceste motive nu putem deocamdată să ne abonăm la ziarul care ne este atât de folositor.

Dacă credeți că este posibil, poate ne trimiteți și nouă un număr în mod gratuit, până vom putea strânge ceva bani ca să-i trimitem. Noi avem slujbe în fiecare a treia Duminică, când vine părintele Dumitru Popa dela Freiburg.

După sfânta slujbă ne strângem cu toții într'o încăpere pusă la dispoziție de biserica evanghelică, discutăm, ne spunem necazurile, citim câte ceva dacă avem, se recită poezii patriotice, etc. Dacă am avea un ziar, l-am putea citi în comun și l-am putea discuta pe larg.

Rămâne de văzut dacă este posibil, noi știm că și dumneavoastră aveți greutăți, dar poate, poate aveți un ziar în plus pentru noi. Dacă veniți la Köln vă invităm să asistați la slujbă și apoi la discuțiile noastre.

Vă mulțumim anticipat, urându-vă spor în munca dumneavoastră și multă fericire.

Andrei MAKAROW

*PARIS, FRANTA - Tin prin aceste câteva rânduri să vă mulțumesc pentru cinstea pe care mi-o faceți retrimițându-mi "Cuvântul Românesc" al cărui număr de Paști l-am primit la sfârșitul lunii trecute. Urmăresc regulat "Cuvântul Românesc" de mai mulți ani și din când în când (mărturisesc cu umilință că nu prea des) v'am și trimis - prin Zahu Pană - câte vreun poem pe care de fiecare dată mi-ați făcut cinstea să-l publicați. Mi-a fost cu atât mai grea perioada dela a doua jumătate a anului trecut și începutul anului acesta, când, din cauza unei greșeli a portăresei imobilului unde stau, ziarul v'a fost reînapoiat și dumneavoastră, crezând că m'am mutat, cum era natural, nu mi l-ați mai trimis. Acum, că totul a reintrat în ordine, nu mă pot opri să vă spun bucuria mea, pentrucă-l primesc, dar mai ales pentrucă an de an am constatat cu satisfacție o fericită evoluție în calitatea scrisului colaboratorilor și în lărgirea sferei lor peste tot exilul, așa încât ceea ce cu ani în urmă era "ziarul românesc din America" a devenit acum, în chip cât se poate de firesc, ziarul Românilor liberi din lumea întreagă. Chiar și ca prezentare tehnică a câștigat, forma actuală ușor redusă, dând publicației un aspect mai sprinten și mai elegant. Editorialul pentru cei șapte ani împliniți, așa de sobru în modestia lui, e cea mai perfectă ilustrare, prin ce spune , dar mai ales prin ce nu spune, a ceea ce un sfânt al neamului nostru numea cândva "eroismul de durată".

Cu gândurile și simțămintele acestea, vă spun din nou mulțumesc și rămân al dvs..

Nicu CARANICA

Second Class Mail Registration Number 4133

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CU FAȚA SPRE VIITOR

Eugen POPESCU

In publicistica Exilului românesc s'au remarcat o mulțime de articole, studii și cărți privind trecutul negru al poporului român sub domnia comunistă. A fost și par'că mai este și azi o tendință a meșteșugarilor cuvântului scris de a face nemuritoare, acțiuni și nume de eroi români din lupta crâncenă de împotrivire la noile rândueli politice românești, care au adus jale și suferinți poporului nostru.

Nu este nimic rău în această tendință a publiciștilor români, de a ilustra scene și portrete din ultimii 40 de ani ai regimului comunist din România. Este o necesitate.

S'a scris deasemeni mult despre împrejurările care au condus la actul dela 23 August 1944 și evenimentele ce au avut loc după aceea. Aceste scrieri au lămurit multe din amănuntele evenimentelor în cauză, dar nu au lămurit totul, pentrucă cei care au participat la aceste evenimente sau au fost martori la ele, nu s'au apucat încă să scrie. Stim cu toții că dezvăluirile unor sau altor amănunte în legătură cu actul dela 23 August 1944, au împărțit opiniile românilor din Exil, ca urmare a unor polemici dure, fără menajamente. Vrajba ce s'a născut printre români pe această temă, cât și pe altele, a avut și are ca urmare, o micșorare a potențialului de luptă, tocmai azi când este mai multă nevoie de unitate și înțelegere între români.

Pe de altă parte, din observarea subiectelor și temelor tratate prin gazetele Exilului românesc, sau dezbătute în diferitele reuniuni științifice, politice, culturale românești, constatăm o lipsă de interes, sau atenție, pentru teme sau probleme care privesc ziua de mâine a țării românești. Vrem toți ca să se schimbe ceva în structura țării românești, dar, ce? Si, cum?

Este cazul ca forțele creatoare românești, inteligențele din Exilul românesc să-și asume sarcini și răspunderi de a studia câte una sau mai multe probleme din cele ce interesează ziua de mâine a României și să ajungă la niște concluzii pe care să le împărtășească în reuniunile românești la care participă deobicei. Pentru aceasta este nevoie de un armistițiu între diferitele opinii pe temele trecutului, pe care nu le poate rezolva Exilul. Ele vor fi rezolvate de poporul român, într'un climat de libertate a opiniilor și în baza dreptului său suveran de a hotărî singur soarta sa.

Să lăsăm istoricilor grija de a studia trecutul, mai depărtat sau mai apropiat și în același timp să îndemnăm pe cei ce au participat la acțiunile și evenimentele care au zguduit temeliile țării și vieții românești, să le descrie așa cum le cunosc și au trecut prin simțurile lor, fără a face din ele motive de vrajbă sau disensiuni între români, și cu toți să ne îndreptăm antenele minții spre viitor.

Să avem în vedere că sistemele politice nu sunt veșnice, au vremea lor, chiar acelea care susțineau că puterea lor derivă dela Dumnezeu, cel puțin așa ne arată istoria. Au avut loc schimbări și vor mai avea, pentrucă evoluția ciclică a spiritului public și a rânduelilor de conducere a Cetății, fac parte din legile naturale care depășesc voința noastră.

Este de prevăzut că într'o zi, o mână de oameni, sau țara întreagă, vor izgoni forțele răsăritului întunecat și sângeros și vor aduce din nou lumină și omenie pe vetrele românești. Ce va fi după acea zi? Iată misiunea Exilului românesc. Să ne întoarcem cu fața spre viitor. Să-l privim atent, să ni-l apropiem și să-l prevedem. Cum credem că ar fi mai bine să fie? Această preocupare va avea două consecințe:

1. va uni pe românii din Exil în a găsi cele mai bune soluții pentru transformările de mâine din România;
2. prin soluțiile ce se vor găsi de a prevedea cele mai variate situații, vom ajuta la a se trece mai ușor și mai repede dela vechea la noua stare de lucruri și în condiții mai bune, dinainte stabilite.

Si cu ce să începem? Cu legea de bază a României și cu schema ideală de organizare a Statului român, după furtuna ce va să fie.

Deci, cu fața spre viitor. □

ACOLIȚII REGIMULUI RESERIST

Urmare din pag. 1

acoliților lui, mai mult decât dureri de cap. O capitală preocupare. De aceea oriunde acest spirit e văzut sau chiar numai simțit, el trebue înfruntat și subminat pe toate căile posibile. Ca instrumente care lucrează pentru binele comunismului și asigurarea în veci a ceaușismului, acoliții intră în acțiune pentru acest scop.

Acolo unde acoliții intră în acțiune e vorba deci în chip indiscutabil de o activitate operativă în folosul impostorilor din Tară. In chip obișnuit unitatea operativă e "clica", care în fond înseamnă o "tovărășie" într'un scop rău. Puși pe acest drum, acoliții sunt o filieră de subminare a Exilului. Cu vorbe, cu idei și concepții, manevrate totdeauna în opoziție, susceptibile de a germina efecte care să închidă drumurile năzuințelor și eforturilor de acțiune românească în spiritul cerut de Neam. Pentru a rămâne totul pe drumul cerut de Partid.

O națiune lipsită de spiritul liber, e într'un proces de sufocare. Aceasta este prin ceea ce trece România în zilele de azi. Nu este un lucru ușor a răsturna o asemenea teribilă situație. Dar cu toate acestea dacă vrem să trăim ca Români în spiritul marei istorii a Neamului, avem și sfinte datorii. Intre acestea: să dăm în chip necontenit țării de acasă un mesaj de prezență și de luptă contra călăilor ei, care să fie în stare a-i întări suflul ce trebue s'o poarte la victorie. Un sfânt lucru pentru noi, dar totodată și un lucru pe care acoliții încearcă să-l torpileze pe toate căile.

R.S.R. înseamnă de fapt comunism, soviete, partid și clan. Lucruri care în chip real sunt în cea mai teribilă încleștare și vrăjmășie cu sufletul Tării. Pe acestea le servesc acoliții. Legătura dintre susnumitele componente e atât de strânsă încât nici una din ele nu ar putea supraviețui fără celelalte.

In timp ce la suprafață nu se mai vede decât R.S.R. pe dedesubt continuă să trăiască România. Tara din inimile, preocupările și datoriile noastre. Tara pentru a cărei salvare, Exilul trebue să'și mobilizeze întregul lui potențial național.

Pe noi nu ne interesează "liberarea" de un comunist care să fie înlocuit cu un alt comunist, ci liberarea de COMUNISM. Așa că trebue să ne orientăm mai mult în sensul bătăliei pe idee. Românii să înlocuiască o conducere străină prin alta românească. Pentrucă comunismul este străin, locul lui nu e la conducerea Românilor.

Conștienți de misiunea noastră e cazul ca să nu ne lăsăm dejucați și tulburați, în ceea ce avem de făcut, de acoliții reseriști.

Eugen BÂRSAN

A căzut cu nasul în Decret

O ÎNVÂRTITURĂ DE 402 GRADE

După ce-a introdus Decretul 402, referitor la taxele de școlarizare, tov. Ceaușescu a declarat:

"România a existat și fără Statutul de națiune favorizată."

La 5 Martie "Agerpres" publică următoarea declarație oficială în legătură cu decizia Preș. Reagan de a revoca RSR-ului Statutul de națiune favorizată:

"Aplicarea acestei măsuri nu este cu nimic justificată. Ea reprezintă o formă de presiune și un amestec în treburile interne ale României din partea USA, care NU POT FI ACCEPTATE" (Sublinierele noastre).

"Măsurile prevăzute în decret (402) sunt în concordanță cu reglementările legale privind obligațiile ce revin tuturor absolvenților care nu se prezintă la locurile de muncă repartizate, reglementări stabilite prin Decretul Cds nr 54. din 30 Mai, 1975".

AGERPRES-ului i-a sărit broasca din gură și a mărturisit că'n R.S.R. elevii nu-s învățați ci "îngrășați" ca să profite guvernul.

La 6 Martie, d. Eugen Preda (Rad. Buc.): "Neacceptând nici în acest caz amestecul în treburile interne, România consideră necesar ca Statele Unite să-și revadă poziția și să RENUNTE (Sublinierile noastre) la intențiile anunțate".

In Aprilie tov. Ceaușescu a acordat un interviu cotidianului kuweitian AL-SEYASSAH, iar agenția de presă oficială reseristă a răspândit, în limba engleză și franceză, prețioasa logoree negerminată a tov. îndrumător:

"President Ceausescu referred to the reasons Romania started from in regulating the paying back of tuition expenses by the Romanian citizens that want to go to other states stressing that was a strictly domestic matter and that under no circumstances should it become a reason for discussion in Romania's relations with other states, the USA included."

In 5 Aprilie, Radio București comentează:

Tov. N. Ceaușescu a subliniat că Taxa de școlarizare constituie o problemă STRICT INTERNA A ROMANIEI....considerându-se că nu există nici un temei ca ea să devină un mod de discuție în relațiile României cu alte state INCLUSIV CU SUA."

Dar intransigența preș. Reagan, consecințele economice ale descreieratului Decret, revolta opiniei publice, au silit pe marele erou de după gard să lase coada 'n jos:

S'a renunțat la decretul 402.

Stânga'mprejur a îndrumătorului a lăsat cu fața descoperită pe adulatorii regimului care încearcă acum să-și tragă pantalonii peste obraji.

De vină pentru Decretul Fatal, caută s'o dreagă roșcoveții din apus, sunt cei care și-au făcut educația în epoca stalinistă, niște "slogane rău înțelese", și "că pe undeva pe sus, în supra structura comunistă" există cineva ce "intenționat dorește să-i expună pe conducătorii țării la asemenea situații ridicole..."

Că "Fiul Iubit" este o paiață ridicolă cu senioritate, nu mai e nevoie s'o repetăm. Decretele lui ne-o dovedesc (înregistrarea mașinilor de scris, etc.) dar, compătimim pe "patrioții" din apus care-i spală, fără săpun, izmenele.

Ceaușescu este iarăși nevinovat!
Așa cer legile marxiste:
Liderul niciodată nu greșește.

Stroe MOLDOVEANU

PUTEREA RUSIEI

Urmare din page. 1

nev prin care fermierii pot să constitue "brigade contractuale". Membrii acestor brigăzi primesc remunerații în efectiv sau în grâne, de câte ori produsul e mai mare decât cota fixată. Adevărații marxiști s'au opus acestei inovații ca fiind contra principiilor de bază ale "revoluției", dar faptul că totuși s'a introdus, e alt semn, altă crăpătură în armura indestructibilă a materialismului rusesc.

Poate că Rusia ar putea să se salveze sau să mai amâne catastrofa, dacă ar căuta să pună puțin suflet, puțină dragoste în tot ceea ce face. Dar e asta posibil? Ar fi posibil bunăoară ca Rusia să pună la temniță pe un anumit șef de stat din răsăritul Europei și să lase poporul să se guverneze singur așa cum au făcut-o. Ar fi un drum către salvare, e un exemplu de atâtea alte lucruri ce se pot face. Dar din nenorocire pentru ei și pentru fericirea atâtora care suferă, nu o vor putea face. □

Nicolae PETRA

ROMÂNII ŞI SOCIAL-DEMOCRAŢIA

Aurel POP

Ce sunt Românii ştim, adică un popor. Ce este social-democraţia de asemenea ştim, adică o ideologie. Ce legătură poate fi între una şi alta, rămâne de văzut.

Din foarte străvechi motive, Românii nu au nimic de-a face cu niciun fel de socialism, fie el moale ca social-democratismul, fie el tare ca socialismul leninist. Dar în afară de aceasta să vedem şi cu ce nu mai are nimic de-a face, ca să ajungem la concluzia finală.

Datorită lui Iorga, aflăm că marile drame din trecutele conflicte Est-Vest, încep ca o conflagraţie dintre lumea aşezărilor stabile şi lumea mobilă a nomazilor imperialişti asiatici, dela care Iorga spune că vine ideea de "bazileu", deci de împărat absolut. Unul din teatrele dramei Est-Vest care premerge şi istoria Daciei şi a României, a fost Dacia-România însăşi, din preistorie încoace. Inainte de apariţia statului în Dacia, lupta s'a dat intre masele nomade de predominanţă scitică din Est, şi masele traco-celtice din Vest. Iar Dacia însăşi ajunsă stat, a fost victimă a nevoii Romei de a-şi apăra flancul estic european al imperiului lor de presiunea estică, directă, sau indirectă prin împingerea Germanilor spre Sud prin Dacia.

Dela Tracii zişi nemuritori, care după Indieni ar fi fost cea mai numeroasă dintre seminţii, a rămas o singură amintire tracică de stat, Dacia, pe urmele căreia s'a născut România, dar încolo, din toată amar de lume tracică au rămas doar mituri şi câteva mari nume, dar nimic din familia cantităţilor şi calităţilor politice închegate. Dela Sciţi, ne spune Iorga a rămas ceva politic: imperialismul bazileic oriental, imitat de Tătari, Turci, Ruşi, ţarişti şi sovietici. Combinarea bazileismului oriental, cu socialismul european occidental, ne-a dat monstruozitatea mereu în vigoare a "comunismului real sovietic", întins acum şi peste fosta Dacie, mai târziu România, şi în spaţiul de sub Dunăre al fostei Tracii europene de Sud. !.

Daco-Românii,din origini, complexe origini,creatori de viaţă stabilă prin combinarea armonioasă dintre transhumanţă şi agricultură, s'au luptat permanent, dela Buerebista până în 1941-44, cu " bazileismul" oriental, tătărăsc, turcesc, ţarist sau sovietic.

Bine, s'ar zice, dar Bizanţul nu a fost şi el cu "Bazileu"? A fost, însă altfel, nu oriental, ci democratic, în continuarea Romei, nu a maselor de presiune ŝcitice şi ale celorlalte mase de presiune din partea Orientului. După intrarea Turcilor în istorie "bazileismul" occidental, pe urmele Romei, a rămas chiar el tot mai de formă, sau simbolic, iar noua naţiune, a Românilor, când apare ea politic cu Principatele, nu este "bazileică" nici în sensul stabilităţii civice romane, nici în sensul mobil scitic, ai cărui urmaşi minori sunt pe lângă Români micii Unguri, ci continuă tradiţia locului, apărându-se de Tătari,Turci, şi diverşi regi veleitari. Dar la mijlocul secolului XX, Dacia-România a intrat integral în noua combinaţie imperialistă pe urmele "bazileismului" oriental: acest bazileism amestecat cu socialismul european occidental, care este "comunismul real sovietic", căzut pe capul Românilor.

Mai întâi: socialismul european nu a fost niciodată asimilat de Români, aşa cum nu fusese nici "bazileismul" oriental nomad, pe care l-au imitat minor Ungurii. Acum Românii sunt copleşiţi şi de "bazileism" şi de "socialism" prin caricatura sinistră de azi, a cultului personalităţii, care ţine loc de cultul bazileului, cu supunerea oarbă la un partid care ţine loc de socialism, şi persecuţia prin "patriotismul socialist" care ţine loc de imperialism.

Din aceste două motive, unul trecut, adică neasimilarea socialismului, Românii liberi nu pot să se afle în treabă, în cazul în care îşi ţin firea ca lumea, cu niciun fel de socialism, tare, moale, pe sfert sau semi. Nu ne putem agăţa de socialismul moale, pentrucă acesta nu poate izgoni, ca să-l înlocuiască, socialismul tare, ci tocmai bine Europa liberă ameninţă să dea pe seama socialismului tare leninist şi ce-a mai rămas liber din Europa.

Este imposibil să definim pe cineva care şi-ar închipui că intr'o Europă neutralizată prin socialismul moale, România ar trece dela socialismul tare de azi la... social-democraţie, cu pluralism parlamentar pe de-asupra, şi cu bilet de voe pentru răspândirea opiniei, a întrunirii, a întreprinderii. O Europă neutralizată de social-democraţie ar fi un pas în plus către Vest pentru bazileismul social-oriental, iar la neutralizarea Europei libere de azi, ar corespunde şi anexarea "en bonne et due forme" a Republicilor comuniste din Europa de Est, care ar deveni "Republici Sovietice" în lege.

De aceea ne este imposibil să ne închipuim ce fel de "dialog" au cu ei înşişi nişte amatori Români de social-democraţie, care, e drept, au totuşi o calitate: înjură vârtos, ceea ce eventual ar însemna ceva pentru... "mai multă democraţie". □

"CRIMINALII DE RĂZBOI"

M.F.ENESCU

Cel de al doilea Război Mondial s'a sfârşit de aproape patru decenii. Dar nu s'a terminat urmărirea "criminalilor de război". Care "criminali de război"? Cei dintre învinşi consideraţi de învingători ca responsabili principali de provocarea războiului, au fost spânzuraţi de mult. Alţii au scăpat cu pedepse aspre la temniţă grea. A mai rămas ultimul dintre cei mari, captivul solitar dela Spandau, ca un nou "om cu masca de fier". Acesta poartă un nume al său, nu de împrumut, şi o altă mască de fier, tăcerea. Astfel temniţa dela Spandau întărită cu o fortăreaţă medievală, reconstitue în secolul XX un nou Pigscerol şi un nou turn al Bastiliei.

Cine vorbeşte de progres în Istoria Politică? Spandau este singurul punct, fixat intr'un deţinut unic de peste 40de ani,în care mai subsistă "Marea Alianţă" din cel de al Doilea Război Mondial. Acolo îşi dau regulat onorul soldaţii democraţiilor occidentale şi acei ai Armatei Roşii. Dacă ar mai exista în Occident o stare efectivă de drept, atunci prescripţia ar mai fi încă în vigoare ca o garanţie contra răscolirii de patimi intr'o lume neliniştită. Prescripţia însă, inscrisă altădată în codurile tuturor ţărilor civilizate, a fost îngropată odată cu octogenarul muribund în temniţa convertită în cavou, unde temnicerii, "democraţi" laolaltă cu cei bolşevişti, îl vor înlănţui până în ultimul său ceas. Nici măcar Madam Thatcher, cucoana zisă şi ea "de Fier" ca "Marca" dela Spandau, nu are curajul să pună capăt neomeniei, readucând pe Rudolf Hess la Londra, când le vine rândul Englezilor la paza închisorii, cum îi dă dreptul legea internaţională. Rusia bolşevistă şi-a impus Occidentului încă odată legea de aramă a maltratării persoanei umane până la cea din urmă suflare. Aceeaşi lege o aplică în complicitate cu anumiţi factori occidentali şi în exploatarea minei fără fund a agitaţiei contra "criminalilor de război". Astfel acordurile dela Helsinki, Declaraţia drepturilor omului, negocierile de dezarmare, demonstraţiile pe stradă pentru pace, descoperirea "primejdiei naziste" şi toate manifestările umanitariste de acest soi, fac parte din zona humorului macabru ca în teatrul lui Shakespeare.

Dar cine sunt azi "criminalii de război"? Bătrâneţea şi consecinţa ei ineluctabilă, moartea, aproape a epuizat lotul celor pasibili de a fi implicaţi în crime de război şi contra umanităţii. Din ce în ce mai rar autorităţile dibue câte un moşneag retras în vreun orăşel sau sătuc pentru a-l târi pe băncile acuzării.Si când justiţia îl absolvă din lipsă patentă de dovezi,mass media spumegă de mânie ca şi cum ar fi fost achitat Himmler în persoană. Astfel fabricarea "criminalilor de război şi contra umanităţii" duce lipsă de materie primă. Ce e de făcut atunci pentru a întreţine focul sacru al "antifascismului"? Nimic nu opreşte "vinovaţii" să fie căutaţi acolo unde pare mai uşor, adică între refugiaţii politici de dincolo de Cortina de fier. Ei sunt în fond copiii nimănui chiar dacă au obţinut o cetăţenie străină. Aceşti refugiaţi politici, cei mai mulţi azi septuagenari, au fost în mare parte membri ai mişcărilor anticomuniste.

Dar adevăraţii anticomunişti sunt suspectaţi de "fascism", deci de crime de război şi contra umanităţii. Anticomunismul autentic este echivalent cu "fascismul" vinovat de crime.

Acesta este solganul care dovedeşte măiestria permanentă a propagandei bolşeviste în otrăvirea Occidentului.

Pe această linie cazul Arhiepiscopului Valerian Trifa e un model-de "dezinform" şi de manipulare a justiţiei. De ce fapte este acuzat Trifa? De crime, dar numai de mass media în faţa opiniei publice. Căci în faţa instanţelor judecătoreşti, neavând cum fi dovedite crimele, au fost invocate alte motive. Trifa nu ar fi spus tot adevărul la obţinerea cetăţeniei americane. Ar fi menţionat numai colaborarea, nu şi apartenenţa la Mişcarea Legionară. Ei şi? In primul rând Legiunea este singura mişcare mai importantă absolvită la Nüernberg. Toate celelalte mişcări din Europa de Est, chiar mai puţin importante au fost condamnate. Numai Mişcarea Legionară a fost scoasă din cauză. Trifa deci nu a aparţinut unei organizaţii condamnată ca colectivitate criminală. In al doilea rând "intuitu personae", ce act, ce mărturie credibilă pot fi aduse ca dovezi ale unei singure crime comisă de Trifa? Nici una singură, nemăsluită! In al treilea rând, admiţând că Trifa nu a mărturisit totul, omisiunea poate fi eventual calificată ca delict, nu crimă. După mai bine de 30 de ani dacă nu pentru crime, nu există nici pentru delicte prescripţie în Statele Unite? Cu toată această lipsă de fond şi de dovezi, continuă cu înverşunare campania contra Arhiepiscopului Trifa. Si ca o culme a anarhiei juridice, citim în presa americană cum Ministerul Justiţiei din Washington, negociază predarea Arhiepiscopului Trifa... României de sub regim comunist sau... Israelului. Numai ca un simplu zvon, versiunea aceasta este o monstruozitate juridică. Cum ar fi admisibil în lumea civilizată ca Judecătorul să fie totdeodată şi Judecător, şi Procuror şi Parte Civilă! Ce se întâmplă în Statele Unite, şi încă sub un guvern republican, prezidat de Ronald Reagan?

Inţelegem oarecum interesul Rusiei Sovietice de a distrage atenţia opiniei occidentale cu denunţarea "crimelor" şi a "primejdiei" unui nazism mort de 40 de ani, pentru a se acoperi crimele şi primejdia permanentă ale Comunismului Internaţional. Dar fascismul şi nazismul lui Mussolini şi Hitler nu vor mai învia niciodată în Europa. Balconul dela Palazzo Venezzia şi Stadionul dela Nuernberg vor rămâne mute pentru totdeauna. Pe pământul ars de o anumită cultură, nu mai prinde aceeaşi sământă. In Europa liberă viitoare se va impune democraţia Social-Creştină de tendinţă degaullistă.

In schimb singurul spaţiu unde poate renaşte este acela în care nu a existat în trecut nazismul. Cât despre vehiculul care îl poate transporta în toate colţurile lumii, acesta este tocmai bolşevismul. Cu puţine modificări bolşevismul poate evolua uşor spre "nazism", pe nume adevărat naţional-socialism. Aşa se explică grija bolşevicilor de a nu pomeni niciodată numele de naţional-socialism, de a-l degrada în "nazism" şi de a-l pierde în conceptul general de "fascism". Intre bolşevism şi nazism există elemente comune ca partidul unic, armătura totalitară şi imperialismul, acesta de proporţii mult mai vaste şi al cărui spaţiu vital se întinde cu justificarea ideologică pe întregul mapamond. Ar fi de ajuns ca "Fuehrerprinzip", până acum ascuns, să fie dat pe faţă, cu Secretarul-General al Partidului declarat "Fuehrer", adică Conducător unic, să fie admise câteva privatizări de ordin economic ca sub Lenin cu N.E.P. şi să fie adoptat oficial antisemitismul, pentru ca sistemul bolşevist să se metamorfozeze în sistem naţional- socialist de tip hitlerist. Si dacă din raţiuni tactice bolşevicii abuzează de spectrul trecut al "fascismului" şi al "nazismului" pentru alte raţiuni, poate de viitor, trec sub tăcere numele autentic de naţional-socialism.

Aşa se impun noi şi stranii concepte juridice inspirate din experienţa Comunismului Internaţional. Asistăm la o nouă "Mare Alianţă" judiciară având la bază vânătoarea cu orice preţ a "criminalilor de război" întârziaţi. "Criminalii de război" serie nouă, servesc ca punte contra naturii între Vest şi Est. Estul propune modelul său de "Habeas Corpus", adică de respect al persoanei umane. El iniţiază Vestul în noi metode de a garanta "Drepturile Omului". Institute eminente de educaţie în practica adevăratei libertăţi, devin Lubianka şi Gulagurile dela Cercul Polar. Doar marele Lenin învaţă Occidentul în conversaţia cu Gog al lui Papini, cum un popor preţueşte adevărata libertate numai când toată ţara se transformă intr'o inchisoare totală! Astfel iniţiativa năstruşnică de a contopi funcţiile de judecător şi de procuror, ar însemna alt pas spre Dreptul Leninist. Dar atunci ce ar mai rămâne din Occident? Raţiunea de existenţă a Occidentului stă în respectul identităţii dreptului pozitiv, cu dreptul natural, cu dreptul adevărat moştenit dela Romani. Altfel ce deosebire ar mai fi între Vest şi Est? Toate acestea parcă ar aparţine şi ele humorului macabru dintr'un univers halucinant. □

NOI SVÂRCOLIRI DISPERATE

Dumitru STĂNCESCU

In Decembrie 1982, deci nu chiar de mult, Andropov a declarat că ţelul sovietic în politica naţionalităţilor, este să se ajungă la o contopire a naţiunilor şi popoarelor, dela Bănăţeni la Uzbeci şi invers, să se facă toţi tot o apă şi-un pământ. Deci o contopire, dar: în ce? In marxism-leninism, bine înţeles, deci în cultura sovietică.

Dar ce spune D-l Andropov azi, se predică în R.S.R. de ani şi ani de zile, şi mai ales dela noua revoluţie culturală din 1971 încoace, din ce în ce mai radicală, mai fără îndurare pentru bietul cuget românesc. Cine le-a spus Românilor abia acum câţiva ani, că în România nu există nici limbă românească, nici săsească nici ungurească, ci doar o singură limbă, LIMBA MARXISM-LENINISMULU ? Nu ştim chiar exact cine, dar oricum gura de transmisie era dumnealui Secretarul general din asociaţia dictaturii proletariatului, partidul cum se zice. Si de 35 de ani acest partid, niciodată dincolo de ilegalitate, lucrează sub ordinele unei antreprize străine la denaturalizarea poporului român, prin distrugerea tuturor straturilor de cultură: cultura spiritului, cultura ştiinţei şi cultura pământului, deci prin desfiinţarea religiei, a ştiinţei şi-a agriculturii.

In 35 de ani s'a ajuns la nişte sensibile rezultate de înstrăinare a Românilor în propria lor ţară, prin cultura sovietică revoluţionară, substrat al dictaturii mondiale a aşa numitului "proletariat". Partidul bolşevic plantat în România şi grădinărit de forţele culturii sovietice revoluţionare imperialiste, este de 35 de ani angajat cu trup şi suflet în slujba acestor forţe.

Iată însă că, după ce s'au risipit în jaf partinic, pentru palate, iahturi, boinguri şi plimbări planetare, în propagandă şi spionaj tot planetar, vreo 15 miliarde de dolari turnaţi din Occident în gâtlejul fără fund al "dictaturii proletariatului", aceasta, după ce mai constată că nici nu are ce să mai dea de mâncare populaţiei, cere păpică dela Andropov, care nici el neavând destul, din cauza colecţiei de bombe atomice şi diverse genociduri pe ici pe colo, zice pur şi simplu "niet". Si aşa "partidul", cu "secretar" şi "subsecretari" de tot felul, îşi aduce aminte că, stai să vezi, este... "naţional", şi nu mai vrea "contopire" aşa că ameninţă pe "nenea Juri" că nu se lasă şi-i aplică "schimbeaua".

Nu prea mult înainte, două-trei luni, acelaşi "secretariat" ameninţa şi Statele Unite ale Americii cu "schimbeaua", pentru cazul în care i-se ia bandei bolşevice dreptul de "naţiune privilegiată", obţinută prin nişte matrapazlâcuri de cameră, într'o legislaţie trecută, în care diverşi deputaţi învârteau felurite alişvelişuri cu banda dela Bucureşti.

Ce-ar mai rămâne până la urmă decât să fie ameninţat cu "schimbeaua" chiar Dumnezeu din cer, dar iată norocul Atotputernicului că puternicii suiţi în Dealul Mitropoliei, în Parlamentul democraţiei Dacilor, nu cred în El.

Ce ne facem? Dreptul de "naţiune privilegiată" e o chestiune cu care nu te poţi juca iar "neica Juri", la toamnă urmează să cumpere iarăşi grâu dela capitalişti, dar nu va putea să dea din el nimic la prepuşii din R.S.R., însă va apăsa şi mai mult cu toată şezuta pentru "contopirea naţiunilor şi popoarelor". Dar cine a pregătit mai bine decât în România, această "contopire" a tuturor, "întru" cum ar spune un filosof foarte neaoş, adică "întru marxism-leninism"? România a avut parte de aceeaşi câinoasă trădare ca şi Polonia, dar câinoşia dela noi a fost şi mai totală, dacă ne gândim la felul în care-a fost dat de propria ierarhie pe mâna călăilor, preotul Calciu. De "intelectualii" din România, ce să mai spunem? Acum câţiva ani, după cutremur, un scriitor excentric, Paul Goma, i-a invitat la un act de "solidaritate" cu oamenii transformaţi în sclavi, şi astfel să-l susţină la întemeierea unui sindicat liber. Dar ţi-ai găsit! "Intelectualii" republicii, tari pe poziţia "dictaturii proletariatului", s'au ţinut pe poziţie, şi aşa cum Calciu a fost aruncat "înăuntru", la închisoare, scriitorul excentric a fost aruncat "afară", în exil.

Dar acuma lucurile s'au îngroşat şi chiar partidul dictaturii proletariatului a început să se întrebe pe unde scoate căciula. Nici "înăuntru" nu are cine să bage partidul cu toţi "intelectualii" de pe poziţie, nici să-l dea afară nu are cine. Cu toate acestea nu e cazul să disperăm, pentrucă acest partid are, cum se zice "papagal", şi acuma ca şi mai de mult. Aşa că, neobosit, dă cu clonţul. Odată cu foametea, ajunsă evidentă anul trecut, "papagalul" a zis scurt şi cuprinzător: se face "revoluţia agriculturii". Zis şi făcut, pentruca până azi să se ajungă la vânzarea pâinii proporţional cu greutatea cumpărătorului, adică fiecare primeşte pâine după ce mai întâi este cântărit. Acum "papagalul" a salvat din nou situaţia. Pentrucă "nea Juri" nu dă nimic, "dictatura proletariatului" urmează să fie înlocuită cu "revoluţia democratică". E ultima parolă a geniului ce serveşte la Bucureşti de gură nu se ştie cărui trăgător de sfori. Se vor sătura Românii cu atâta? In niciun caz, dar "neica Juri" va "contopi" la sânge mai departe. Indură-Te Doamne de Neamul Românesc! □

DACĂ AI CÂT DE PUȚINĂ CONȘTIINȚĂ NU-ȚI TRIMITE COPILUL SĂ FURE O BURSĂ DIN ROMÂNIA

Ion A. COMAN

Dacă ai cât de puțină conștiință, nu-ți trimite copilul la studii în România. Tara ajunsă în pragul falimentului geme de foame. Si nu pentrucă nu ar fi în stare să-și producă mâncare. România, fostă cândva "eminamente agrară", a ajuns acum multilateral înapoiată, sau mai exact "vai de mama ei", și-a bătut joc de țăran și de pământ. Si, totuși, pământul a iertat și a dat întotdeauna mâncare. Numai că "tot ce se mănâncă zboară", cum zicea cu ani în urmă un poet din România înfometată. Zboară la Ruși, zboară la export. Ce mai rămâne bietului Român ? Praful de pe tobă... Mâncarea e drămuită, împărțită cu multă "atenție" pe cartele. Ca nu cumva să nu se îngrașe Românul nostru. Si asta nu e de ajuns. Pe lângă calamitățile naturale (grindină, secetă, etc.) s'a mai ivit o calamitate - 20.000 (douăzeci de mii) de studenți străini !!!

Ce-i trebue României studenți străini ? Când nu are cu ce-si hrăni oamenii ei, ce-i trebue să ia nemâncați din alte țări? Nu este vorba de cerșetori obișmulți, pentrucă Românul are inimă bună și dacă semenul lui e flămând îl cheamă să-și împartă pâinea goală cu el. Dar e vorba de oameni obraznici, fără pic de bun simț și omenie, niște declasați care se duc să ia puținul de mâncare dela gura Românilor și să fure picul de speranță că într'o zi copiii lor ar putea fi cu școală. (Locurile oferite candidaților la examenele de admitere la facultate sunt limitate. Studenții străini nu dau examen, deci 20.000 de elevi din viitorul țării noastre trebue să "cadă" la examen pentru a se face loc pentru străini).

Ce fel de oameni merg la studii în România ? Oameni cărora, în nici un caz, nu le pasă nici de România și nici de Români. Dacă ar iubi cât de puțin această țară nu ar mai veni ca lăcustele pe capul ei, hrănindu-se ca ploșnițele din sângele celor "căzuți".

Pe de altă parte, merg în România tineri din lumea a III-a. Nu îi luăm în discuție pentrucă ei nu au nici un motiv să iubească România, sau să le pese de foamea Românilor. Si în plus, mulți dintre ei au creierul spălat primind, mai mult, o educație politică și... cum să devii terorist ca să distrugi Lumea Liberă.

Dar ce caută în România copii de Români stabiliți în Statele Unite și Canada ? Oare nu are continentul american destule universități și colegii ? Dacă sunt copii de oameni "săraci" (oricât de săraci ar fi au casă, o mașină sau două la scară ca orice "proletar" din capitalism și mâncare până crapă) pot primi burse la cele mai strălucite universități, sau pot lua dela bancă împrumuturi fără dobândă.

" Homo homini lupus " (omul printre oameni e lup) ai să-mi spui. Da, dar lupii se mănâncă între ei numai în cazuri extreme. De foamete. Nu e cazul tău, care iei doctorii să-ți liniștească stomacul că ai mâncat prea mult. Unde este demnitatea ta de român ? Mai bine zis, unde e demnitatea ta de ființă umană ? Ca un avar, având de toate, dece trimiți pe fiul tău să ia pâinea ce se dă pe cartelă Românilor și furi prin pomanageală de schilod și cerșetor închipuit laptele pruncilor din România.

Având burta plină și cu urechile pline de ceară ce contează aceste cuvinte pe care nu le auzi nici ca lacrimă, nici ca sânge și nici ca Român ? Nu e exagerare, nu e minciună. Copiii din România nu văd lapte decât în vis. Fiul tău care a avut întotdeauna lapte, unt și câte altele se duce să fure dela copiii flămânzilor. Nu îți rosesc obrajii de rușine ? Dar cine mai știe ce e aia rușine !!! Locul pe care îl ocupă fiul tău la facultate, fără examenul de admitere, este furat dela un copil din România. Din cauza fiului tău un altul va rămâne toată viața lui fără școală. 20.000 de studenți străini înseamnă 20.000 de copii români azvârliți dela porțile facultății ca să le facă lor loc. Procedeul e același ca al puiului de cuc, care odată văzându-se ieșit din ou într'un cuib străin, azvârle afară pe toți puii păsării.

Aicea miroase a lene. Stiind că România este la "porțile orientului" se încarcă cu tot felul de daruri (mită, în alte cuvinte) pentru tov. prof. cutare și tov. prof. cutare și așa iau proștii examenele și diplomele din România. Mai ales acum, de când cu foametea, ce "conștiință" de tovarăși nu se vinde pentru un kg. de fasole ? In plus, pentru a fi primiți și anul viitor, se încarcă odraslele " iubitorilor de țară" cu tot soiul de informații -cadou pentru Securitate, via "Asociația România".

Să nu-mi spuneți 'Domnilor patrioți" că vă trimiteți copiii la studii în România din dragoste pentru țară ! Minciuna a mers cum a mers până acum. Dar acum când toată lumea știe ce foamete e acolo, cum îmi spui că iubești țara când îți trimiți plodul să-i fure mâncarea ? Te-ai "americanizat" , "dom'le" ți-a crescut copilul și nu mai vrei să-i dai casă și masă gratuit și îl trimiți pe capul Românilor. Ție care ai atâta că te pune doctorul la dietă ți-e greu să-l ții, iar Românii care nu au nici pâine trebue să-l țină și să-l hrănească bine, că de, e "străin" din America.

Nu ne miră că incompetenții din România chiamă studenți străini. Incompetenții mână în mână cu Securitatea. Dar tu, părinte, care îți trimiți copilul la studii în România, când știi ce-i acolo, să nu-mi spui că ești Român. Spune-mi că ești din Tanzania, din Patagonia, din Nicaragua, din Cuba, din Africa, sau de unde vrei, numai din România nu !

Pentrucă Românul nu este nici cerșetor, nici vânzător de țară. □

COLECȚIA "JUDEȚELE PATRIEI"

Cornelia BALTAG

Poate că n'aș fi învrednicit colecția "Județele Patriei", scoasă de Editura Sport-Turism, București 1979-1980, cu prea mult interes, dacă atenția nu mi-ar fi fost atrasă de supracopertele acestor cărți, dar mai ales a uneia dintre ele, cea a județului Maramureș. Observația m'a făcut să răsfoiesc câteva volume, din care să pot trage concluzia că, este într'adevăr vorba de o colecție monografică, a cărui "fir roșu" este foarte conștient și exact tras de undeva, de foarte sus, care dictează, ce și cât, dar mai ales de ce sunt necesare aceste părticele de furtună mare, într'un foarte mic pahar cu apă!

Pretinzându-se fiecare volum a fi o monografie, la o analiză mai atentă surprinde o anume disproporție, ba chiar absența unor teme, în vreme ce mai ales una este hipertrofiată.

Inainte de Cuvant(ul) înainte, pe foaie velină desigur, radiind de bunăstare și duh, cel mai bun fiu al poporului! Spre a convinge de înalta'i contribuție adusă la ridicarea patriei, pe pagina dinaintea pozei, o foaie întreagă e numai a lui, cu un citat mai lung sau mai scurt dintr'o cuvântare rostită cu ocazia unei vizite "de lucru" în județ. Dacă RSR are un alfa, trebue să aibă și un omega, astfel încât bibliografia începe tot cu valoroasele scântei ale creierului domniei sale, "lucrări de referință", ce ocupă cel puțin o pagină, dacă nu se trece chiar și pe a doua măcar până la jumătate, mai mult decât poate ar putea oferi toți istoricii României la un loc, chiar dacă i-am lua dela Herodot!

Capitolul de istorie îl cuprinde din mai multe unghiuri tot pe dumnealui, secondat de data aceasta și de dumneaei, în uzine, fabrici, pe ogoare, dar mai ales la mitingul din piața reședinței de județ. Nu știu însă cum se face, că n'am văzut odată, o poză din centrul unui oraș românesc, la un miting cu dumnealui în care măcar așa într'un colț să apară și o turlă de biserică! Fuge tămâia de drac, ori dracul de tămâie?!

După ale mele cunoștințe teoretice și practice de geografia patriei, nu există în România un oraș, un orășel în care în centru să nu se găsească o clădire închinată lui Dumnezeu, care dacă n'are o turlă, are o fațadă, sau un minaret, îmi amintesc de Constanța (Hamburgul românesc numit de un autor german într'o carte din 1940).

Pentrucă amintii de minaret: în numărul din August 1981, revista Reader Digest publică un articol semnat de David Reed sub titlul: "Fanaticul dictator al Libiei". Articolul începe așa:

"De fiecare dată când povara obligațiilor pe care Allah i-a pus-o pe umerii săi, apasă prea greu, Muammar al Gaddhafi, cel mai puternic bărbat al Libiei, în vârstă de 39 de ani, se retrage în Sahara unde într'un cort de piele de capră meditează..."Cu alte cuvinte dictatorul detestat de un întreg mapamond, în momentele sale de cumpănă se sfătuiește cu Allah! Care sunt concluziile este o altă treabă, important este că acest dictator musulman, pentru poporul său n'a interzis credința în Allah! Dictatorul "idipindent" primit și aclamat de un mapamond, prieten și colaborator cu arabul, poartă un nume creștin, al episcopului Nicolaus de Myra (Mirra Liciei) din Asia Mică, sec. IV, intrat în legendă ca patron al copiilor cărora le aduce daruri de 6 Decembrie, sărbătoarea Sf. Nicolae (la catolici, ca și la ortodocși). In țară creștină, cu un popor născut creștin, un popor din sufletul căruia n'a lipsit și nu lipsește candela cu icoana Maicii Domnului, "cel mai iubit fiu al poporului", al acestui popor, se dovedește în teorie ca și în practică, față de și pentru poporul său mai hain decât un dictator musulman și chiar mai rău decât orice păgân, căci păgânii nu erau și nu sunt atei! In legea lor ei cred în ceva mai mult decât sunt ei înșuși, ba chiar în transcendental! Dacii îl aveau pe Zamolxe! Ajungem deci de aici la concluzia că "idipindentul" întrece cultura și credința bătrânei omeniri!

S'au mai văzut asemenea exemplare, dar nu de această talie!

Hitler voia să înlocuiască Biblia cu "Mein Kampf", pe Stalin l-a ajuns rușinea că nici măcar pământul să nu'l încapă. Gaddhafi ucide la lumina zilei și chiar dacă se prezintă zeu în fața poporului său, cel puțin nu'i pretinde acestuia să'l adore pe el în locul lui Allah! "Idipindentul" însă în competiție cu "pritinul" Gaddhafi, îl întrece, îi e mult superior! El le-a făcut și le face pe toate, inclusiv lagăre de concentrare, în schimb el nu se închină decât eventual la nevastă-sa, ceea ce la urma urmei n'ar avea să fie decât treaba lui atâta vreme cât asta nu l-ar privi decât personal; priviți însă cu atenție monografiile, Județele Patriei; este prezent în ele ce vrei și ce nu vrei, cu și fără înfloriri socialiste, doar una singură lipsește: DUMNEZEU!

Uitați-vă cu câtă abilitate sunt eliminate de pe supracoperte acele imagini ale orașelor noastre care le caracterizează. Mai aproape sau mai departe de primărie, există un lăcaș de închinăciune. Unde este aceasta din fotografiile monografiilor? Un exemplu concret: eram obișnuiți să vedem imaginea orașului Baia-Mare, reședința județului Maramureș, câteva turle de biserică proiectate pe un fundal de munți și un cer albastru, așa după cum eram obișnuiți să vedem Clujul cu catedrala Sf. Mihail, Brașovul cu a sa Biserică Neagră, Timișora cu catedrala ortodoxă, Târgu Mureșul cu aleea trandafirilor în fund cu catedrala, Oradea cu primăria și mai multe turle, Suceava aidoma, Iașul cu Trei Ierarhi, etc. etc. Dar toate aceste nuclee de orașe, nu aparțin "erei" socialiste, ori pentru a prezenta într'o imagine un oraș, mai ales reședința de județ, trebue să te referi la centrul lui, în acest caz însă o imagine de ansamblu include oricum și o biserică, ceea ce nu cadrează cu înalta educație care'l întrece până și pe Gaddhafi! Spre a-și păstra conștiința curată, tovii au recurs la imaginea singulară, în mai multe monografii, la clădirea primăriei, care oricum este reprezentativă ca și clădirea barocă, brâncovenească, gotică, etc.

Pentru supracoperta județului Satu-Mare s'a ales nu clădirea consiliului popular județean, fosta prefectură, lângă care se află reinstalată statuia lui Vasile Lucaci iar ceva mai departe catedrala ortodoxă, e adevărat că acestea nu se găsesc chiar în centru, dar nici primăria din Arad (supracopertă) nu e chiar în centru, ci s'a ales un colț din centru cu clădirea barocă a hotelului, azi "Dacia", luată din față, dar acel colț include un masiv bloc turn, nou, din "sticlă" și beton", restul e un parc oarecare. Există și o turlă îndepărtată, dar fără importanță și un turn mai în prim plan, ce s'ar putea crede că este un minaret, dar nu e decât fostul turn de pază al pompierilor. Poate că dacă ar fi fost, ar fi ieșit din poză. Deci nu s'a ales celălalt colț al centrului, care într'adevăr reprezintă un oraș, acolo se văd și bisericile, s'a preferat o jumătate de poză cu un parc care poate fi de ori unde, la fel ca și blocul turn, dar care este realizare socialistă, deci trebuia arătat.

Orașul Baia-Mare însă are un centru vechi cu turlele lui și un centru nou de asemenea cu o turlă; palatul politic administrativ, clădire măreață, cu un turn, al cărui rost dacă va fi având vreunul, doar tovii îl știu. Pe supracopertă însă tovii n'au avut nevoie decât doar de centrul nou, creația lor, dar și de peisaj, fără de care n'ar mai fi orașul dela poalele munților, aidoma Brașovului fără Tâmpa! La poalele muntelui însă este o biserică, ce apare în toate imaginile pe care le-am văzut. Aceasta însă le strica tovilor imaginea materialistă a monografiei și atunci și-au stors creierii până au găsit unghiul potrivit din care au luat imaginea în așa fel încât turnul palatului comunist, să se suprapună exact peste turnul bisericii! In practică s'a întâmplat altfel: s'au făcut zeci de poze, probabil în concurs, din care a fost aleasă cea mai bună, a cărui autor a înțeles cel mai bine tema, deși probabil că s'au prezentat fotografii mult mai reușite în care există și ceva viață, dar... asta a fost cea mai bună deși piața palatului n'are nici măcar o singură țipenie de om, zebra e goală, cerul gata de ploaie și deci totul cam cenușiu, imagine contrară socialismului victorios, dar turnul comunist e mai înalt decât muntele și acoperă biserica, deci totul este în ordine.

S'ar putea reproșa că unghiul fotografiei nu este decât o simplă coincidență întrucât în volume există poze de biserici, de lemn, de piatră etc. Existența lor este identică cu a textului din fiecare volum care arată în cifre câte magazine cu ce suprafață comercială s'au construit în "era" socialistă, dar nici unul nu descrie ce și mai ales cât se găsește în ele!

Când includem deci ca valoare socială indispensabilă societății, munca atelstă, așa zisă științifică, mai avem nevoie de biserici? Poate fi în acest caz imaginea mai sus comentată doar o singură coincidență fotografică? □

LA CRIMEEA PESTE MARE...

Aurel ȘEITAN

Eram pe vremea cântecului, dar îmi plăcea melodia nostalgică care-mi purta imaginația înfierbântată pe țărmurile însorite ale peninsulei din Nordul Mării Negre. Semfiropol și Sevastopol erau numele cele mai des auzite în transmiterea știrilor de pe front la radio, și la auzul lor, mă treceau fiorii. Câte râuri de sânge și de lacrimi s'au vărsat pe câmpiile din jurul și pe străzile celor două orașe? Câtor Români le putrezesc oasele prin beciurile și mormintele fără cruce ale acestei peninsule? Melodia tristă a cuvintelor "Măi dorule-ți trimit o sărutare"... îmi pătrundea în inimă ca un cuțit ascuțit la gândul că tatăl meu lupta în tranșeele dela marginea acestor orașe cu alte mii de "Vânători de Munte" și putea avea aceeași soartă cu a celorlalți ce le venisere numele de acolo pe o hârtie galbenă sau albastră a Marelui Stat Major.

La începutul lui Februarie 1945, după ce România devenise "aliata" Uniunii Sovietice în războiul contra Nemților, și-și vărsa sângele ce-i mai rămăsese, pe zăpada potecilor întortochiate ale Carpaților Cehoslovaci și Pusta Ungariei, la Yalta, în frumoasa localitate de pe țărmul Mării Negre al Crimeii, veniseră să-și odihnească ciolanele bătrâne cei "Trei Mari" ai puterilor "aliate". Erau zile însorite cu o căldură plăcută, ce le aducea pe nesimțite o moleșeală jovială, precum și liniștea sufletească, de care acești oameni, comandanții supremi ai celor mai mari armate ce au existat vreodată de-a lungul istoriei, nu avuseseră parte de multă vreme.

Roosevelt (roosevelt) era bolnav și deabia-și mai trăgea sufletul (a și murit de altfel, câteva săptămâni mai târziu), Churchill cu veșnica lui țigară de foi între buze, părea mai blazat și absent la tot ceea ce se petrecea în jurul lui, numai Josef David Vissarion Djugashvili-Kochba (Stalin) își freca mâinile de bucurie iar în ochi îi licărea triumful viclean, la gândul că victoria va fi de partea lui. Discuțiile s'au purtat în cel mai mare secret. Stalin avusese grijă să înconjoare localitatea de cei mai devotați agenți ai KGB-ului, nu permisese intrarea nici unui corespondent, iar celorlalți doi "Mari" le sugerase un anturaj extrem de redus. Roosevelt, fără să consulte pe nimeni, în afară de doi sau trei "consilieri" intimi care-l însoțeau, a luat hotărîri de o importanță capitală pentru sute de milioane de viitori sclavi, pe care i-a vândut în câteva ceasuri de negocieri ca și când ar fi vândut vitele cornute sau oile de pe pășunile bogate ale Americii. A semnat acorduri care deși s'au păstrat secrete ani de zile după această rușinoasă întâlnire, totuși lumea oocidentală și în special Europa și-au dat imediat seama că interesele lor au fost vândute.

Incă în Martie 1945 generalul american Patton cu armata lui motorizată a învins slaba rezistență germană atât de ușor, încât în foarte scurt timp a străbătut întreaga Germanie și si-a stabilit cartierul în Cehoslovacia la Pilsen, 60 de km departare de Praga.

Drumul spre Praga era absolut deschis, armata avea suficiente rezerve de muniții, alimente și combustibil și totuși comandantul suprem al operațiilor, generalul Eisenhower, care avea cunoștință de acordurile semnate la Yalta, a oprit entuziasmul generalului Patton de a ocupa Praga. Un colonel american din serviciul secret al armatelor de sub comanda generalului Patton, însoțit de câțiva ofițeri într'o mașină, a intrat pe străzile orașului să vadă care este situația. La foarte puțin timp după ce se găsea în oraș, a fost dus la Cartierul General al armatei germane, unde generalul comandant al orașului l-a întrebat: - "Presupun că ați venit să primiți capitularea orașului? Sunt gata s'o fac imediat". La care colonelul, neștiind ce să răspundă, pentru că nu avea nici un ordin în acest sens, s'a arătat foarte încurcat. Generalul german însistă însă explicându-i că trupele rusești comandate de generalul Malinovsky sunt încă departe, în estul Slovaciei, că sunt foarte prost aprovizionate și că le vor trebui câteva săptămâni dacă nu chiar luni de zile să ajungă la Praga.

Intorcându-se la Pilsen și raportând generalului Patton situația, acesta și-a mușcat buzele de necaz, spunând că generalul Eisenhower l-a oprit să intre în Praga și i-a ordonat să abandoneze imediat teritoriile cucerite și să-și retragă trupele undeva departe spre vest, dincolo de linia de demarcație ce fusese trasă pe harta vânzării dela Yalta.

Rezumând cadourile făcute de Roosevelt comunismului internațional, vom vedea că aproape jumătate din omenire a fost înghițită de balaurul bolșevic. Au fost sacrificate:

1. Cele trei țări baltice, Lituania, Estonia și Letonia.
2. Partea răsăriteană a Poloniei, dincolo de linia "Curzon" pe care Uniunea Sovietică o ocupase deja în 1939, ca urmare a acordului Molotov-Ribbentrop.
3. Toată Europa răsăriteană și centrală.
4. Iugoslavia care pusă în mâinile pline de sânge ale agentului KGB Josef Walter Weiss (alias Tito) asigura Uniunii Sovietice acces la Marea Mediterană.
5. Manciuria, ce cu un an mai înainte, la Cairo, îi fusese promisă lui Ciang Kai-Si.
6. Mongolia, Coreea de Nord, Insulele Kurile și insula Sakhalin.
7. Indonezia franceză, sacrificând astfel drepturile Franței și punând în mișcare o revoluție sângeroasă comunistă care nu s'a terminat încă nici astăzi și unde au fost măcelăriți milioane de nenorociți.
8. Pe lângă aceste teritorii cu populația lor de sute de milioane de oameni ce s'au trezit peste noapte cu cătușe comuniste la mâini și lanțuri la picioare, Roosevelt s'a angajat prin semnătura lui să extrădeze lui Stalin pe toți Rușii anti-comuniști ce se refugiaseră după 1917 în Europa de Vest și alte continente, pe toți patrioții români, unguri, bulgari, etc., ce-și găsiseră refugiu în Vest în timpul războiului. Această clauză a dat frâu liber poliției secrete comuniste să aresteze, să extrădeze și să țină sub teroare ani de zile, patrioții și anti-comunistii ce se refugiaseră în lumea occidentală.

Până și generalul Vlasoff cu întreaga lui armată, care salvase Praga dela distrugere, a fost dat pe mâna canibalilor de către Americani. Soarta lui și a întregii armate este prea bine cunoscută.

In schimbul tuturor acestor "cadouri" făcute de Roosevelt, ce reprezintă după cum am spus jumătate din omenire, Stalin și-a luat "angajamentul" să permită alegeri "libere" în teritoriile primite sub influența bolșevică, și să asigure guverne "independente".

William Bullitt, fost ambasador al USA la Paris, a scris trei ani mai târziu: - "Am discutat cu Roosevelt despre concesiile pe care acesta avea de gând să le facă lui Stalin, iar Roosevelt mi-a răspuns: - 'Bill, Harry Hopkins și cu mine, am întocmit un plan de pacificare a Imperialismului Sovietic și convertirea lui într'o colaborare democratică. Acest plan curpinde patru puncte:

1. Să dăm lui Stalin absolut tot ceea ce el ne cere, fără să-i cerem ceva în schimb.
2. Să insistăm ca Stalin să consimtă a participa în organizații cu caracter general cum este Carta Atlanticului.
3. Să-i spunem că influența Casei Albe va fi folosită spre schimbarea opiniei publice americane în favoarea Uniunii Sovietice.
4. Să încercăm să-l aducem pe Stalin pe drumul creștinismului și al principiilor democratice.

Cred că dacă îi vom da lui Stalin tot ceea ce dorește fără să-i cerem nimic în schimb, "noblesse oblige" și el nu va încerca să anexeze nici un teritoriu, și va colabora cu mine pentru "democrație și pace". William Bullitt scrie mai departe: - "I-am amintit președintelui că atunci când vorbește despre "noblesse oblige" nu vorbește Ducelui de Norfolk ci unui bandit caucazian, care dacă primește ceva fără să i se ceară nimic în schimb, gândește despre cel care dă că este un tâmpit".

In articolul "Am câștigat războiul dar am pierdut pacea" William Bullitt subliniază că Yalta a reprezentat un dezastru diplomatic, cum n'a mai fost altul în istorie. Cei care vor însă să-i ia apărarea lui Roosevelt spun că el nu era un bun diplomat și că în plus a fost indus în eroare de candoarea lui Stalin, adăugând totodată că s'a grăbit să semneze acest acord,

Continuare în pag. 14

CARMEN SYLVA REGINĂ A ROMÂNIEI ŞI SCRIITOARE EUROPEANĂ

(Conferință tinută la congresul Academiei Româno-Americane)

Eugenia UȘERIU

Această fiică a României, altoită pe trunchiul vieții românești, a întrunit un buchet de calități alese: regină demnă și iubită de popor, femeie frumoasă, mamă nefericită, practicantă creștină, mare iubitoare de muzică, protectoare a tot ce era frumos și util în noul regat român și scriitoare prodigioasă; fără exagerare se poate spune, o paralelă feminină a cărturarului Dimitrie Cantemir.

Carmen Sylva, născută Prințesă de Wied, soția regelui Carol I, este o descendentă a nobililor germani, amestecați pe parcurs cu familii nobile latine din vestul Europei. Născută la sudul orașului Bonn, crescută în austeritate morală, educată școlastic și dăruită cu deosebit talent literar și artistic, Elisabeta de Wied avea legături familiare cu o mare parte a familiilor domnitoare europene ale secolului trecut. Refractară căsătoriilor pre-aranjate care erau la modă în acel timp, a avut intuiția că va deveni regină a României, cu toate că România era cunoscută vag în Europa sub numele de Principatele Române. Ceea ce este interesant trebue subliniat că, tânăra prințesă cu ochi de cicoare, s'a integrat cultural și spiritual modului românesc. In 1870 a născut o fetiță pe care a botezat-o Maria. Fericirea și robustețea poeziilor scrise de prințesa și tânăra mamă în următorii patru ani, sunt împletite cu dragostea de natură; decorul obișnuit al nordului a fost înlocuit cu cel al Carpaților Meridionali. In 1874, epidemia de febră tifoidă a curmat viața vlăstarului princiar; odată cu pierderea singurului copil, se confundă fără rezerve cu viața poporului român. S'a dedicat astfel, fără odihnă, problemelor sociale, precum și răspândirii culturii românești peste hotare. Cuvântul scris la Carmen Sylva în următorii 3 ani poartă emblema durerii de mamă și resemnarea ortodoxă în fața rânduielilor divine: 'Dumnezeu mi-a învăluit în întregime cu dragoste -cu dragostea lui divină- tot ce am avut mai scump pe lume".

In 1877 a izbucnit războiul ruso-turc, care a adus independența Principatelor Române de sub suzeranitatea otomană, dar, în același timp, conform unui nărav bine cunoscut în istorie, Rușii au anexat sudul Basarabiei, ca preț al recunoașterii de către guvernul țarist, independența noului stat român, obținută de fapt, prin vitejia soldaților, priceperea militară a principelui Carol de Hohenzollern, precum și a orientării economico-politice europene ale secolului trecut.

In timpul acesta, Elisabeta a organizat și condus personal, îngrijirea soldaților răniți care soseau abundent de pe front. Sala tronului a devenit centrala spitalelor din București. Neobosită și eficientă, a polarizat cu dragoste, încredere printre răniți, rugăciuni pentru morți, iar pentru familiile lor mângâiere creștină. Asociația Femeilor Române, i-a dedicat un monument reprezentând-o în fața unui rănit muribund căruia îi dă să bea un pahar cu apă. Intr'una din ședințele festive ale Academiei Române, iată ce a răspuns "Mama răniților": " Acesta este monumentul suferințelor care ne-a apropiat, ne-a unit ca pe surori nedespărțite. Figura sculptată nu mă reprezintă doar pe mine, ci pe fiecare dintre voi care ați făcut aceleași sacrificii cu dragoste și abnegație. Fie ca această statuie să fie monumentul tuturor Româncelor care la fel ca eroii noștri și-au făcut datoria față de patrie".

In 1881, prin actul parlamentar din 10 Mai, România a fost proclamată regat, iar în 22 Mai a avut loc încoronarea oficială. Reginei Elisabeta, i-a fost teamă de trei probleme în viață: să fie regină, să nu aibă copii și să fie bătrână. Primele două erau deja în viața ei, acum o aștepta pe a treia. Până atunci, trebuia să pună însă, în circulație publică, frământările ei de scriitoare. Inceputul l-a făcut în revista germană "Gegenwart", sub pseudonimul E. Wedi, unde a publicat poezii românești traduse în limba germană. Sosise timpul să-și găsească un pseudonim, care să se potrivească atât cu ea cât și cu poporul român. Astfel, a ales Carmen (cântec) Sylva (pădure), cu ajustări ale gramaticii latine, ca reprezentantă a țării unde era regină.

Prima carte publicată sub noul pseudonim a fost "Sapho" în 1880, urmată de altele 42, majoritatea poezii, câteva piese de teatru, legende inspirate din folclorul român, câteva romane în colaborare cu Mite Kremitz, cugetări, precum și traduceri, în special din folclorul român.

Regina fără moștenitori la tronul României visa o viitore dinastie româno-germană. Astfel, a înlesnit idila dintre prințul Ferdinand, care era ales moștenitor al tronului și Elena Văcărescu. Interesele politice românești nu se potriveau cu planurile ei. Prin decizia guvernului, a fost tacit exilată, lungi și dureroși ani. Ca orice talent deosebit uman, depășea mentalitatea timpului. A avut chiar neplăceri, când a declarat că singura monarhie a viitorului este "industria", care poate oferi cetățeanului o stare mai bună decât agricultura exclusivă, mărind posibilitățile de succes ale unei națiuni în panorama internațională. In același timp, a dat o definiție a politicii înalte, comparând-o cu o scară construită din minciuni umane, pe care se urcă indivizii.

Scriitoarea poetă moare la 2 Martie 1916. Este de subliniat că Lucian Blaga, a inclus neastâmpărul ei de realizări în metafizica valorilor: 'Destinul creator al omului nu e un fapt circumscris de un vag finalism metafizic ci are aspectul unei saturații finaliste cu structuri și accesorii precise, care îl reliefează ca atare. Toate aceste considerații, nu fac decât să aducă o nouă contribuție la definiția plastică a omului ca ființă unică în lume. Si sunt unele stele care îi luminează numai lui; stele interzise fiarelor din peșteri și îngerilor din cer, deopotrivă".

ÎMPĂRĂŢIA CUVÂNTULUI CARE LUMINEAZĂ

Capitolul I: Axialitatea creativă a lui Dialogos

Dumitru ICHIM

In vreme ce Diogene umbla cu lampa, în amiaza mare, să găsească un om, Socrate vede în fiecare om posibilitatea "găsirii", sau mai bine zis, a regăsirii omului prin dialog.

Născut dintr'o mamă moaşă,lui Socrate îi plăcea adesea să-şi numească dialogul ca o artă a moşitului: "zeii mi-au poruncit să fiu moaşă, dar nu mi-au dat dreptul să nasc."

Prin "cunoaşte-te pe tine însuţi" Socrate căuta să golească omul de falsa cunoaştere ce şi-o avea despre el. Când cel cu care dialoga începea să nu mai priceapă nimic, ca orbit de un soare răsărind din abisurile umane pe care nu şi le bănuia, înţeleptul, cu vocea lui blândă, îl consola: "Astea-s durerile naşterii, pentrucă te-ai golit, dar eşti gata să te naşti."

Omul este cuvântul Cuvântului, creaţia Cuvântului. Ca chip al Cuvântului i s'a dat spirit creativ al "asemănării" cu Logosul. Mai mult chiar, prin întruparea Lui axa dialogicului treimic străbate umanul prin ECCE HOMO, dând posibilitate omului ca prin axialitatea creativă a lui Dialogos să se înalţe şi să pătrundă în livezile paradisului taboric ale luminii necreate.

In Vechiul Testament găsim o pregătire pentru dialog, dar nu avem Cuvântul. E o lume pre-dialogică rătăcind prin pustiul existenţial. Muntele Sinai nu-i oferă omului posibilitatea de dialog. Inălţimile lui sunt profetice. Ele nu revelează nimic din Mirele-Cuvânt, ci creşte omenirea în faza ei de copilărie. Decalogul e un "să nu faci" asta şi asta,adică e un "dialog"nu dătător de viaţă, ci doar păstrător de viaţă.

Dialogul nu-l găsim nici în Islamism, nici în Hinduism, nici în Budism. Ca şi în Vechiul Testament, uneori cu nuanţe mult mai amare; Creatorul e întradevăr un Părinte care a dat viaţă, dar rămâne ascuns în transcendenţă, dincolo de orice relaţie personală.

Dialogul nu-l găsim nici în filosofia greacă şi alte filosofii păgâne. Cuvântul ce ANIMA ajunge la râul Styx. Acesta se roteşte de nouă ori în jurul iadului. E râul pe care zeii se jură.

Adevăratul Dialogos îl aflăm în întruparea Logosului ca Persoană şi Cuvânt, care luminează cu lumina Vieţii din treimic şi devine axialitate creativă a dialogului uman.

Este Iordanul care înconjoară de nouă ori paradisul Cuvântului cu cele nouă fericiri, este Iordanul, Mama-Apă a omenirii şi a vieţii, care naşte după nouă luni de veacuri şi profeţii pe "Eu sunt Apa Vieţii"!, este Iordanul pe care Dumnezeu se jură oferindu-ne taina lui Dialogos din Cuvânt: "Acesta este Fiul Meu!"

In prima parte, preînchipuirile dialogului exprimă o revelaţie naturală. Socrate, prin natura cuvântului omenesc, ajută pe om să se "nască" din robia biologică la demnitatea de fiinţă umană. E un fel de a-l ajuta pe un sclav scoţându-l din robie. Nu e de neglijat faptul că l-ai făcut liber. Dar libertatea pentru a fi deplină e numai aceea care te face "liber de" şi "liber spre". Socrate îşi părăsea "sclavul" eliberat, pe malul mării, iar drama devenea şi mai adâncă, pentrucă ţi se ofereau toate perspectivele libertăţii de a te întoarce Acasă şi a deveni fiu de împărat, dar cum să ajungi Dincolo?

Abia în a doua parte a dialogului se poate vorbi cu adevărat de Dialogos. Celui părăsit pe ţărmul mării i se revelează Calea întrupată, întâlneşte Cuvântul nu ca idee, ci Persoană, şi astfel prin dia-Logos omul se regăseşte dincolo de perspectivele unui potenţial, în realitatea dialogică a Persoanei infinite.

Pentru a înţelege mai bine vom ilustra cele ce urmează cu referinţe la cartea lui Horia Stamatu "Dialogos" (ediţie bilingvă, Salamanca, 1971, traducere în spaniolă şi cuvânt introductiv de Aurelio Răuţă).

Poetul, chiar dela primele versuri, ne arată de unde îşi va începe dialogul:

"De unde purcede asemenea lumină?
Din nici o parte,
partea nefiindu-i locul" pg.16

Aluzia la "purcederea" Spiritului ne îndreaptă spre cele mai adânci taine ale Cuvântului. E vorba de "Cuvântul care luminează pe tot omul care vine în lume", şi care prin întrupare revelează spiritului uman mărturia Lui despre Spirit.

După cum cuvântul omenesc nu este numai sunet, dar nici numai idee, ci un con + ventum al celor două,la fel Cuvântul uneşte cele două firi fără a le amesteca, fără a le schimba. El duce în sânul persoanelor Trei-Unului "gustul omenesc", cum ar spune Pèguy.

Horia Stamatu nu circumscrie taina Cuvântului ce luminează, ci deschide misterul, arătând efectele lui:

"Dar ea pe nesimţite mă desprinde,
mai uşor ca fumul,
de nesfârşita mlaştină
de lipitoarea mlaştină,
întinsă ca o boală peste
cerurile toate..."

Dialogul văzut de autor, nu e un paralelism de monologuri, nu e nici comunicare prin cuvânt, ci comuniune cu Cuvântul, adică o coborâre în cele mai înalte abisuri creative ale Luminii ca desprindere de "nesfârşita mlaştină".

Expresia lui Stamatu mi se pare mai clară decât a Părinţilor din Filocalie. Aceştia vedeau răul ca un ceva opus creaţiei, o lipsă a firescului, un meonic. Dacă răul e ceva meonic, înseamnă că răul şi diavolul nu există, ceea ce ar fi o interpretare absolut greşită a Sfinţilor Părinţi. Ceea ce ei vor să spună e că răul şi diavolul nu aparţin existenţei, adică creativului. Sunt o pervertire a ontologicului. Sunt o "mlaştină." Mlaştina e o pervertire a apei şi pământului, nefiind nici una din ele. E un simbol al decăderii spiritului creativ în neactivitate, redus la "ratio", la descriere de literă. Astfel "mlaştina" nu este nici izvor şi nici ţărm. Este opusul lui dia-Logos, îmbrăcându-se în înşelătoarele aparenţe ale cuvântului, pervertind pe Dialogos al cărui sâmbure ontologic este:

"Fluviul trăieşte din curgerea lui,
şi împletind lumină cu noapte,
ne poartă la izvoare,
la trăznetul-lumină din Cuvânt." pg. 28

Desprinderea de"mlaştină"nu înseamnă o negare a timpului, ci căutarea în el a scopului - timpul copil de eternitate - adică în temporal e veşnicia virtuală pe care trebue s'o descoperim şi să o creştem, precum fluviul creşte şi trăieşte "din curgerea lui". E vorba de Dialogos, - "chipul" Cuvântului din om ca forţă creativă şi "nelinişte" ca la Augustin, de a ajunge la arhetip. Zbuciumul acesta, deşi are loc în timp, e situat totuşi în vârful lui, la marginea lui, în inima lui, undeva unde Kairos întâlneşte pe Logos. Cu cât omul îşi trăieşte dialogul cu oamenii mai intens şi mai creativ, cu atât înălţarea lui face Eternul să coboare mai mult spre timpul însetat de etern "şi împletind lumină cu noapte,/ ne poartă la izvoare".

Spre deosebire de "mlaştină", omul este o fiinţă creativă. Creaţia este semnul lui Dialogos imprimat în genunile fiinţei umane, iar nu "producţia". Omul nu este o fiinţă productivă, ci creativă. Creatorul i-a dat lumea ca un dar, iar omul trebue să i-o ducă înapoi transfigurându-o. Faptul că o filosofie cândva la modă, dar demodată demult, îl considera existenţă productivă, superioară mijloacelor de producţie, nu înseamnă că acesta ar fi şi adevărul despre om. El transformă şi nu "produce". De exemplu, pentru a "produce" un scaun, omul transformă materia lemnului din copac în forma de care are nevoie. Pentru ca toate componentele scaunului să formeze un scaun, omul are nevoie de cuie, sau clei. Pentru un cui el transformă minereul în fier şi transformă fierul în forma cuiului. A transforma înseamnă a putea trece dincolo de ceea ce ţi se oferă material şi a transforma, adică a aduce o formă nouă, iar aceasta nu o poate aduce materia umană, ci numai spiritul creativ. Admiţând că omul produce scaune, deci e fiinţă productivă, de exemplu în fabrică le face pe toate la fel, ajungem la un ilogic. Dacă omul e fiinţă productivă şi nu creativă negăm pe cel care a făcut, prin transformarea materiei, primul scaun. Negăm creativul din Dialogos, omul ca om. Prin creaţie totul devine nou. Cel care produce, copiază pe cel care prin spiritul lui a transformat creativ materia. A-i nega existenţa e cum zice Românul: "Nu are scaun la cap."

E adevărat că productivul material e în folosul omului, dar omul este acela, care prin creativul spiritului transformă materia, deci are o putere care nu este materială, ci de Dincolo de materie. Ca Prometeu, el fură focul de Dincolo, din cerul oferit ca perspectivă şi orizont înalt şi-l oferă oamenilor. Nu Cerul este acela care se răzbună pe Prometeu, ci zeii şi idolii cuvintelor omeneşti. Prometeu e preînchipuirea Cuvântului, care ca om ne-a adus focul din cer în vatra fiecărui cuvânt. Omenirea care ajunsese până la zeii vorbei geloşi pe Prometeu, a descoperit pe Noul Prometeu - Dialogos -Cuvântul întrupat în om, care ne-a adus focul din ceruri şi s'a făcut "blestem" blestemării noastre şi a murit pe cruce toată moartea cuvintelor noastre, cu moartea pre moarte călcând, ca să ne ofere focul creativ din Invierea Cuvântului-Dumnezeu ca Prometeu a sfârşit. Sfâşiat, pe cruce sau pe piatră de vulturii gnozei - cărturarii şi idolii.

Deosebirea între mitul lui Prometeu şi realitatea ce o profeţea prin întruparea Cuvântului, e că Prometeu după ce a adus oamenilor focul din cer moare pe piatră. Noul-Prometeu moare pe lemnul din copacul paradisului pierdut de om. Si e pus în mormânt nou, de piatră, dar rostogoleşte piatra de Lege a mormântului în Inviere. □

ACADEMICIANUL EUGEN IONESCU

Eugen POPESCU

Dramaturg şi autor al multor piese de teatru care au fost jucate pe toate scenele lumii. S'a născut în România, oraşul Slatina, judeţul Olt, locuieşte în Franţa şi este membru al Academiei Franceze. A fost oaspete de onoare al Congresului Academiei Româno-Americane de Arte şi Stiinţe (ARA), care a avut loc între 21-24 Aprilie 1983 în oraşul Davis-California. Cu acea ocazie Maestrul Eugen Ionescu a primit o diplomă de onoare din partea ARA pentru recunoaşterea contribuţiei sale la dezvoltarea literaturii şi artelor creatoare, în spiritul unui schimb liber de idei şi valori.

In acelaşi timp, oficialităţile oraşului Davis i-au acordat o diplomă de onoare a oraşului Davis, ceea ce l-a făcut să spună: "Autorităţile din Davis mi-au dat o diplomă, care este un dar adevărat al libertăţii şi al posibilităţilor de dezvoltare a culturii..'

Fiind întrebat ce impresie i-a produs Congresul ARA, a răspuns:

"Am fost mişcat, un amestec de bucurie şi nostalgie. Aceşti oameni români,membri ai ARA, care n'ar fi avut posibilitatea în România lui Ceauşescu să scoată un cuvânt, aici au avut posibilitatea să se exprime în libertate şi li se fac înlesniri de către autorităţile americane. Americanii nu pot să înţeleagă ce se întâmplă dincolo în ţările unde nu există libertate, pentrucă ei au o ţară ca un continent, cu câmpii, pustiuri, oraşe enorme, munţi, 2 oceane-Pacific şi Atlantic, şi au de toate în ţara lor".

Discutând despre necesitatea ca Românii din lumea liberă să aibă un statut al lor, academicianul Eugen Ionescu a precizat:

"Aceste personalităţi româneşti care se afirmă din ce în ce mai mult în America şi în ţările europene, ar trebui să constitue o organizaţie internaţională, care să aibă un statut de independenţă, un statut special şi să fie recunoscută ca un fel de reprezentanţă românească, ca un guvern românesc în Exil".

Despre rolul Americii în lume, maestrul Eugen Ionescu a spus:

"Americanii ezită să-şi exercite rolul în lume, pentrucă în ţara lor se simt bine, au o ţară imensă şi bogată. Ei cuceresc lumea şi cuceresc spaţiile prin tehnica lor formidabilă. Ei contribuie la o schimbare biologică a omului, la un fel de mutaţie a omului. Marxismul a fost una din cele mai mari erezii utopice. O ştiu şi Ruşii şi Francezii şi Românii. Trebue să se ferească lumea de utopii. Comuniştii vor dispare, cu toate că America ezită să intervină, se simte bine aşa, dar va fi nevoită, prin forţa lucrurilor, să facă un efort liberator. De fapt sunt mai multe Americi şi se schimbă mereu. La fundare a fost o Americă umanistă, acum avem o Americă ultra ştiinţifică, azi nu este umanistă. Lumea va fi salvată atunci când cele 2 culturi, ştiinţifică şi umanistică, se vor unifica. America este o civilizaţie idealistică, dar este şi o civilizaţie a banului. Când banul va deveni mai puţin important decât idealul şi va fi supus idealului şi va ajuta idealul, atunci se vor schimba multe în lume."

Fiind rugat să-şi spună părerea despre înregistrarea maşinilor de scris în România, atât de utile intelectualilor în profesiunea lor, maestrul Eugen Ionescu a spus:

"Mai întâi, conducătorii României sunt antiintelectuali, afară de câţiva care sunt în jurul conducătorilor supremi, care sunt de un cinism ce nu se poate califica, sunt nişte oameni care nu cred în om, care nu cred în progres, comunismul a devenit un lucru reacţionar, iar comuniştii nu cred în progres fiindcă le place să rămână aşa cum sunt, pentru mulţumirea lor personală. In Franţa, Anglia şi în America, sunt intelectuali aşa zişi de stânga, asta înseamnă că n'au priceput nimica şi sunt legaţi de anumite ideologii care sunt depăşite de intelectualii cei mai noi. Intelectualii tineri şi-au dat seama că marxismul nu se verifică în nimic, nici în matematică, nici în ştiinţă, nici în economie, dar s'agaţă de această dogmă, care nu mai este dogmă nici pentru Ruşi, dar Ruşii pot trăi şi fără credinţă, lor le trebue o singură credinţă, mărirea Rusiei."

Maestrul Eugen Ionescu a fost rugat să-şi spună părerea dacă Ceauşescu ar ţine un dialog cu scriitorii, ce le-ar mai putea spune? Iată răspunsul său:

"Domnul şef al ţării româneşti, domnul tartor, nu înţelege literatura, dar ar trebui să înţeleagă că n'o înţelege şi să se înconjoare de intelectuali, ar trebui şi în Franţa. Nici Reagan nu pricepe ceea ce ne place nouă, literatură, cultură, artă, dar ştie că astea există şi că sunt activităţi şi funcţii esenţiale şi atunci se înconjoară de oameni care fac ce trebue ca să menţină cultura şi să o facă să prospere într'un climat de libertate."

Fiind întrebat dacă s'a gândit să pună în scenă ceea ce se petrece în România, maestrul Eugen Ionescu a răspuns:

"Am făcut-o, am scris o piesă care se numeşte "Omul cu valize", în care un om născut în România se întoarce şi trăieşte o sumă de coşmaruri, e urmărit de poliţie, piesa se petrece ca într'un vis rău, toţi Românii care s'au refugiat în Franţa, sau în alte ţări, au acest vis că se regăsesc acolo şi că nu mai găsesc paşaportul franţuzesc pe care îl au şi atunci sunt consideraţi ca nişte unelte, ca nişte sclavi, ca ceilalţi locuitori ai ţării care vor să scape, care nu vor să mai stea, pentrucă totul este un coşmar".

La sfârşitul interviului, maestrul Eugen Ionescu a adresat câteva cuvinte către Românii din România:

"Oameni care staţi şi locuiţi în România, gândiţi-vă că istoria e lungă de tot şi că o generaţie, două, nu

Continuare in pag. 10

ION BARBU, POETUL ABSOLUT

...aurul irecuzabil greu!
Ion BARBU

Horia STAMATU

Există "aur uşor" şi "aur greu"? De când ne-a dat Dumnezeu Poetul care să le spună pe nume, ştim că există. "Aurul uşor" este aurul economic, metalul ca atare, iar "aurul greu" este aurul moral; unul pentru cumpărăturile seculare, celălalt pentru răscumpărarea timpului pierdut, întru eternitate.

Bine, vor spune probabil unii, dar ce ne privesc pe noi aceste speculaţii când lumea se află în pragul pieirii? Stim noi! Dar poate de aceea "speculăm" pentrucă lumea este ameninţată cu pierirea tocmai din cauza pierderii "aurului greu". I-RE-CU-ZA-BIL!

"Valoare" în absolut se traduce numai prin valoare morală. Iar "irecuzabil" este egal cu ceea ce nu poate fi "respins în niciun fel", ceva permanent egal cu el însuşi, inalterabil, şi indestructibil. Aurul uşor creşte şi descreşte, periodic, după legi pur cantitative. Transfigurarea pseudo-valorii, dela "metal" la "moral" este aici un proces alchimic, deci de aplicare a unei doctrine, sau rezultatul unei intuiţii revelatorii personale? Inclinăm pentru cea de-a doua ipoteză. Iar originile acestei intuiţii revelatorii sunt ca întotdeauna într'o atitudine fundamentală de credinţă, singura aptă de a contrazice acest secol, pe care poetul îl numeşte "cefal şi apter" ("Joc secund"), deci "intelectual" şi "plat", sau abstract şi fără relief. Stiinţa indiferent de rezultatele imediate la care duce, dacă rămâne netransfigurată prin ridicarea ei în zona morală, rămâne o platitudine, şi numai această ridicare îi dă o nobleţe. Lucru pe care Barbu îl ştia ca şi Platon, şi pe care îl exprimă categoric într'un toast închinat lui G. Ţiţeica în 1933, când marele matematician, maestrul lui Barbu, împlinea 60 de ani: "O mare operă, dar şi un strălucit învăţământ, stau ca termen al activităţii Dumneavoastră. Modificând inteligenţele, învăţământul Dumneavoastră vizează mai departe: işi propune să întemeieze suflete". In acelaşi discurs Barbu consideră că Ţiţeica în lucrările lui restitue ştiinţei "semnele ei dumnezeeşti". "Stiinţa" deci este un vehicul al celui ce-o practică, pentru a fi ajutat să-l ducă pe urmele originilor dumnezeeşti. Si Platon vedea în "geometrie" în afară de o "artă a măsurătorii" şi un vehicul care ajută în drumul către "înţelepciune" ("Politeia", VII). "Stiu drumul slăvitelor feţe" ("Joc secund"), spunea Ion Barbu, deci al sfinţilor, care au avut disciplina lor, pentru a se ridica pe urmele Dumnezeirii. Disciplina lui Barbu a fost "geometria", pe care, ca şi Platon, a valorificat-o drept sprijin posibil către ceva superior. Maestrul lui, Ţiţeica, "modifica inteligenţele învăţământului" pentru a ajunge la un rezultat dincolo de "măsurătoare", şi anume la "întemeerea sufletelor". Nu gratuit avea să spună poetul, cam în acelaşi timp, într'un interviu, că în chipul lui Ţiţeica se străvede ca o filigrană stareţul Zosima. "Modificare" înseamnă aici "trecere dela un mod la altul", deci dela "măsurătoare", la "valoare", aşa că aurul în loc de preţ material, devine simbol spiritual, aurul uşor se face aur greu, se trece dela "modul uşor" de-a trăi cu aur fizic greu la modul superior de-a trăi cu aur fizic uşor, dar moral greu. Aceasta e "modificarea" ce duce la "întemeere de suflet". Că acestea poate aduc aminte de alchimie nu ne poate mira, ca o generalitate din familie, nu înseamnă însă că Barbu ar fi fost marioneta vreunei doctrine.

Opţiunea mistică a lui Barbu este manifestată într'un scurt, dar foarte plin articol, din 1941, "Cuvânt către poeţi". Substratul mistic al poeziei lui Barbu este evident în "Joc secund", uneori suntem aproape "în termeni" trimişi la Jacob Bohme sau Novalis. Dar aceasta este doar o evoluţie normală, dacă ţinem seamă că în prima parte a activităţii lui lirice, Ion Barbu aduce în poezia noastră scrisă ceva foarte nou, în sensul că depune efortul de-a exalta liric diferite "valori" ca atare, apologetic, sau chiar critic, lucru neobişnuit în lirica noastră, care, în scris vorbim, cânta natura, nostalgiile, diverse sentimente, sau stări de împăcare ori neîmpăcare cu lumea, cu istoria, cu răul. Aşa că prima fază a poeziei lui Barbu apare ca un fel de "titanism", însă nu în sensul unui efort eroic, de astă dată de ordin intelectual, al cărui rezultat e un titanism al limbii care exaltă inefabilul, pentru a reda esenţa unor valori dominante din dubla lume a lui "res extensa" şi "res cogitans", valori mijlocii însă, nu absolute. Iar dincolo de aceste valori mijlocii, cosmice şi intelectuale deci, ne duc fulgurările în lanţ din "Joc secund", după ce poetul cum spune el însuşi a lăsat în urmă principiul poetic elementar al primelor poeme.

Bine înţeles, că geniul poetic este evident şi în această fază "elementară", cum spune Barbu, dar este un geniu intelectual şi artistic, oarecum în "spirit de geometrie", după clasificarea lui Pascal, iar în "Joc secund", "superior" faţă de "elementar", este "geniul inimii", cum ar spune tot Pascal, geniul intuiţiei mistice, cu siguranţă incitat şi de o nouă orientare, dincolo de mitologie şi chiar Nietzsche. Dar până la urmă, oricât de ne-elementară ar fi poezia tot nu l-a mai mulţumit pe Barbu, sau l-ar fi mulţumit dacă ar fi fost în stare să înceapă din nou, cum vom vedea că spune în articolul citat. Barbu, odată cu maturitatea pe care el o credea deja "vârstă", probabil ajungea la momentul de criză, în care s'ar părea că poezia mai mult "acoperă" decât "descoperă". Aceasta datorită poziţiei lui fundamentale care nu era de literator, cum spune în articol: "Să alegi între graţios şi Graţie, între încântare şi Mântuire, iată chinul întrebării". Deci nu ar ajunge ca valoarea să fie "cântată", sau fie chiar "căutată", ea trebue să fie într'o efectivitate prezentă prin ceea ce este dincolo de "încântare": "Suflet mai de grabă religios decât artistic, am vrut în versificările mele să dau echivalentul unor stări absolute ale intelectului şi viziunii starea de geometrie, şi deasupra ei extaza". "Starea de geometrie" este de fapt aici ceva asemănător cu starea de linişte totală la care se ajunge în Tibet, învârtindu-se la nesfârşit morişca de rugăciune.

Lucrând matematică Barbu se rupea de tot dimprejurul lui, oprea timpul în loc, şi astfel spera ajungerea la "extază", adică la ceea ce în limbajul mistic grec se chema "ieşire din sine". Acest proces mistic, al ieşirii din sine îl găsim în poemul Sfântului Ioan al Crucii, "Noaptea întunecată" ("La noche oscura"), pe baza căruia sfântul a scris unul dintre cele mai importante tratate de mistică. Ca mijloc de asceză pentru ieşirea din orice realitate sensibilă sau afectivă, poetul nostru, care nu era călugăr, folosea geometria, adică o strictă aschează intelectuală, care cum am văzut poetul spera să-l ducă la "extază". Barbu, dacă nu era călugăr, nici teolog nu era, iar aspiraţia lui mistică avea un caracter general religios, nu strict confesional.

In "Cuvânt către poeţi", solidar cu poziţia lui fundamentală, aşa cum deosebise între "aurul uşor" şi "aurul greu", în stilul său, abrupt şi eliptic, deosebeşte şi între două trepte de real, pe care le poate servi poezia. Astfel avem o poezie a aparenţelor: "Aş considera exerciţiul poetic (şi poetic naturist), ca o minunată himeră mai mult pentru a slobozi din scorburile inimii poporul de joimăriţe ori mumi ale pădurii, în chip de inofensive şi strălucite baloane de săpun"; alta însă este poezia prin care vrem să ajungem dincolo de aparenţă: "Dar m'aş pregăti pe această cale (a poeziei, n.r.), de alt cântec mai vrednic, închinat lucrurilor care nu se zăresc, nici nălucesc: LUCRURILE CARE SE VAD. Un cântec care să întârzie asupra soartei, asupra morţii şi învierii". VEDEREA, majuscul scrisă, e altceva decât "aproximaţie", şi se trage direct dela "eidon" şi deci "idee", este ajungerea la adevăr. In aceste puţine cuvinte esenţiale găsim şi secretul renunţării lui Barbu la poezie, după "Joc secund", unde oricum depăşise "principiul poetic elementar", însă nu ajunsese, cel puţin aşa credea el, la "vedere" prin poezie. Nu mai puţin însă "Joc secund" este o operă încărcată de îndemnuri mistice, chiar dacă nu ajunge la amploarea cântecului sorţii, al morţii şi al învierii, cum ar fi crezut el că ar trebui să-i fie cântecul într'o eventuală a treia fază. Barbu însă n'a mai avut timp să ajungă la cântecul amplu al sorţii, al morţii şi învierii, nu pentrucă ar fi fost bătrân, dar el trăia intens cu mediul lui românesc, şi peste acesta a venit marele prăpăd, cu persecuţia absolutului şi teroarea relativului.

Ion Barbu a fost şi unul dintre marii europeni Români ai generaţiei lui, care ne-a situat în contemporaneitate culturală atâta prin lărgirea orizontului de informaţie, cât şi prin adâncirea propriilor origini.

In toastul citat de noi la început, spune lucruri care amintesc de marele entuziasm al unui tineret românesc, care în cultură apărea cu excepţii ca Dan Botta ori Mircea Eliade, ca să nu amintim decât doi cu deosebire preocupaţi de întregul complex al culturii noastre în spaţiul sud-estic european, legaţi şi de matca mediteraniană şi de aceea a Mării Negre, care într'un fel este un golf, sau continuare a Mediteranei, cum ştim, între altele, şi dela Histria, şi dela Argonauţi. De pildă: "Lucrările Dumneavoastră (Ţiţeica, n.r.) restitue Geometriei semnele ei Dumnezeeşti. De aceea istoriograful viitor vă va prenumăra între pionierii vreunei a treia Helade, care cu mersul încet al tainelor mari se reclădeşte inevitabil pe aceste locuri". Numai Iorga şi Pârvan mai spuseseră lucruri aşa de mari despre România, şi cu ei Nae Ionescu. Iorga numise România un "Bizanţ după Bizanţ", Pârvan găsea în ţăranul Român un izvor de energii spirituale pregătitoare de mare epocă, lucru intuit şi de un gânditor străin, Keyserling, şi alţii, iar Nae Ionescu vedea în România posibilitatea renaşterii Bisericii Ortodoxe Ecumenice. Aceasta ar fi fost "a treia Eladă" de care vorbeşte Barbu, care era contemporan, prezent în gândire cu marile minţi şi inimi româneşti de atunci.

Dacă însă nu a mai venit a treia Heladă, au venit a doua oară Sciţii, care l-au zdrobit şi pe Ion Barbu. Dar Cuvântul care era în el şi s'a întrupat în operă nu poate fi zdrobit. Mulţi l-au regăsit în România sub-Sciţiei de azi, şi îl discută, îl cercetează, cât le îngădue generala deformare a culturii româneşti.

Strofa întreagă din care am citat în capul acestor rânduri, spune:

"Un gând adus, de raze şi curbură/(Fii aurul irecuzabil greu!)/Extremele cămărilor de bură/MIRAT LE INCEPEA IN DUMNEZEU.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

AGAPE

ROMANIAN CANADIAN HERALD KITCHENER 1982

Sensul adevărat al titlului acestei cărți nu este pluralul dela "agapă", cum mulți vor fi tentați să creadă după definirea simplă de dicționar, nu e nici ceea ce înțeleg teologii protestanți, deși e un salt considerabil spre idee dela grosimea lexiconului, ci e acela de care vorbește Dionisie Areopagitul în "De divinis nominibus".

Explicarea lui o găsim pe ultima copertă unde figura de stil, decantată în simbol, devine fântână a magilor: "A fost odată un substantiv care se numea AGAPE. Frumos era ca un voievod, iar în pridvoarele lui, acoperite cu viță de vie și spice de grâu, avea loc Cina. De taină era Iubirea de dincolo de noi. Intr'o zi trei cioplitori de rouă au întâlnit pe AGAPE. Pe pristolul măsuței cu trei vocale de brad au așezat merindele lor de pădure stelară. Umbrele spicelor și ale viței de viață se torceau a lumini spre umbra de răcoare a Luminii din coliba de crin."

Pe Nicolae Novac îl cunoșteam din scris ca pe un Cotruș al prozei și un Agârbiceanu al poeziei. Afinitatea cu primul (erau buni prieteni) constă în exprimarea de piatră, ca o ctitorie lirică, a ethosului românesc, iar cu al doilea se înrudește prin folosirea cuvântului pădurilor virgine din vocabular, pline de taina rădăcinilor și înmiresmate de veșnicie.

Revista ambasadei Statelor Unite din București într'o publicație a ei îl declara "acasă" la el ca "fiind cel mai prolific scriitor de limbă română din Statele Unite". E un adevăr. Dar nu complet. Completarea o face Vasile Posteucă într'o prefață în versuri la volumul de poezii al lui Nicolae Novac "Ultimul învins":

"Veleatul vieții poate fi sărac,
Dar bogăția vine din cuvânt:
Frate de cruce, juruit ortac,
Tu te-ai cuminecat din duhul sfânt
Al culmilor ce mântuie și tac..."

La aceste "culmi" care "mântuie și tac" Nicolae Novac nu se oprește, ci descoperă limbii românești potența de universalitate ca receptare firească. Ne-a adus un fel de Vechiul Testament al liricului amerindian în tălmăcirea graiului prin care urcă Păstorul mioritic. Dela alte neamuri a cules înțelepciune și ne-a oferit-o în scăfița de lemn a literei tipografice ca fagure. Dacă am menționa doar "Profetul" lui Gibran ar fi de ajuns.

Surpirza ce ne-o oferă e varietatea de stil și transpunere creativă. După ce am citit cartea lui "Cetăți sfărâmate", sau recenta apărută în Germania "Sturm und Feuer" (Jon Dumitru - Verlag, München, 1982) ne așteptam în "Incrustări în bancă", din cartea "Agape", să găsim același simfonic lexical ca exprimare, dar aici e vorba de un stil, delicat ca o floare de mac, de care te apropii cu sfială să nu trezești aripile de petală din zborul oprit.

Personajele, în majoritatea cazurilor, sunt elevii în care se aprind, tainic și sfânt, primele constelații ale iubirii. Totuși, schițele sunt umbrite de o mireasmă stranie de cais înflorind a moarte și murind a floare. Moartea la Novac nu are dimensiunile de groază ale materialismului, ci e o parte din misterul creației. De exemplu, Andrei Volbură, din "Incrustări în bancă", elevul care trecea neobservat de colegii lui moare de o boală de plămâni, dar din aceată "respirare" care încetează rămâne dincolo de mormânt arderea creativă din caietul gros descoperit de diriginte: "Frânturi din visurile mele" cuprinzând poeme, schițe și nuvele.

Niculae Dunăre, din "Lacrimi...", e cel care s'a "înstrăinat" de sat. Impăcarea cu el are loc descoperind pe Cornelia din "grădina copilăriei noastre". Moartea lui e o comuniune a scrisului ce devoră, a satului care prin Cornelia aduce plaiurile mioritice și a iubirii pure ca "împăcare" spre Dincolo.

Astfel viața e o perpetuă ascendență spre cucerirea imposibilului, moartea nefiind o extremitate a vieții, sau hotar al ei, ci o altă cheie pe portativ. Ady, fetița din "Poveste cu lună", cerea mamei pe pragul morții luna de pe cer să se joace cu ea.

Liniile simple ale narativului lui Nicolae Novac refuză barocul crizantemelor de toamnă,ale "omului mare" scriind despre copii și devin erminie suprarealistă de ghiocel care VESTESTE murind.

Ideea e reluată și reliefată mai adânc în "Caravana amintirilor". Emilia se îndrăgostește de El, cel care purta numele tatălui lui, dar pe care nu și-l amintește. El, care nu are un nume, ci doar "amintirea" de nume al tatălui,întâlnește pe Emilia, nume "amintind" de mama lui. Simbolul, surprins de Novac, e al condiției umane de a fi oglindă a altor realități pe care încercăm să ni le "amintim". Finalul e concludent ca amărăciune și nostalgie: "Jos, pe alee, zefirul citește în cartea uitată, amintiri de dincolo de groapă." (pg. 22)

Florica Bațu aduce lui AGAPE poezii și poeme în proză sub titlul "Valea Nopții". Poesis pentru ea e un blestem al harului cu care te naști. De acesta nu poți scăpa pentrucă devine parte ființială de dăruire și transfigurare: "Imi privesc scrisul mic și ciudat ca niște ierburi și mă tem că într'o zi, scrisul acesta ar putea să mă acopere, literele ar putea să-mi devoreze trupul și hrănite cu mine, să crească, să crească..." (Imi privesc scrisul...,pg. 61) Analogia poate fi făcută cu scoica, acea ființă care moare fibră cu fibră, ultima literă a ei de viață fiind prima literă a perlei. Fuga de acest blestem al harului e de prisos pentrucă nu poți fugi din lăuntrul tău în care Daimon privește hipnotic: "Mi-e frică, încerc să m'ascund, azi n'am să scriu, mâine nu, mi-e tare frică de tot ce rămâne aici, pe hârtie, dar nu pot, nu pot și simt nevoia acestei prelungiri, acestei morți printre ierburi puțin mai târziu.

Si scriu, și scriu, și scriu, și simt cum mă trec, și simt cum rămân mai puțină, mereu mai puțină..." pg. 61.

Arhimede cerea pentru fizică un punct în univers ca să poată ridica pământul. Dacă interpretăm aceasta poetic, ca o figură de stil, poetul este cel care ridică "pământescul" în "cer", spiritualizându-l de grosimea materiei și făcându-l transparent Luminii.

Limba engleză are două cuvinte pentru "cer". "Sky" e bolta vizibilă, dar "heaven" este cerul spiritual al Cuvântului). Poetul , ca și scoica, își deapănă existența în jurul "punctului" ce devorează creativ și transfigurând o "existență subacvatică" în "existența-perlă" - cuvântul ajuns la potență de horă a tuturor luminilor neapropiate din Cuvântul, care nu locuiește în "sky", ci în adâncurile abisale ale Iubirii creative, adică în "heaven" - Cerul-Paradis al Logosului.

Florica Bațu vede acest "punct", prin poezia cu același titlu, nu ca un ceva exterior, ceva ce există aparte, ca punctul din gramatică, sau cel din muzică , ci punctul dialectic și antinomic - secunda primordială a creației, care nu era nici neant, nici Creație, ci parte a liniilor ce se intersectau: "Există - ființei există închideri,/ timpul/ se'nchide în sine,/ plângând - / floare a noapte iubind a lumini;/ drumuri se'nchid între ele-/ lumini ale florii/ oprite/ în coajă de ghindă-/ linii/ infinitele linii oprite în punct." (Punct, pg. 49).

Ca și prezentul, punctul există și nu există. El este intersecția dintre moarte și viață, dintre trecut și viitor. Geometric, sau uranometric el există ca parte a celor două linii ale "crucii" ontologice, Răscrucea în care cuvântul se "întretaie" cu Cuvântul. De aici apare polifonicul de punct la Florica Bațu. Pe de o parte cuvântul cartesian trecând prin strunga rațională a lui Dubito: "Nu mai e nimic de așteptat". pg. 49. Pe de altă parte dubiul întâlnește iraționalul ca mister al vieții: " - stejarii așteaptă... așteaptă" (idem). Cele două "așteptări" se întretaie în uman: "sunt om,/ mai am un singur drum/ numai unul:/ Infinitul...Imensul" (idem).

"Punctul" se transformă în crucificarea gnozei - a cuvântului: "Si nu știu.../ e Noaptea/ sau/ Explozia ghindei?!" (idem). "Nu știu" - ul din punct devine astfel un apofatic al minunii cuvântului răstignit și arătându-ni-se pe malul Mării ca Supremul-Cuvânt al Creației, înviind din moartea cuvintelor noastre.

Este "Pasărea-Ochi" care după ce ne-a zburat tot văzutul "o să se culce de-acuma,/ aripile-i bat tot mai greu." (pg. 64). "Punctul" morții e și al Invierii, este "odihna" din ziua a șaptea, când simbolul lui șapte se plinește în unu, în lumina "din prima zi" a săptămânii, care de fapt e opt, acel opt pe care știința matematicilor îl folosește ca semn pentru infinit: "Doar Somnul rămâne întreg - infinituri - / rotund ca un ochi visând infinit." (pg. 64).

Ideea transcendenței "somnului" ca "ochi visând infinit" o găsim reluată pe alte portative lirice în "Zbucium" în care orbul ne "arată", în "Rheo" ca o curgere "din ceva în ceva" culminând cu ugerul vacii ce "curge lumină pe sat"(pg.55-56), dar mai ales în "Cântarea treptelor" de inițiere în Cuvânt în care găsim Ideea lui Hegel pe care: "doar conuri, / flămândele conuri/ cu degetu'n gură/ o deteră tumba/ seminței." (pg. 58).

Ideea nu ajunge la acel "hyperuranios" de care vorbește Platon, nepersonal și rece, ci se întrupă în Pruncul-Cuvânt ce luminează lumea: "Prunc/ cu mâna pe țâță./ Ideea adoarme/ sugând..." p. 58.) "Adormitul" Ideii în Cuvântul întrupat ca Prunc îl găsim și în "Cântec" și în "Când eram copii".

Dumitru Ichim aduce lui AGAPE "Planeta Ichthys". Spațiul tipografic ne oprește aici AGAPE-ul, care abia ar începe să fie comentat. □

Dumitru ICHIM

ACADEMICIANUL EUGEN IONESCU

Urmare din pag. 8

contează, contează pentru fiecare individ, dar în fond se va pierde în timp și România va avea, desigur, o astfel de existență, și rog pe scriitorii și artiștii români să scrie înainte, cum vor, cum simt. Stiu câte dificultăți sunt, știu că trebue să păcălești cenzura, dar și cenzura, în fond, ar vrea să fie păcălită".

Ascultând pe maestrul Eugen Ionescu, simți că ești vrăjit de vorbele lui, de cuvintele lui exprimate rar, cu înțeles profund, spuse clar și pe înțelesul tuturor. Işi iubește țara de origine, România, iar după Congresul dela Davis se simte atras tot mai mult de manifestațiile românești din Exil. Ii dorim maestrului putere de creație în continuare și Dumnezeu să-i ajute să vadă România din nou liberă, unde buna dispoziție și fericirea să domnească în orice casă românească, de sus și până jos. □

Despre arta poetică a lui Aron Cotruş

Ovidiu VUIA

Eminescu, mare prieten şi iubitor al Transilvaniei, slăvind Blajul ca pe o mică Romă, zice că ardeleanul este diferit de ceilalţi Români şi anume lupta îi formează conţinutul vieţii, fiind oricând gata să o înceapă, dârz, fără compromisuri chiar şi atunci când mai bine ar fi să uite de ea.

De fapt ni se înfăţişează firea de totdeauna a ardeleanului, ţăran aspru legat de pământ şi nevoi, dornic de învăţătură şi ordinea legii. S'ar zice că în vinele lui bate încă, cel mai proaspăt, sângele strămoşilor retraşi din Ulpia Traiană, vechea Sarmisegetuză, în munţi lângă culcuşul căpriorilor. Nu întâmplător odată trecut prin şcoli va naşte din el tipul dascălului, laic sau preot, totuna: Samuil Micu Clain, Petru Maior, Sincai, corifeii şcolii ardelene, elevi ai Propagandei Fide, Gh. Lazăr întemeietorul învăţământului românesc dincolo de Carpaţi, Timotei Cipariu. Gh.Bariţiu şi atâţia alţii.Caricatural văzut Chicoş Rostoganul, lătinistul lui Caragiale corespunde acestui spirit local, degradat, evident, ca prin orice abuz.

Marele poet Eminescu înregistra la acea dată o anumită deficienţă artistică a intelectualului ardelean după dictonul că "Inter armas silent musae". Interesant că scriitorii transilvăneni fără să-şi piardă bineînţeles pecetea spirituală autohtonă, au căutat să iasă din postura simplă a luptătorului, să o îmbogăţească cu preţuri noi, deci să desăvârşească actul creator petrecut prin materia operei de artă.

Astfel George Coşbuc, blond ca un locuitor coborît depe meleagurile mărginaşe ale Daciei Felix, reface drumul unui get cultivat la Roma deci crescut sub influenţa poeziei clasice a lui Horaţiu şi Vergiliu.Va cânta aşa dar satul românesc,idilic şi bucolic, urmărind să redea o frescă a neperisabilului din el, un fel de Eneidă a ţinuturilor sale natale. Denumirea de "poet al ţărănimii" dată lui de Dobrogeanu-Gherea apare mai mult decât săracă.

Octavian Goga, luptător naţionalist, clientul închisorilor ungureşti, se pare că atunci când pune mâna pe liră, începe să oficieze poezia, precum înaintaşii lui preoţi în altar sfânta slujbă, şi lasă tot ce-i lumesc la poarta templului. Hainele de mirean sunt acoperite cu stihare aurite, împlinind astfel caracterul liturgic, relevat de toţi comentatorii al versului său. Se face cum că pătimirea neamului strecurată prin simţire de poet, devine suferinţă lirică, otavă de cântec bisericesc, priceasnă sub iconostasul celest al patriei subjugate, jalea colectivă a celor fără ţară, murmurată'n şirul cohortelor de robi: "La noi sunt codrii verzi de brad/ Si câmpuri de mătasă;/ La noi atâţia fluturi sunt/ Si-atâta jale'n casă./ Privighetori din alte ţări/ Vin doina să ne-asculte,/ La noi sunt cântece şi flori/ Si lacrimi multe, multe.../

Si se mai adaugă umbra copacilor albi, muiaţi în soare, pe calea fumurie a Răşinarului, baldachine de lumină aplecate peste mormântul preotului Iosif şi al mitropolitului Saguna.

Poezia lui Goga şi-a câştigat nemurirea depăşind demult anii istoriei prin tot ceea ce grăieşte sentimentelor, ce nu cunosc ofilire, flori perene, din grădina interioară a omului. Si se mai cuvine să-l pomenim şi pe fratele de cruce al ei, poetul St. O. Iosif.

In proză, fie că e vorba de Slavici şi Agârbiceanu, nu simplii zugravi ai societăţii dar şi cu dor de reformatori şi moralizatori ai ei,fie de Rebreanu,marele creator al romanului românesc zis modern, la fiecare dintre aceştia găsim tendinţa de a crea din ţărani figuri eroice, ca Mara sau Ion, în consecinţă aceaşi înclinare spre epopeizare, ridicare la nivel arhetipal, nu altfel de cum a reuşit Budai-Deleanu în vestita Tiganiadă sau precum am văzut G. Coşbuc într'o Eneidă ţărănească rămasă doar la începuturile sale.

In această tradiţie ardeleană apare Aron Cotruş consacrarea aducându-i-o volumul Mâine, la care ne vom referi cu precădere în cele următoare.

Dela început poetul refuză straiele de orăşan ale intelectualului, dorind să rămâie la casa din sat a copilăriei, cu busuioc la icoane, ţundră pe umeri şi munţii vineţi ai Sibiului în zare.

In versurile sale va răsuna de aceea glasul de revoltă al lui Ion sau Pătru Opincă: Ioane,/ tu eşti uriaşul/ ce poţi osândi la pierzare oraşul/ de trântori semeţi şi mişei,-/ numia să vrei.../ Sau: Io,/ Pătru Opincă/ ce'ntre-atâtea moşii n'am doar o şirincă,/ înfrunt strâmbele legi şi năpasta/ şi'n răsmeriţa ce'n mine creşte,/ sudui vârtos, mocăneşte,/ şi scuip pe toată rânduiala asta!.../

Galeria asupriţilor continuă cu Ion Codru: sunt Ion Codru:/ om colţuros, fără modru.../ averea-mi:- un fluer şi-o măciucă,/ merindea-mi: dorul de ducă.../ Muntele mi-e vatra,/ perina: piatra.../ am avut turmă,/ de ani nu-i mai dau de urmă.../ am slugit la oi/ la grofi, la ciocoi.../ şi nu-l uităm nici pe Ion Ciura: Io,/ Ion Ciura,/ neam de mineri rumâni,/ flămând, fără lucru de nouă săptămâni,/ ca un strigoi/ vreau să plec dintre voi/ cu brâncă oblâncă/ mi-am făcut cea din urmă pită/ din dinamită.../

Stihuri, pietre, lovind în mormântul tuturor celor ce nu şi-au făcut datoria până la capăt sau în casele boiereşti ale celor în viaţă şi atenţi doar la chiverniseala proprie. După citirea manifestelor incendiare de mai sus se poate uşor cădea în erezia că poetul stă înscris în tabăra socialiştilor sau chiar a comuniştilor cum o declară într'a sa Istorie a literaturii române dela origini G. Călinescu. Ci, e bine să nu o uităm, Aron Cotruş vrea o dezrobire a celor mulţi împreună cu învierea neamului său, în tradiţia şi credinţa în Dumnezeu a trecutului, în consecinţă ca un evanghelist al unei noi Biblii naţionaliste. Aşa a rămas până în ultima zi a vieţii când la 1. Nov. 1961 a închis ochii în depărtata Californie.

Oricum poetul este conştient că misiunea lui pe mai departe va fi să reprezinte pe cei mulţi, săraci şi robiţi, să-şi schimbe pana în armă de luptă, din trubadur să treacă în rândurile tribunilor, şefi de armate. Si încă mai ştie că în această funcţie nu este decât un urmaş, preia o luptă pentru viitorime, model servindu-i autorul lui Deşteaptă-te Române, Andrei Mureşanu, descris într'un portret ce înseamnă şi o autodefinire: Trecut-o fi peacolo şi Andrei Mureşanu,/ cu gând împărţit, cu inimă ruptă,/ şi-acolo, cine ştie, uitându-şi aleanu/ schimbat-a dor şi fluer, în goarnă de luptă.../

Iată că Aron Cotruş îndrăzneşte să transforme vechiul spirit de luptător al ardeleanului în fenomen de artă, să-l exprime în poezie adevărată, lucru asupra căruia avea îndoială însuşi marele Eminescu. Estetic vorbind este o acţiune de mare curaj, temerară, doar genul s'a fost încercat de puzderie de poeţi ardeleni,toţi până la urmă înghiţiţi de anonimat, învinşi prin nereuşită.

Intr'un alt mod zis, Aron Cotruş reuşeşte să înalţe poezia patriotică, de ocazie şi declamatorie, la rangul marii arte, şi cum a realizat el acest lucru dorim să-l cercetăm pe scurt în cele de mai jos.

Arătam cu altă ocazie că Aron Cotruş şi-a însuşit o temeinică ucenicie poetică, în pragul volumului Mâine, având instrumentele bine pregătite, maestru al meşteşugului, putea să le concerteze după voie, ca orice virtuos în execuţie. Inainte de a o apuca pe suişul său original a observat manierele cele mai diverse dintre poeţii români atrăgându-l mai ales Eminescu, Goga şi St. O. Iosif.

Tot cum am mai menţionat în construirea versului său liber, aritmic şi rimat în sincope, numit şi expresionist, un rol important l-a avut poezia simbolistă reprezentată la noi pe la începutul secolului, cu mare strălucire, de Ion Minulescu. "La musique avant tout chose", principiul verlainian, fundamental pentru curentul simbolist a fost unul ce i-a atras în deosebi atenţia.Muzica va sta şi la baza poeziei cotruşciene dar cu totul alta ca cea a lui Mallarmé, acesta din urmă căuta armoniile intrinseci ale cuvântului deci în final muzica pură a poeziei.

Aron Cotruş poetul profet, ca orice titan ia proporţii de colos, reprezentările din jur, pentru vedere, auz şi celelalte simţuri devin "urieşeşti", supradimensionate, gigante, ca făpturile lui Paciurea.

La aceste percepţii neobişnuite foile de arpegii şi notele sunt minuscule la fel şi instrumentele muzicale de aceea le va înlocui cu orchestre ale naturii aşa cum s'a întâmplat şi la locuitorii vechi ai codrului când au început să cânte din frunză sau fluierele pomului. Aron Cotruş ia drept ciori cărălile urcânde, viole şi violoncele pădurile de fag şi brad iar ca tobe piscurile Carpaţilor tăiate ca de săbii. Pe ele toate le pune să sune deodată, armoniile lui-depăşind cu mult pe dodecafonişti- se formează prin unirea a două sau mai multe stridenţe, asonanţe, întregul însă, ca o sinteză-miracol asemuindu-se cu un marş de walkirie wagneriană.

Să ascultăm o atare unică simfonie cotruşciană: Ai noştri sunt aceşti munţi/ pietroşi, mănoşi, cărunţi/ căci noi ne-am căţărat pe ei spre cer,/ noi le-am deschis adâncurile de-aur şi fier/ şi-am suferit prin ei pe ploi şi ger.../ noi le-am spintecat uriaşele pântece,/ noi le-am proslăvit frumuseţile'n cântece/ şi le-am cunoscut sufletul şi furtunile mai bine/ ca orişicine..../

Disecând părţile cantatei magnifice descoperim că fiecare voce strigă cu pumnii încleştaţi înspre cer, mimând acea de neînchipuit metamorfoză, ca în Sacre du printemps al lui Stravinski, a gestului aspru de luptător, torent sălbatic, distrugător, în forma marmorei cizelate a poeziei, izvor clar, curat ca ochiul bunului Dumnezeu.

Si încă se demonstrează că identificarea omului cu muntele, ca la Blaga şi la Aron Cotruş, duce înapoi în timpul tare de demult, la străbunicul din mitologie, uriaşul muntelui al lui Mircea Eliade, găsit şi în cântecele poporului nostru.

Rapsod patriot de-acuma Crapsodie: poezie cântată), Aron Cotruş va face să trăiască în creaţia sa trecutul ţării, remarcându-se ca autorul unei Legende a secolelor transilvănene.

Dintre toţi prinde contururi cu puterea personajelor revenite în aurora zilei din inima poetului, ca din trupul lebădei, Lohengrin, silueta din bazalt de Detunata, a lui Horia. Tăranul tras pe roată la Alba Iulia, fără să scape un geamăt, creşte din el ca un ecou viu al fiinţei sale ascunse şi va fi mereu lângă el, umbră nobilă a spiritului, chip văzut în oglinda conştiinţei: de jos/ te-ai ridicat drept, pietros, viforos,/ pentru moţi,/ pentru cei săraci şi goi, pentru toţi.../ şi-ai despicat în două istoria,/ ţăran de cremene/ cum n'a fost altul să-ţi semene,/ Horia!.../

Aron Cotruş îl scoate pe Horia din istorie şi îl trece în raiul poeziei, îi dă o nouă viaţă, pentru fiii lui tot atâta de autentică.

Vrea să găsească pe artistul ce i-ar putea ciopli lui Horia măreţul bust, ignorând faptul că asta i-a reuşit cu volumul Horia, lui, prin dalta cuvântului i-a săpat de mult un unic monument, întrebuinţând drept lut munţii, râurile şi pădurile Transilvaniei, în acest fel pământul românesc al Ardealului poartă în el pentru vecie statuia lui Horia de Aron Cotruş.

Prin calităţile lui de mare creator, Aron Cotruş este nu numai un poet ardelean cum îl considera odinioară G. Calinescu ci de-acum cu un loc în Panteonul strălucit al culturii româneşti, lângă "Măria-Sa, Dantele valah," Mihai Eminescu. □

OAMENI ÎN OPINCI

Lui Aron Cotruş

Port opinci, căciulă şi suman,
nu's nici fricos, nici năzdrăvan,
îmi apăr credinţa şi glia,
altarul, livada, moşia. . .

Nu urăsc pe nime'
că Dumnezeu mi-i drag -,
durerea mi-o cânt haiduceşte
din fluer de fag . . .

Dar când cuţitu'mi-ajunge la os,
'mi'ntorc sumanul odată pe dos.
şi fluerul meu-minune-se face măciucă,
duşmanului moartea în frunte să-i ducă. . .

. . .Altcum, sunt linistit,
de dimineaţa şi pân'l'asfinţit
îmi ar sau secer ogorul şi cânt. . .
(poeţii mă cântă în versuri şi spun c'aş fi sfânt !)

Alţii mă fac de nimic sau mă'njură
după ce mi-au luat boţul de pită dela gură.
Ieri, domnii s'opreau pe-aici doar să ne ceară
să-i alegem, c'or avea grijă de noi şi de Tară.

Astăzi, ca furii, vin nădrăgarii cu faţa de boz
să ne spună de "progres" şi "colhoz"...
Tac ş'ascult şi scuip mocăneste. . .
(Cum le-aş întoarce capul la spate - domneşte !)
dar fiindc'aştept
s'aştept
ş'aştept,
plec capul cu barba în piept,
cuţitul vrerilor mi-ascut
şi's mut.

Ci de-or veni să-mi ieie pământul,
pământul meu.
al meu
de când l-a făcut Dumnezeu -,
tâlharii aceştia zăluzi şi tehui;
iartă-mă Doamne, dar să ştii că ţi-i mântui !

Nicolae NOVAC

BISERICA CREȘTINĂ

CE ESTE BISERICA ȘI CE SE ÎNȚELEGE PRIN EA

Preot Const. SÂRBU

Cuvântul Biserică are în Noul Testament un dublu înțeles: ea înseamnă (1) adunarea credincioșilor care se conduc după învățătura Mântuitorului, sub conducerea spirituală a ierarhiei bisericești și (2) Locaș Sfânt.

ADUNAREA CREDINCIOȘILOR

Adunarea aceasta a credincioșilor, trebue să aibă o credință dreaptă în Domnul Iiisus și să păstreze unitatea de credință cum s'a rugat așa de duios Domnul Iisus în Ioan, 17, 21 : "ca toți să fie una". Pentru păstrarea acestei unități a ales Domnul pe apostoli - și prin ei pe episcopi și preoți - și S'a rugat așa de minunat pentru ei. Citez: "Mă rog nu numai pentru ei, ci pentru cei ce vor crede în Mine, prin Cuvântul lor, ca toți să fie una, cum Tu Tată, ești în Mine și eu în Tine" (Ioan 17, 20-21).

Biserica cuprinde așadar pe credincioșii care cred în Iisus, dar și pe conducătorii săi, adică pe episcopi, preoți și diaconi, cum a rânduit Domnul și apostolii Săi, citez: "ca să fie un Domn, o credință și un botez" (Efes. 4,5). Si așa a și fost până în veacul al 16.

Ce însușiri trebue să aibă Biserica ? Însușirile Bisericii se văd în Crez, alcătuit de cei 318 sfinți episcopi, la anul 325, în Niceea, Constantinopole, unde se spune: " Cred într'o sfântă, sobornicească și apostolică Biserică".

Mărturisim că este una, pentrucă Unul este întemeietorul ei Domnul Iisus Hristos -cum au învățat și apostolii, stăruind așa, citez: "Să nu aveți dezbinări între voi" (Cor I. 1,10), ci să fiți una, citez: "ca să fie un Domn, o credință, un botez" (Ef. 4. 3-6). Asta în privința unității.

Apoi Biserica este sfântă, nu pentrucă este alcătuită numai din oameni, sfinți, ci pentrucă sfânt este El, Iisus. Citez: "care sființește pe cei ce se sfințesc (pe oameni) căci El este izvorul sfințeniei noastre" (Evrei, 2,11; Tit, 2,14), și i-a dat o învățătură sfântă și Taine sființitoare.

Dar Biserica, adică adunarea credincioșilor nu este compusă numai din oameni sfinți, cum afirmă cei despărțiți de Biserică, pentrucă nu-i posibil. Sfințenia este un ideal spre care tinde și se luptă creștinul, dar nu întotdeauna și nu toți o pot realiza.

De aceea Mântuitorul îi aseamănă pe oamenii din Biserică cu un lan de grâu, unde este și neghină, o asemăna cu năvodul, care cuprinde și pești buni și pești răi, dar numai la sfârșitul lumii, la judecata cea mare, cei răi vor fi pedepsiți, cum se arată în Mat. 13, 24-43 ; 47, 50; 22, 9-14 etc.

Biserica mai este numită în Crez, "sobornicească", adică universală sau ecumenică, pentrucă are menirea să cuprindă toată lumea, să predice Evanghelia la toate popoarele, "începând dela Ierusalim" (Luca 24, 47; Fapt. 1, 18) și este condusă de soboare sau sinoade ecumenice, alcătuite din episcopi, ca urmași ai apostolilor, și cărora Iisus "le-a dat toată puterea" și le-a făgăduit vă va fi cu ei până la sfârșitul veacurilor (Mat. 28, 18-20).

Biserica mai este numită în Crez, că este apostolică, sau apostolească, pentrucă a fost răspândită în lume de apostoli, așa cum a rânduit Domnul, este condusă după pravili din rânduieli apostolice (cum se spune la II-a Petru, 3,2; Iuda 1,17), iar preoția ei are continuitate apostolică.

Acum înțelegem mai bine, că tot ce este arătat în Crez, cu privire la Biserică, și anume, că este una, că este sfântă, sobornicească, apostolică sau apostolicească este fondat pe Sfânta Scriptură, pe care Biserica a păstrat-o, prin Sfinții Părinți de demult, care de multe ori și mulți și-au dat viața pentru ea.

LOCAȘ SFÂNT

Spuneam odată că rugăciunea făcută în Biserică e ca apa la izvor, iar rugăciunea făcută acasă e ca apa dela robinet. Bună e și una și alta. Dar apa dela izvor e mai bună.

Bună și necesară e rugăciunea individuală făcută acasă, dar mai bună și mai puternică e rugăciunea în comunitate, în Biserică, mai ales atunci când comunitatea se roagă cu putere, în liniște și disciplină interioară, așa cum se rugau apostolii și cei 120, de Rusalii, în cenaclul din Ierusalim.

In Vechiul Testament, Biserica este numită; "Locuința lui Dumnezeu" (Lev. 26,11; 2 Cron. 15,18). "Locaș sfânt" (Ias. 25,8; Ps. 20,2) și "Biserică Sfântă" (Ps. 5,8).

In Noul Testament, Locașul Sfânt este numit "Biserica lui Dumnezeu" (Apoc, 11,19); "Casă de rugăciune" (Marcu 11,17) ;(Luca, 18, 10-14). "Biserică sfințitoare", pentrucă sfințește tot ce se află acolo (Mat 23, 16-17).

Este explicabil deci, de ce Iisus a cinstit atât de mult Templul-Biserica. Căci noi știm că El se ruga pe munte, în barcă, pretutindeni, dar sărbătoarea era nelipsit dela Templu, nu pentrucă El ar fi avut nevoie, ci pentrucă să ne învețe și pe noi să facem la fel.

Apoi în Templu a fost adus ca prunc și a fost prezentat de către Maica Domnului. La 12 ani de Paște, Iisus a fost găsit în Biserică de către părinții Săi, spunându-le: "Nu știați că mie mi se cuvine a fi în cele ale Părintelui Meu ?" (Luca, 42-50).

Apostolii ca și primii creștini au cinstit în mod deosebit Templul -Biserica- și nu ar fi plecat niciodată de acolo, dacă n'ar fi fost prigoniți și alungați, căci, citez: "stăteau toți împreună la rugăciune, în Pridvorul (Templului) lui Solomon" (F.Ap. 5,12). De ce stăteau ei acolo împreună ? Pentrucă știau că Biserica -Templul- era zidit de Solomon din porunca Domnului. Căci, citez: "Casa aceasta nu este pentru om, ci este pentru Domnul Dumnezeu" (2 Cron. 5,14).

Este așa de minunată rugăciunea lui Solomon la sfințirea Bisericii, că merită să o citiți cu toții în Biblie, ca să vedeți la ce slujește Biserica în toate vremurile. Ea se găsește în Biblie în cartea 2 Cron. 6,12-42. Spicuiesc din acea rugăciune numai câteva fragmente, pentru edificarea dvs.: Impăratul Solomon sta în fața întregului popor și ridicând mâinile spre cer, rostește : " Doamne, Dumnezeul meu, ia aminte la rugăciunea robului Tău. Ascultă strigătul meu. Ochii Tăi să fie zi și noapte peste Casa aceasta. Ascultă cererile robului Tău și ale poporului Tău, când se vor ruga în locul acesta ! Când poporul Tău va fi bătut de vrăjmași, dacă se va întoarce la Tine și va da slavă numelui Tău...în Casa aceasta, ascultă-l din ceruri, și iartă păcatele poporului Tău. Când cerul va fi închis și nu va fi ploaie; când va fi în țară foamete, ciumă, rugină în grâu și mălură, când vrăjmașul va împresura pe poporul Tău sau când străinul va veni dintr'o țară îndepărtată și se va ruga în Casa aceasta; oricând poporul va păcătui împotriva Ta -căci nu este om care să nu păcătuiască- dacă va face rugăciuni în Casa aceasta, ascultă-l din ceruri, fă-i dreptate și iartă păcatele poporului Tău ! Preoții Tăi Dumnezeule, să fie îmbrăcați cu mântuire și credincioșii Tăi să se bucure de fericiere". Inchei citatul.

Acum înțelegem de ce Iisus iubea atât de mult Templul, de ce numea El Biserica "Casă a lui Dumnezeu".

Ca și Isus, apostolii au iubit la fel Biserica. Astfel Sf. Pavel și Barnaba, citez: "un an întreg s'au adunat în Biserică, învățând popor mult" (F.Ap. 11,26).

Fiind închis și adus în fața guvenatorului Felix, ca să fie judecat, apostolul Pavel rostește: "Nu sunt mai mult de 12 zile de când m'am suit să mă închin la Ierusalim și nu m'au găsit în Templu discutând cu cineva, sau făcând tulburare în norod" (F.Ap. 24,11-22). Nu neagă că a fost la Ierusalim ca să se închine la Templu, dar n'a făcut acolo nici o tulburare.

Si închei, arătând ce s'a întâmplat cu Sf. Pavel, pe când se ruga în Templu, în Biserică, citez: "Când m'am întors la Ierusalim și mă rugam în Templu, am căzut într'o răpire sufletească (în extaz) și Domnul mi-a spus: Ieși din Ierusalim, căci te voi trimite departe la neamuri ca să mărturisești despte Mine" (F.Ap.22,17-21).

Deci, în urma rugăciunii din Biserică, Sf.Apostol Pavel cade în extaz și acolo îl aude pe Domnul care-l trimite misionar și apostol printre neamuri, adică printre păgâni, căci rugăciunea făcută în Biserică cu credință are o mare putere.

De aceea Mântuitorul, cu drept cuvânt spune în fața fariseilor că Templul, adică "Biserica e mai sfântă decât toate pentrucă ea sfințește tot ce se află acolo" (Mat. 23.16-17). □

OBIECȚIUNI ÎMPOTRIVA BISERICII

Unul dintre cele mai mari ponoase pe care le-ar avea Biserica este faptul că tolerează pe păcătoși, adică pe bețivi, desfrânați, hoți, etc. și că Biserica trebue să cuprindă numai credincioșii sfinți.

Obiecție adusă de adversari: Ei aduc citatul din Efeseni 5,26-27, unde se spune: "Hristos a iubit Biserica și s'a dat pe Sine pentru dânsa, ca să o sfințească prin cuvânt, după ce a curățit-o prin baia apei, și ca să o înfățișeze Sieși Biserică măreață..., ca să fie sfântă și fără de prihană". Iar Sf.Ev.Ioan spune: "Oricine este născut din Dumnezeu nu săvârșește păcat, pentrucă sămânța lui Dumnezeu rămâne într'însul și nu poate să păcătuiască, fiindcă este născut din Dumnezeu (Ioan, 3,9).

Răspunsul ortodox: "Născut din Dumnezeu prin baia apei", înseamnă botezul creștin, când cel botezat primește Duhul lui Dumnezeu în el, și devine sfânt prin menirea pe care o are de a duce o viață sfântă. (I Cor. 1,2), căci botezul este "nasterea de sus" (Ioan. 3, 3-7) și o a doua naștere (Tit. 3,5). Nici pe cei despărțiți de Biserică, care se laudă cu sfințenia lor și ne disprețuiesc pe noi ortodocșii, nu sunt toți sfinți. Si în această privință tot Sf.Scriptură ne spune adevărul. Si ea spune așa: "Numai Dumnezeu este sfânt" (Apoc. 19, 4) și numai Domnul Iisus a fost fără de păcat" (Evrei,4,5). Dar noi oamenii, citez: "In multe greșim toți" (Iac 3,2), sau: "Dacă zicem că nu avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine și adevărul nu este în noi" (Ioan, 1,8). Chiar Sf. Pavel, care suferea cătușe și temniță pentru credință, se numește pe sine: "Cel dintâi dintre păcătoși" (I Tim 1, 15). Si el scrie celor din Corint așa: "Către Biserica lui Dumnezeu, care este în Corint, către cei care au fost sfințiți în Hristos Iisus, chemați să fie sfințiți" (I Cor. 1, 1-2).

De fapt însă printre ei erau și "păcătoși mari" (cap.5), alții bețivi, hoți, lacomi de bani, nu credeau în învierea morților, etc. (cap. 15), pentru care pricină le spune apăsat: "Nu vă laud deloc pentru asta" (cap, 11,12). Dar n'a dat afară din Biserică decât "pe un desfrânat mare" care trăia cu mama lui (cap. 5), ca mai târziu, în scrisoare II-a, cap. 2,7, să le scrie: "Este mai bine să-l iertați și să-l mângâiați". Căci creștinismul este dragoste și milă.

Insuși Ilsus, nu l-a exclus pe Iuda din rândurile apostolilor, deși era un hoț și Iisus știa aceasta. De aceea, Sf.Pavel compară comunitatea creștină cu: "O casă mare, unde nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și vase de lemn sau de lut. Unele sunt de cinste, altele de necinste, (II Tim.2,20). Si sfătuiește așa de minunat: "Nu judecați nimic mai înainte de vreme, adică până ce nu va veni Domnul, care va aduce la lumină cele ascunse în întuneric. Atunci fiecare își va căpăta lauda cuvenită dela Dumnezeu" (I Cor. 4,5). Acum în viața aceasta suntem "înainte de vreme". Când va veni Domnul, El va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

Altă obiecțiune. Mai aduc citatele acestea : "Ieșiți din mijlocul lor și vă obidiți-zice Domnul- și de necurățenie să nu vă atingeți și Eu vă voi primi pe voi" (II Cor. 6, 17) și alt citat care spune: "V'am scris să n'aveți amestec cu vreunul, care frate fiind cu numele este desfrânat, sau zgârcit, etc. cu unul ca acesta nici să ședeți la masă"... "Smulgeți-l pe cel viclean (adică pe cel mare desfrânat de care am vorbit), smulgeți-l din mijlocul vostru". (I Cor. 5,11-13). Deci spun ei: Cei păcătoși trebue excluși din Biserică.

Răspunsul ortodox. Din citatele aduse de adversari rezultă că nu trebue să avem legătură cu cei păcătoși, să ne facem complici la faptele lor sau să-i aprobăm. Exclus din comunitate n'a fost decât unul, desfrânat mare, caz excepțional de grav, care însă nu poate deveni regulă pentru toți păcătoșii.

Nici Mântuitorul nu s'a separat de cei păcătoși, și chiar era acuzat că stă la masă cu ei. Dar El răspunde adversarilor lor de atunci: "N'au nevoie de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi. Căci n'am venit să chem la pocăință pe cei drepți, ci pe cei păcătoși". (Luca 5, 30-32)

Si apoi, pot să existe păcătoși care-și ascund așa de bine păcatele, că nu pot fi dovediți. De aceea ne învață Mântuitorul cum să procedăm cu cei care greșesc (Mat. 18, 15-17). Numai după ce am împlinit acele reguli, dacă acel greșit nu ascultă, să ne fie "ca un păgân și vameș".

Inchei cu cuvântul Sf. Ap. Pavel, care e foarte concludent: "V'am scris în scrisoarea mea, să n'aveți nicio legătură cu curvarii lumii acesteia, sau cu cei lacomi de bani, sau cu jefuitorii sau cu slujitorii idolilor, căci astfel ar trebui să ieșiți din lume (Cor. 5, 9-10).

Deci nu se poate face o separare completă între cei sfinți și păcătoși. Ci doar să rupem legăturile cu ei "ca să le fie rușine și să se hotărască să se îndrepte (II Tes. 3,14). □

EVANGHELIA EXILULUI (Iulie 1983)

ITINERARUL PLENITUDINEI

Sergiu GROSSU

După ce a fost martor, împreună cu ceilalți ucenici, al amărăciunii "tânărului bogat" (tânăr care nu s'a arătat vrednic să-L urmeze pe Isus, fiindcă n'a fost capabil să-și vândă bogățiile și să le dea "la săraci", conform îndemnului ce l-a primit), Petru a luat cuvântul și-a zis: "iată că noi am lăsat tot și Te-am urmat; ce răsplată vom avea?" La care Domnul a răspuns: "...Oricine a lăsat case sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau nevastă, sau feciori, sau holde, pentru Numele Meu, va primi însutit și va moșteni viața veșnică" (Matei, 19. 27-29).

A fi creștin nu înseamnă numai a frecventa biserica sau a participa, duminical, la viața liturgică, întâlnindu-ne cu Isus în taina Sf. Impărtășanii. Domnul ne cere ceva mai mult și-anume: să-L urmăm, să mergem după El, pe calea pe care ne-a trasat-o prin Evanghelie. Pentrucă există două căi, net deosebite: calea morții și calea vieții, calea pierzării și calea mântuirii, calea lumii și calea lui Hristos. Calea lumii duce la moarte, la păcat, la pierzare; calea lui Hristos - Isus fiind "calea, adevărul și viața" întregii umanități - duce, dimpotrivă, la viață, la puritate, la slobozenie spirituală.

"Iată că noi am lăsat tot și Te-am urmat..." Cu alte cuvinte, nu-L putem urma oricum pe Isus. Trebue, mai întâi, să lăsăm tot, să ne debarasăm de tot, să renuțăm la tot ce este vechi și inutil în existența noastră pseudocreștină, conform exemplului Ap. Pavel: "Pentru El am pierdut toate și le socotesc ca un gunoi, ca să câștig pe Hristos..." (Filipeni, 3.8) Trebue să acceptăm sacrificarea propriei noastre vanități, lepădarea de "idoli" cărora ne închinăm (fie ei de ordin social, cultural sau politic), crucificarea evidentelor noastre abateri dela legea lui Dumnezeu, golirea integrală a văgăunilor vinovate din noi.

Evanghelia celei de a doua Duminici după Rusalii (citiți Matei, 4. 18-22) scoate în evidență aceeași necesitate spirituală, legată de actul chemării. Atât Petru și Andrei, cât și fiii lui Zebedei, Iacov și Ioan, toți patru pescari pe marea Galileii, au lăsat "îndată" și mrejile și corabia și "pe tatăl lor", ca să-L urmeze pe Isus. Deoarece, cum scrie evanghelistul, "El i-a chemat." I-a chemat așa: "Veniți după Mine, și vă voi face pescari de oameni."

La prima lectură rămânem, parcă, perplecși. De ce i-a mai chemat să meargă după El, când știm prea bine că ucenicii Il aflaseră pe Isus de multă vreme, adică din clipa în care Ioan Botezătorul L-a arătat, zicând: "Iată Mielul lui Dumnezeu!"? Ba, încă, merg cu El la nunta din Cana Galileii, unde Domnul își arată slava Sa; asistă la izgonirea vânzătorilor din Templu; botează, chiar, în Numele Mântuitorului... Si, totuși, Isus îi cheamă din nou. Ii cheamă, de astă dată, la o mare, incomparabilă, decisivă cotitură a vieții: să devină ai Lui, cu desăvârșire. Proprietatea Lui exclusivă. Tinând cont că ucenicii mai continuau vechea lor îndeletnicire; că nu se aflau în permanență în preajma Domnului; că mai erau legați de mreji, de corăbii, de părinți și de casa părintească. Abia acum, după această chemare, ei îl urmează cu adevărat pe Isus și nu-L mai părăsesc. Lasă totul pentru itinerariul unei plenitudini apropiate și-a unei comuniuni inefabile. A unei stări de intimitate hieratică, de împreunare a creaturii cu Creatorul suprem.

***

In Cuvântarea de pe munte (Matei, 6.24-34), Isus ne atrage atenția că "nimeni nu poate sluji la doi stăpâni", că nu putem sluji "lui Dumnezeu și lui Mamona", că dualitatea aceasta, incompatibilă cu spiritul Evangheliei, ne sluțește sufletul generând îngrijorările zilei de mâine, cu toată suita lor de gânduri tiranice și de soluții contradictorii. Sensul trăirii duhovnicești constă în concentrarea integrală a omului nostru din lăuntru, spre a iubi și, totodată, spre a sluji unui singur stăpân, după recomandația axiomatică care fixează unicitatea adorației creștine: "Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni."

Noi ignorăm, de obicei, faptul că în viața de credință suntem tentați să slujim și lui Dumnezeu și lui Mamona, aidoma oamenilor "cu inima împărțită", despre care vorbește Ap. Iacov, cocoloșind astfel, în diferitele compartimente interioare pe care le domină păcatul, fel de fel de idoli și de spurcăciuni detestabile. Monoteismul credinței noastre nu este decât o simplă iluzie, deoarece am devenit - sau suntem pe cale de a deveni, din cauza fărădelegilor în care ne bălăcim - politeiști și poligami: acceptăm, teoretic, că "Dumnezeu este unul", dar practic ne închinăm la mai mulți Dumnezei și-i iubim după măsura poftelor care ne stăpânesc. Noi nu mai credem demult în "Dumnezeul cel viu și adevărat" (în Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac și-al lui Iacov, din Biblie), ci, mai degrabă, în "Dumnezeul filosofilor și al savanților", pe care îl refuză Blaise Pascal, în Dumnezeul creat de noi înșine și fasonat după chipul și asemănarea intereselor noastre meschine. "Eu sunt Cel ce sunt!" zice Domnul. Aiurea! - îi răspundem noi. Tu ești cel ce credem noi că ești! Pentrucă noi avem nevoie nu de un "rug aprins" și de un "foc mistuitor", ci de un Dumnezeu convenabil, de o religie convenabilă, de o Biserică convenabilă, de o credință și de o mântuire convenabile. De aceea ne avertizează Apostolul: "Sfârșitul lor va fi pierzarea." Si știți de ce? "Dumnezeu lor este pântecele și slava lor este în rușinea lor..." (Filipeni, 3.19) Iar în cartea profetului Habacuc citim: "Apoi aprinderea i se îndoiește, întrece măsura și se face vinovat, căci puterea lui o ia ca dumnezeu al lui! (Habacuc, 1.11)

***

In perspectiva acestei tragice dualități de trăire, de slujire și de iubire, pacea sufletească este irealizabilă. Căci în inima creștinului idolatru va domni nu legea harului sfințitor al lui Hristos, nu "susurul blând și subțire" pe care l-a auzit Ilie din peștera de pe muntele Horebului, ci acea zdrobitoare și crudă lege a păcatului, sub oblăduirea căreia mustesc, în străfundurile neconvertite din noi, și neliniștile și zbuciumul și îngrijorările cotidiene, creatoare ale unui dezechilibru psihic de permanentă alertă: "Ce vom mânca?", sau "Ce vom bea?", sau "Cu ce ne vom îmbrăca?"

Se pune însă întrebarea legitimă: cum să scăpăm de sub presiunea îngrijorărilor? Noi, care am cunoscut în țară, dela război încoace, foametea, lipsa de îmbrăcăminte, nesiguranța în serviciu, hărțuielile Securității, arestările și temnițele, sau care am fost nevoiți să bătătorim țări și continente, săraci și străini, despărțiți de familiile noastre, în exilul pe care nu l-am dorit, ce trebue să facem, încât nimeni și nimic să nu ne poată învenina sufletul, nici tulbura mintea? Răspunsul îl aflăm în întâia epistolă a Sf. Petru: "Si aruncați asupra Lui toate îngrijorările voastre, căci El Insuși îngrijește de voi."

Dacă mergem după Isus și suntem ai Lui, dacă El este singurul nostru stăpân, dacă ne-am zidit casa pe stânca credinței în Dumnezeu și nu pe nisipul orgoliului omenesc, atunci nici ploaia, nici șuvoaiele, nici vânturile și furtunile istoriei nu ne pot clinti. La adăpostul providenței, sub bolta de lumină a veșniciei, totul devine armonie și cântec... □

FEMEIA ROMÂNĂ

În închisorile de exterminare de sub dictatura comunistă

-II-

Cicerone IONIȚOIU

Dezbrăcate, eram acolo toate goale, în coridorul neîncălzit, în timp ce hainele erau scormonite amănunțit, căutându-se mici obiecte care ar fi putut fi ascunse în tivuri sau cusături. A urmat apoi umilirea și mai penibilă a unei vizite corporale minuțioase făcută cu îndemânarea unui chirurg, fără nici un fel de jenă, chiar sub privirile celorlalte arestate. Chiar de atunci, a trebuit să suportăm aceste perchiziții odată sau de două ori pe săptămână. După ce ne-am îmbrăcat cu boarfele, ne-au dus în celulele noastre".

Conducerile închisorilor nu trebuiau să aibă îndurare pentru nimeni. Un fapt autentic s'a petrecut la închisoarea de femei dela Mislea, din apropierea Ploieștiului unde era directoare o fostă comunistă din ilegalitate. Inainte de moartea călăului Stalin, o altă zisă activistă comunistă condamnată pentru spionaj în favoarea Uniunii Sovietice, Constanța Crăciun, i-a reproșat directoarei dela Mislea într'una din vizitele făcute: "Tovarășă, dumneata nu ști să urăști!" Deci aceasta era morala ce trebuia să fie instaurată: ura între și împotriva oamenilor.

S'a avut grijă să se instaureze ura și la Mislea unde a venit ca ofițer politic un anume Vișinescu, o fiară neîmblânzită care a terorizat și înăsprit regimul deținutelor dovedind că știe să chinuiască. De fapt avea și un trecut sângeros. Pe data de 2 Iunie 1946 condamnase plutonul de execuție al Mareșalului Ion Antonescu, la Jilava. Acum avea în închisoarea dela Mislea și pe Maria Antonescu. Femeile au avut și ele parte de un secret la această închisoare. Conducerea închisorii a adunat într'o astfel de celulă un "BUCHET" de femei reprezentând curente politice opuse, pentru a provoca o atmosferă de violență, urmărind să se ajungă la conflicte, bătăi, insulte....In această izolare s'au întâlnit, aduse rând pe rând:

Maria Antonescu -văduva Mareșalului-; Elena Codreanu-văduva lui Corneliu Codreanu Seful Mișcării Legionare-; Iridenta Moța-văduva lui Ion Moța mort în Spania luptând împotriva comunismului-; Anie Samuelli și sora ei Nora (Bobsy) condamnate în procesul intentat legațiilor Engleză și Americană; Principesa Eleonora Zu Weid-Bunea; șefele tineretului legionar; o superioară catolică din Timișoara; principalele criminale de război, printre care Elena Zamfirescu și Ana Megyessy -o moașe ce făcuse perchiziții vaginale cu coada măturii, omorînd două evreice la Timișoara-; și încă alte deținute socotite reprezentative. Planul administrației a fost dejucat din primul moment. Deținutele au hotărît să lase la o parte dușmăniile politice și să fie unite în fața ușii zăvorîte, simbolul unei politici ce le adunase împreună.

Annie Samuelli menționează: "Ceea ce ne legase la început, dorința de a supraviețui chinurilor zilnice impuse de regimul comunist, cu vremea a devenit un sentiment de prietenie adevărată, de dragoste frățească."

Pentru activitatea de distrugere a femeilor dela Mislea, acest Vișinescu a fost remarcat de șefii lui și i s'a dat drept răsplată conducerea închisorii dela Râmnicul Sărat. Aici a trecut la exterminarea deținuților greviști și refractari aduși dela Aiud pentru a fi pedepsiți. Vom vedea că Vișinescu și-a împlinit datoria.

Femeile românce au mai avut parte și de o Jilava a lor.

Aceasta s'a numit Miercurea Ciuc și a excelat printr'un regim foarte sever introdus de "zbirul zbirilor" colonelul Fleșeriu. Zidurile groase din piatră ale acestei închisori la care se adăugau și obloanele dela ferestre făceau ca interioarele celulelor să pară niște cavouri în care becul electric ce lumina zi și noapte, deabia să se zărească prin aburul persistent de acolo. Pentru ca mizeria să fie și mai mare, comandantul a ordonat scoaterea rogojinilor dela colțul tinetelor pentru ca necesitățile să se facă în văzul tuturor și chiar sub privirile administrației, de dincolo de vizetă. In aceste condiții locuiau 39 de femei între vârsta de 16 și 85 de ani.

Despre această închisoare oribilă, Annie Samuelli, condamnată 20 de ani, ne povestește în cartea sa apărută în 1967 " THE WALL BETWEEN" (Dincoace de zăbrele): "Prietenia adevărată și dragostea frățească a continuat să se manifeste cu toată izolarea și zidurile groase ce ne despărțeau. Toate învățasem alfabetul Morse și sfidând pedepsele crunte ce ne așteptau când eram descoperite, comunicam neîncetat veștile ce le puteam prinde din zbor. Unul din multele exemple de solidaritate și poate cel mai important s'a văzut în Ianuarie 1957, când am îndurat unul din cele mai sadice chinuri morale: autoritățile ne-au comunicat că toate obiectele de valoare (Verighete, ceasuri, etc. - eu nu aveam decât o coroană căzută depe o măsea) urmau să fie trimise familiilor. Era lesne de închipuit că nenorociții noștri părinți, copii, soți, frați, ne vor crede decedate. Am protestat dar degeaba. Atunci în toate celulele penitenciarului, zidurile au început să trâmbițeze chemarea stacato a puținelor care urmau să fie eliberate în lunile următoare. "Fetelor dragi, fiți fără grije, vom strânge bani afară ca să putem călători de-a curmezișul țării, să anunțăm familiile voastre că sunteți în viață așteptând dârze și demne clipa revederii".

Intr'adevăr, la eliberare, mama noastră ne-a spus că primise vizita unei colege legionare care a străbătut mulți kilometri ca să-i aducă această mare alinare și mama a adăugat"-O voi binecuvânta întotdeauna."

Egalitatea între femeie și bărbat a fost deplină în regimul carceral. Si nu greșim dacă spunem că poate femeia s'a bucurat de mai multe drepturi.......dar la tortură;... li s'au ars sânii...și câte și mai câte...

La munca de exterminare, au continuat să fie înjurate, bătute, cu rația de mâncare redusă. Femeia romîncă a lucrat la Canal cu jugul după gât la fel ca și bărbații, a săpat cu târnăcopul, a dislocat bolovanii de piatră cu ranga și a spart cu barosul, a căzut sub povara greutăților și s'a ridicat demnă cu gândul la ziua de mâine. In lucrarea doamnei Nicola Valery "Bénie soit tu prison" găsim descrisă o zi de muncă a deținutelor politice la "Ferma Roșie" care ilustrează ce a putut să îndure femeia romîncă sub cnutul distrugător al regimului comunist și sub urletul milițienilor "dă-i până crapă."

Noi ne-am aliniat și am intrat în groapă. Altele scuipând și blestemând așteptau începutul lucrului. Am fost trăznite și învăluite de o duhoare îngrozitoare. Două prietene deținute au leșinat.

Au fost ridicate și duse mai departe.

Noi care am rezistat duhoarei, am început să scoatem murdăria cu găleata, dar eram așezate în așa fel încât pe de o parte excrementele se infiltrau în încălțăminte și ne udau îmbrăcămintea, iar pe de altă parte cum noi ne găseam sub nivelul apelor eram împroșcate până la ochi vărsând conținutul găleților. Lichidul infectat amestecat cu materii fecale, se scurgea acum pe mâinile noastre.

Toate acestea la un loc măreau infecția, făcând atmosferă insuportabilă. O femeie a început să vomite. Ea a continuat însă cu încăpățânare lucrul pentru a nu descuraja pe celelalte.

La capătul unui sfert de oră, noi eram ude dela cap la picioare de excremente de porci. Geta, o femeie fină și delicată s'a îndepărtat de găleata pe care trebuia s'o verse și a fugit către milițieni. Am văzut o gardiană luând-o de braț și ducând-o la baracă.

Seara am găsit-o bolnavă de un grav icter."

Continuare în numărul viitor

Ideea de republică la Români

Acum câţiva ani tovarăşul Dan Berindei publica în "Contemporanul" un articol, în care spunea, între altele, că la 30 Decembrie 1947 în România a fost instaurată republica şi prin ea şi socialismul. După acest scrib, ideea de republică este la Români milenară. Pentru această idee ar fi luptat în cursul secolelor Petru Rareş, Gheorghe Doja, Horia şi alţii. Culmea republicanismului românesc este însă, tot după tov. Berindei, paşoptismul românesc, revoluţia din 1848. Promotorul republicii ar fi fost însuşi Nicolae Bălcescu. Cei câţiva defetişti români de pe atunci, ca C.A. Rosetti, Cezar Bolliac ar fi fost republicani. Dar cel mai mare republican dintre toţi este, cum nici nu se poate altfel, **marele tovarăş Nicolae Ceauşescu.**

Dar să vedem cum stau lucrurile în adevăr la Români. Poporul român s'a născut, după cum ştim cu toţii, din amestecul Dacilor cuceriţi cu Romanii cuceritori, acum aproape două mii de ani. Cuceritorul a fost împăratul roman Traian. Amintirea lui şi a altor împăraţi după el, a rămas vie la Români până în ziua de astăzi. "Pluguşorul românesc", urare pe care tineretul **român o face în ajunul Anului Nou pe la** casele oamenilor, aminteşte de începutul anului nou la Români, pe atunci în ziua de 1 Martie, când se ieşea oficial cu plugul la câmp şi se trăgea prima brazdă. In acest pluguşor nu se vorbeşte de nici un "preşedinte". Urătorii spun: "s'a sculat mai an, bădica Traian".... Acest bădica Traian este împăratul Romanilor, primul împărat al nostru. După el tradiţia s'a continuat, **căci de atunci cunoaşte poporul român cuvântul** "împărat". In basmele româneşti, vechi şi ele de milenii, se spune despre împăratul roşu, împăratul verde şi împăratul alb. Unele încep cu: a fost odată un împărat... Alt cuvânt întrebuinţat de Români este "rege", dar acesta este nou în limbă, luat direct din limba latină. Mai avem cuvântul "crai", venit la noi prin limba slavă veche şi prin maghiară. Este germanul Karl, latinizat Carolus, numele lui Carol cel Mare, devenit simbolul împăratului sau al regelui. Germanii au pentru împărat Kaiser, Slavii Tar, luate din latinescul Caesar.

In rugăciunile noastre creştine, vechi şi ele de aproape două mii de ani, se vorbeşte de Dumnezeu "împăratul ceresc", iar în rugăciunea domnească se spune: "vie împărăţia ta". Amintim toate acestea fiindcă în alte limbi, la alte popoare, în astfel de cazuri nu e vorba de împărat şi de împărăţie. Numai Grecii au, ca şi noi, împărat şi împărăţie (Basileus). Si cuvântul nostru "biserică", venit din greceşte prin latină (basilica) este casa împăratului. La alte popoare se vorbeşte în astfel de cazuri de stăpânitor şi stăpânire, sau de rege, de domn şi de domnie.

Si în proverbe, dintre care unele au de asemenea tradiţie milenară, se vorbeşte la Români, şi aproape numai la Români, de împărat. Astfel în proverbul: "In ţara orbilor, cel cu un ochi e împărat". Deşi proverbul este foarte vechi, se găseşte şi în alte limbi. Aşa de ex. în engleză: "among the blind, a one-eyed is king" (este rege). In franceză: au pays des aveugles les borgnes sont rois". In germană: "unter den Blinden der Einaugige ist Koenia". In spaniolă: "en tierra de ciegos, el tuerto es rey". Deci peste tot rege, după tradiţia naţională. Numai în Italia, ţara de origine a romanităţii, tradiţia împăraţilor s'a pierdut în feudalismul Evului mediu. Ei spun: "in terra di ciechi, chi ha un occhio e signore". Cine are un ochi e domn, e stăpân. Insăşi limba latină nu-l avea în acest proverb pe împărat: "inter caecos regnat strabus", sau "inter caecos luscus rex".

Cuvântul împărat înlocueşte adesea în română cuvintele: rege, crai, domn, domnitor. Un alt vechi proverb românesc: "ţiganul când s'a văzut împărat, întâi pe tată-său l-a spânzurat".

Odată cu împărat a apărut la Români şi cuvântul domn. Este latinescul dominus, stăpân. La început Domn a fost numai Dumnezeu. Acest cuvânt este Dominus Deus. Mai târziu s'a numit domn şi stăpânul ţării sau al unui ţinut: Domnul Stefan, **Domnul Tudor. Mult mai târziu s'au** întrebuinţat cuvintele domn, doamnă şi domnişor, domnişoară aproape pentru oricine. Numai pentru ţărani nu. Adică ei, ţăranii, în modestia lor, nu-l întrebuinţau pentru ei înşişi. Se putea auzi de exemplu; trec pe drum doi oameni, un domn şi un jidan. Aceştia se puteau deosebi toţi şi după haine. Se purtau haine sau straie domneşti (sau nemţeşti). Iar Evreii purtau caftan.

După cel de-al doilea război mondial, regimul comunist din România a găsit de cuviinţă să înlocuiască cuvântul domn prin tovarăş. Acest cuvânt a fost luat din limba rusă, unde tovar înseamnă marfă, deci tovarăş e acela cu care se face un "gheşeft", cu care se schimbă marfuri, sau cu care se vinde împreună ceva.

Această schimbare s'a făcut în România imediat după "eliberare", după "**eliberarea" ţării de către Stalin. Cei ce au făcut** această schimbare au fost Români neaoşi, ca Ana Pauker, Chişinevschi, Luca şi alţii. Cei ce au venit după ei l-au menţinut mai departe. Doar numele lui Stalin nu se mai aude, aşa că oraşul Stalin a devenit din nou Braşov, iar rusescul raion a devenit din nou judeţ, preşedintele sfatului popular a devenit din nou prefect sau primar. Tovarăş însă a rămas.

Deşi tovarăşul Ceauşescu ştie că Stefan cel Mare, al cărui buzdugan îl poartă, a fost Domn, el nu se numeşte domn în România. Domn este numai în străinătate şi în publicaţiile pe care le trimite în străinătate ca şi soaţa lui doamnă. Astfel în "Tribuna României" el este domn.

Un astfel de cuvânt vechi ca domn are o mulţime de derivate: doamnă, domnişor, domnişoară, domnie, domnesc, domneşte, a domni, domniţă. Ce putem începe însă cu puţinii derivaţi dela tovarăş? Tovărăşie nu e domnie; a tovărăşi pentru a domni nu există. Doar a se întovărăşi, care arată adevăratul înţeles al lui tovarăş, a se face părtaş la o afacere. Tovarăşă există, dar pentru domnişoară, tovarăşă mai tânără, nemăritată, nu avem nimic.

Până la epoca lui Ceauşescu cuvintele domn şi doamnă erau în mare cinste la **Români, ţăranul român în modestia lui** ştia că domn e cel care ştie ceva carte. La Bucureşti, de exemplu, am auzit noi cu urechea noastră cum se spunea profesoarei de liceu doamna Popescu, iar femeii de servici, spălătoresei, madam Popescu.

Iată deci cum se poate sărăci o limbă, fără ca cei ce o întrebuinţează să-şi dea seama.

Am mai spus în altă parte că deşi domn şi doamnă aproape nu mai există în limba comuniştilor, unele derivate şi compuse ale lor nu se pot înlătura. In loc de domn se spune tovarăş sau cetăţean (pentru cine nu e în partid). Dar pentru domnie cum se spune? Tovarăşul Ceauşescu este domnia sa, lui i se spune domnia ta sau domnia voastră. Aceste cuvinte fiind în vorbire şi în scris scurtate, dta, dv. dlor, dumneata, dumneavoastră, dumnealor, nu mai pot fi recunoscute ca atare. Inseşi cuvintele mata, matale, mătăluţă sunt aceleaşi forme de mai sus, extrem de scurtate. Dar cui să spunem aceste lucruri, căci tovarăşii n'au habar cum vorbesc.

I.P. □

ARHIMANDRITUL ATHANASIE POPESCU

Puţini ştiu că, Arhimandritul Athanasie a fost o personalitate extraordinară a Bisericii Ortodoxe Române.

In ultimii ani ai vieţii sale slujise ca Stareţ al Mânăstirii Izbuc din Judeţul Bihor, unde, în anul 1935, când la tabăra din comuna Călugări se făceau cărămizi pentru extinderea mânăstirii, adesea stăteam de vorbă cu prea Cuvioşia Sa, în chilia-i sărăcăcioasă, în care se afla doar un pat de scânduri, fără saltea, în care dormea el, acoperit cu o cergă şi o măsuţă oarecare.

Am aflat în mod indirect că, în anul 1941 s'a prezentat la mareşal şi mustrându-l aspru, în numele credinţei strămoşeşti, i-a cerut socoteală de ceea ce a făcut cu tineretul României.

Se spune că Antonescu nu i-a putut ierta lecţia şi foarte curând arhimandritul a fost surghiunit prin Patriarhie, într'o mânăstire, al cărei nume ne scapă şi acolo, i s'ar fi aranjat moartea. (Eugen Cristescu nu mai trăieşte ca să ne facă o destăinuire.)

Să'mi fie iertat, dacă cumva greşesc anii cu cele întâmplate, dar aş avea cea mai mare satisfacţie, dacă s'ar găsi cineva dintre cititori care, să poată aduce noi date şi mai precise în acest caz.

Si Racoveanu cu minunata-i revistă creştină PREDANIA şi Mitropolitul mai de pe urmă al Craiovei, Firmilian, au murit de mult.

Impreună cu ei l-am vizitat într'o vreme pe Arhimandrit, dar nici ei nu mai vorbesc astăzi.

Personalitatea sa de netăgăduit nu l-a deranjat numai pe conducatorul politic al ţării, dar şi pe Patriarh care, se spune că făcea alergie numai când auzea că Athanasie Popescu a sosit în Bucureşti şi va da ochii cu el.

Pentrucă, multe avea el de fiecare dată să'i spună Patriarhului şi nu prea plăcute, iar noi ştim de ce. E lesne de înţeles, aşadar că, cu concursul Patriarhului s'au întâmplat toate, aşa după cum mai târziu, sub altă domnie, dar care era măcar comunistă, i s'au făcut cele necesare pieirii şi Episcopul Nicolae al Oradiei care a murit tot în surghiun, fiind prea incomod stăpânilor pustiitei cetăţi dintre Nistru şi Tisa.

Este bine să ştie Românii că Arhimandritul Athanasie Popescu purta la gât un semnificativ talisman: SACUSORUL CU PAMANT, fiind unul din cei mai intimi şi discreţi sfetnici ai marelui dispărut.

Indată după instaurarea noii domnii în România, singurii doi călugări care mai trăiau în mânăstirea aproape părăginită, au fost găsiţi într'o zi de dimineaţă morţi în chiliile lor, ucişi de mâini netrebnice.

Nu e greu de ghicit cine putea pune la cale o asemenea faptă mârşavă.

Dar "anii trec ca apa", şi într'o bună zi se va afla oricum, ce şi cum s'a întâmplat, pentrucă imanenţa este veşnică şi nu adoarme niciodată.

Consemnăm însă un fapt, cu multă durere în suflet, că, crima tot crimă rămâne indiferent în ce epocă şi sub ce regim a fost făptuită şi că, spunea Nae Ionescu, "Lupul este lup, tocmai pentrucă mănâncă oaia".

Vă rog, Români pribegi, de ori unde v'aţi găsi şi oricât de neprieteni între Dvs. aţi fi, uitaţi de vrajbă şi după zeci de ani de întuneric, atât sub pariarhul de tristă amintire cât şi sub domnia întunericului comunism care a urmat, să ne plecăm cu smerenie genunchii în amintirea ilustrului dispărut, a cărui jertfă abia de-acum înainte va să rodească.

□

V.C.

LA CRIMEEA PESTE MARE...

Urmare din pag. 7

de teama ca nu cumva supărându-l pe Stalin, acesta să semneze un tratat de pace separat cu Germania, aşa cum Molotov semnase cu Ribbentrop pactul din 1939.

Un alt "sfătuitor" al lui Roosevelt la conferinţa dela Yalta a fost Alger Hiss. El era protejatul lui Felix Frankfurter dela Curtea Supremă a Statelor Unite, fiind un emigrant din Austria, ce avusese tot timpul afinităţi comuniste.

Câţiva ani mai târziu el a fost condamnat de un tribunal din New York deşi în apărarea lui au intervenit personalităţi americane ca Doamna Acheson, soţia lui Dean Acheson, Ministrul Afecerilor Externe, el însuşi protejatul aceluiaşi Frankfurter ce a venit ca martor să-l salveze pe Hiss.

Presa americană îl consideră pe Roosevelt ca fiind unul dintre cei mai iluştri preşedinţi pe care i-a avut Statele Unite. Judecându-l după comportarea pe care a avut-o la Yalta, cât şi din faptul că el a fost primul conducător al unei ţări occidentale, care la numai 6 luni dela venirea lui la putere a recunoscut regimul bolşevic şi a stabilit relaţii diplomatice cu Kremlinul, dându-i ajutoare să se consolideze; că el a adus pe capul Americii dezastrul economic şi financiar, sau că a sacrificat mii de vieţi la Pearl Harbor fără să ia nici o măsură de prevenire a unui atac de care el ştia cu două săptămâni înainte, spre a avea un motiv de intrare în război alături de bolşevici împotriva Germaniei, fără să mai adaug alte fapte "ilustre" îl califică dela sine. Yalta va rămâne în istorie ca o pată ruşinoasă, iar sutele de milioane de nefericiţi ce au fost sacrificaţi pe ţărmul însorit al Crimeii, la începutul lui Februarie 1945, vor aminti posterităţii de această localitate blestemată.

Aurel ŞEITAN

FARA ARMÂNEASCĂ

CONSTANTIN COLIMITRA

PRIMAVERI CU SOARI

POEZII

Poezie armânească nu para putu s'da cap di vârnă patrudzâţ di añi.

Tu ahurhita aistui secol, poeţilli armâñi: N. Batzaria, Nuşi Tulliu, Zicu D. Araia, Tache Caciona, duţeau cama diparti dimândarea alăsată di C. Belimace. Baladili al Nicolae Velo ireau ştiuti pi dinafoară şi băgati pi boaţe s'cântau la adunărli armâneşti. Invitaţ la analtili sculii dit xeani ca Marcu Beza şi George Murnu, alinară poezia armânească 'n cârciliu iara alţ ca George Ceara, Ion Foti şi Nacu Scrima, întinireau cu poeziili a lor zborlu armânesc. Vinea după elli niagârşitlu Leon Boga, cari tru nai ma muşatili soneti armâneşti, spusi că limba armânească poati s'uduseascâ tu zboară iţido ideiă şi nu easti ma prighios di alti limbi.

După aistă muşată pleiadă di poeţ armâni, grailu-a nostru acăţă s'amuţască. Amânat, pi la 1938, privulliatlu George Perdichi işi tru luñină cu "Grailu-a geanlui, grai di moarti" şi traduţirea Luţeafirlui di Eminescu iara Todi Zuca, deadi boaţi cu cartea lui di poezii armâneşti: "Tindilini".

După al doilea mari polim, armasim fără sculii şi fără vârnă revistă armânească. Tu Gărţiă, Vurgăriă, Jugoslavia, Arbinişia şi tu România, grailu a nostru irea avinat ca vârnă agrimi. Poeţilli şi scriitorilli armâni nu puteau să scriă ună frândză armânească. Cola Babu, Athanase Nasta şi mulţ alţilli nu putură s'iasă tu luñină până la 1975, cândficând Hristu Cândroveanu scoasi "Antologia lirică aromână". Deatunţea tu România işiră nândaună cărţ pi armâneaşti şi muşata ciudıe fu, că oamiñilli nu-şi agârşiră limba şi aclo, nividzuţ di vârnu, scriară pi limba păpâñilor.

Constantin Colimitra, easti un poet ţi după dzaţ di añi, scoasi -fără niţi ună ideiă di amintatec- ună carti iu ari adunată ṽisterli a zborlui armânesc.

Di când irea elev la Silistra, Constantin Colimitra avea işită tu pade ca un poet talentat ahât pi armâneaşti cât şi pi limba dacoromână. Vahtea nearcă nu lu-alăsă s'ducă ma diparti harlu a scriarillei, ma el nu se-alăsă amputut di chiro. Scrisi şi adună frândză după frândză şi li ţânu ascumta. Tri aţea, "Primverli cu soari" nă aproachiă ma mult di bana armânească şi di muşuteaţa cânticlui armânesc.

Tu prota poeziă dit carti, poetlu nă spuni rădzătina, cum irea arada la noi, ca să ştii di ţi dămară easti: Escu Pleasa-amintat, pi plaṽiu, tu Surin,/ Primveara, tu Marţ, când Fisea s'dişteaptă,/ Când ţâni chirolu zigalui dreaptă,/ Când zvonuri pi peana vimtului ṽin./

Tu "Cama ninti un zbor", Constantin Colimitra aduţi mărturie că fără limbă, ună fară cheari: "LIMBA, LIMBA S'LIMBA S'LIMBA! PASTRAM LIMBA, PASTRAM FARA! CHIREM LIMBA, CHIREM FARA! easti boaţea poetlui cătră armâname.

Turnândului frândză după frândză cartea, Colimitra n'aprimnă pit paradhislu armânesc, scriindalui ună limbă curată şi aleaptă. Easte zore s'alidezem di poeziili al Colimitra, că tuti lipsesc nu maş cititi, ma aplicaţ pi carti, s'alăgăm zbor după zbor ca după ună urmă di muşat avinatic ţi va nă ducă tu lumea di părmith a poeziilor. Cu tuti aisti, chindurim ma mult la poeziili: Limba, Limba ta Armână, Pareia de Celniţ, Ti mână bati pirona? ma şi alanti poezii săntu plini di muşuteaţă.

Ca un Arghezi -dit vahtea lui bună- Constantin Colimitra scriă "Aistă carti" ti feata lui Vasila şi ficiorlu Andrei. Protili stihuri săntu di ună mari muşuteaţă: V'alas aveari-aistă carti/ Di poezii: Primveri cu soari./ Tu bana-ñi scurtă, tricătoari,/ Di altă-aveari nu-avui parti./ ca s'bitiseasciăis'bitisească poezia şi cartea cu aistă dimândare: V'alas aveari-aistă Carti./ Păstraţ-u -FLAMBURA- pi ciumă,/ Ca s'flitură cu Marea NUMA/ Ti totâna fără di moarti!!!/

Partea a daua a cărţillei al Constantin Colimitra, ari apridusiti Mioriţa şi 15 poezii di Eminescu.

Di oara aistă va s'dinisim ma mult la Mioriţa, lăsândalui tri altă oară Eminescu pi armâneaşti, cari easti ună muhabeti ma lungă.

Ñillioara al Colimitra, easti a daua versiuni pi armâneaşti a baladei româneşti Mioriţa. Prota fu tipusită di Tache Papahagi tu a lui "Antologie Aromânească dit 1922, cu titlu "Ml'ioara".

Constantin Colimitra nu lo stih cu stih balada românească. El lo maş ideia di la V. Alecsandri. Ma s'nădzea cum avea acăţată, Ñillioara vrea s'hibă ună bună versiune armânească. Ca şi Tache Papahagi, amisticarea elementilor armâneşti (Grămustean, Muscupulean, Pindean) la Tache Papahagi şi (Pilat, fârşeroţi, armână) la Colimitra, urfineadză muşuteaţa baladei, care easti scrisă muşat ca limbă. Idhia greşală u faţi şi G. Perdichi tu Luţeafirlu când Cătălin şi Cătălina suntu icâ Flormarin şi Flormarina tu prota ediţie şi Bastardin şi Lândurina tu varianta a daua, icâ alăcsirea numilui al Călin cu numa Sumbă. East mârtie ti tută ghicuirea ţi u feaţiră aişti poeţi când tradusiră poeziili s'nu aibă dhichia lor. S'nă minduim maş la Hamlet icâ Faust, ma si-lli traduţim pi armâneaşti şi lă băgăm numa: Cola icâ Gioga.

Aistă îndriptari u scrim şi u căftăm ma mult dila tinirilli ţi vor să scriă pi armâneaşti.

Cartea al Constantin Colimitra "Primveri cu soari", avuţeaşti cultura armânească, oarfină di ahânţ ani şi însitată di noi izvuri di scriari. Mare easti şi tiñia ţi u feaţi armânamillei -cartea fu împărţâtă fără pradz- ca s'poată su citească tuţ armâñilli. Constantin Colimitra armâni cu aistă carti poet şi everghet a culturillei armâneşti. □

Zahu PANĂ

PAREIA DI CELNIŢÎ

Pareia di celniţî tu săriţî di lână
Ñ-si pari-adunari di mări Amiraţî.
Tuţî sboari puţâni, aleapti ş-tu mână
Trec galbini oari cum sânt anviţaţî.

Si-adună primveara la un cama mari
Di añi că tiñia e protlu-alor nom
Si sinuri curmă ca s'nu-aibă vârṽiari
Tu munţî picurarllii, s'nu s'ncacie vâr om.

Sânt multi vâloadzli, ma şi-oili ca spura
Un celnic ş'fălcarea-lli au ñillii di oi
S'stai s'vedz când s'pârñească la stăñi lapti s'curâ
Va s'curâ ca apa di-arâuri di ploi.

Pareia di celniţî ţi leagă nu moari
Că sborlu e vula u ştie şi-un xen.
Nu si-aflâ tu lumi, nu ari sub soari

Pirifan ca-Armânlu, ca el pistimen.

Constantin COLIMITRA

CELNICII ŞI FÂLCAREA

O INSTITUŢIE MILENARĂ A AROMÂNILOR NOMAZI

Constantin NOE

Primele menţiuni istorice despre Aromâni datează de pe la sfârşitul secolului al 10-lea. Cel mai vechi cronicar bizantin care-i pomeneşte este Kedren. Cel dintâi document, cu dată oarecum sigură (anul 980), în care sunt pomeniţi Aromânii, este un hrisov al împăratului Vasile II Bulgarohtonul, păstrat de cronicarul bizantin Kekavmenos, în cronica lui intitulată "Strategicon".

Incă dela aceste prime apariţiuni în istorie, ei se înfăţişează cu două caracteristici, pe care unele grupe le-au păstrat până în zilele noastre:

1. Sunt arătaţi ca nomazi "Vlahon oditon", Vlahi călători, zice Kedren, vorbind despre Vlahii, care ar fi omorât, pela anul 976 pe David, fratele ţarului Samuel, potrivnicul lui Vasile II. Mai precis încă, Ana Comnena, vorbind despre Vlahi, dintre care tatăl ei, Alexie Comnen, a înrolat un număr în armatele sale, spune: "Cei ce duc o viaţă nomadă (nomada vion eilonte) şi care, se numesc în limba comună Vlahi (Vlorhous toutous i koini kalein oide dialectos".

2. Ei sunt arătaţi ca având conducători care se numeau, atunci ca şi astăzi, celnici.

Aceste două caracteristici sunt de altfel nedespărţite una de alta. Instituţia celnicatului este legată în chip inseparabil de starea de nomadism. Ea se întâlneşte şi persistă până astăzi numai la grupele nomade de Aromâni. Aromânii sedentari, cei care se ocupă cu negoţul, cu meşteşugurile sau cu agricultura, n'au avut cum să păstreze forme atât de specifice. Ei au trebuit să se integreze în normele generale de viaţă socială ale târgului sau ţinutului în care locuiesc.

Ce au fost, ce sunt celnicii?

1. Ce au fost în trecut putem să ne facem idee numai pe cale de reîntregire a ceea ce a mai rămas până astăzi din această instituţie şi pe cale de analogie. Căci amănunte şi date din trecut nu ni s'au păstrat.

Cuvântul celnic vine dela terminul salv celo-frunte. Ar însemna deci fruntaş. De fapt înţelesul cuvântului cuprinde mult mai mult. Kekavmenos îi dă ca echivalent bizantin instituţia de srateg, "strategos"-comandant.) Aceasta înseamnă că, pe vremea lui, în secolul al 11-lea, celnicii aveau şi atribuţia de comandanţi militari. Celnicatul era deci indentic cu cnezatul Românilor din stânga Dunării, din vremea de înflorire a acestei instituţii, înainte de formarea ţărilor române.

Ambele instituţii, atât cneziatul cât şi celnicatul, au suferit cu timpul, transformări. Cnezatul, a trebuit în cele din urmă, să dispară fiind anihilat, peste munţi, prin întărirea stăpânirii maghiare iar în principate fiind absorbit de puterea covârşitoare a domnitorilor. Celnicatul, datorită formelor mai puţin strânse ale cârmuirii şi administraţiei turceşti, a reuşit să străbată prin veacuri, păstrându-se, la unele triburi, până în zilele noastre.

De abia ultimele aşezări ce au intervenit în urma înlăturării stăpânirii turceşti din ţinuturile locuite de Aromâni, îi vor pune capăt.

Iată cum se înfăţişa această instituţie acum două trei decenii când am cunost-o noi.

Celnicul este conducătorul unui grup de familii al căror număr poate varia dela caz la caz, ridicându-se cam până la 100. Grupul se numeşte "fâlcare".

Ridicarea celnicului în fruntea grupului nu este legată de norme formale. Averea, renumele, prestigiul, sunt factorii determinanţi în constituirea autorităţii celnicului asupra "fâlcării".

Sâmburele "fâlcării" îl constituie familia, fraţii, verii, rudele, apoi oamenii din serviciul celnicului: ciobanii, dela turmele lui şi bacii dela stâni; în sfârşit alte familii, care găsesc cu cale să se alăture grupului iniţial. Este de observat că la Aromâni, în genere, dar mai ales la cei nomazi, simţământul de familie şi legăturile de rudenie sunt foarte dezvoltate. Rudenia alcătuieşte un element de coeziune de o importanţă covârşitoare.

De regulă fiul sau un frate al celnicului urmează celnicului în conducerea "fâlcării", dacă întruneşte elementele necesare care să-l impue: avere, prestigiu, renume. Raportul de obedienţă nu este întemeiat pe niciun text de lege. Nu există nimic coercitiv. Autoritatea celnicului este un fapt, pe care-l admit ai săi şi de care ţin seamă şi autorităţile, fără a fi încadrat în vreo lege sau dispoziţie oficială.

Dăinuirea celnicatului se explică, în primul rând, prin utilitatea lui. In al doilea rând, prin stările patriarhale din administraţia turcă, administraţie care se bizuia mai mult pe oameni decât pe articole şi paragrafe de legi şi regulamente precise.

Care ar fi dar obligaţiile celnicului ca conducător al falcării? Celnicul este deopotrivă un cârmuitor al intereselor economice ale grupului, un înţelept, un părinte şi un ocrotitor puternic al tuturor din fâlcarea sa, ca şi al fiecăruia în parte.

Celnicul reprezintă, apără şi intervine pentru întreaga "fâlcare", în toate întâmplările ce se ivesc în relaţiile ei cu lumea de afară. El soluţionează toate problemele grupului în legătură cu fiscul. Pentru membrii grupului perceptorul nu există. Aranjamentele cu fiscul, dijma pe oi ş. a. sunt treaba celnicului.

Toate vitele: oi, cai, catâri, etc; din care se compune averea fiecărei familii alcătuitoare a grupului, sunt socotite, faţă de fisc,ca aparţinând celnicului.Deci lui are să i se adreseze toţi aceia care ar avea ceva de pretins în legătură cu acest avut.

Turmele de oi au nevoie de locuri de păşune la mare, iarna, la munte, vara. Islazul pentru păşunat la mare iarna, ca şi muntele pentru păşunat, vara, îl închiriază celnicul.

Celnicul are în grija sa conducerea exploatării economice a turmelor. De cu iarna se vând o parte din miei. Apoi, îndată ce "fâlcarea" şi turmele se ridică la munte, în primăvară, se aşează stânele, se începe prelucratul laptelui, desfacerea produselor lui: unt, brânză, caşcaval, lână. Sarcina de a valorifica, în chipul cel mai avantajos posibil, toate aceste produse revine celnicului. El se tocmeşte, el arvuneşte, el încasează, el face plăţile.

Spre toamnă, când se apropie timpul de "arniu", adică sorocul pornirii spre şes, unde grupul urmează să ierneze, celnicul face socoteala de tot ce s'a încasat, de tot ce s'a cheltuit, scoţând şi simbria ciobanicelor şi bacilor, şi câştigul net îl împarte fiecăruia, după numărul capetelor de vite ce a avut în turmă.

In vremurile mai vechi, când drumurile de fier nu existau, fâlcarea mai avea, pe lângă oi, şi herghelii de cai, pe care îi păştea în poienile ierboase de pe înălţimile munţilor spre a-i vinde în târguri sau a-i întrebuinţa în caravane pentru transportul de mărfuri.

Continuare în numărul viitor

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369, U.S.A.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

O MOȘTENIRE BINE PĂSTRATĂ

Intr'un ziar cu firmă "democrată" și miros de cizmă ceaușistă lustruită cu seu de oaie, ni se dă cu bidineaua ca', RSR toate crimele s'au întâmplat numai în epoca stalinistă și că în țară zâmbește "Dreptatea lui Ceaușescu".

Inchisorile, lagărele de muncă forțată, bătăile și spitalele de nebuni sunt acum rezervate doar criminalilor sângeroși ca păr. Gheorghe Calciu și altor bandiți care ascultă la Europa Liberă și sunt prinși pe cărările care duc către frontieră.

Cu batista udă de regrete și penița evlavioasă muiată în spovedanie se mai adaugă, cu durere la inimă, că printre victimile lui Mao-tze Tung și imperialismului rusesc se numără și cei șase episcopi ai Bisericii Unite sugrumate (și este și astăzi sugrumată, N.R.) care au fost "închiși, persecutați" și au murit ca martiri prin "închisorile staliniste", alături de "mii de patrioți români", etc., etc., și alte regrete profunde.

Dar dintre cei șase episcopi de moartea cărora Pilații lui Ceaușescu se spală pe mâini, patru au murit după ce mustața din Kremlin își dăduse ortul satanei (5 Martie 1953):

Episcopul Ion Suciu, 17 Mai 1953; Ep. Tit Liviu Chinezu, 15 Ian. 1955; Ep. Alexandru Rusu, 9 Mai 1963, și Ep. Iuliu Hosu, 28 Mai 1970.

Anul 1970, când a murit Episcopul Hosu în "închisoarea stalinistă" (din RSR, N.R.) marchează în calendar 17 ani dela moartea lui Stalin și trei ani dela instalarea în fruntea țării a tov. Nicolae Ceaușescu, fiul căzut din Scornicești, care a perfecționat dezvoltarea multilaterală și a stalinismului.

TAXELE S'AU DUS DAR CEAUȘISMELE AU RĂMAS

Niculiță a renunțat la Taxele de școlarizare și a cerut să i se prelungească Statutul de Națiune Favorizată pe motiv că și-a pus cenușă 'n cap.

Asta-mi reamintește de un țăran amărît ce s'a dus la popă să-i ceară sfatul:

Părinte, am nevastă, am trei copii, trebue să țin pe mama nevestei și pe părinții mei; plus că ea are un frate și eu o soră văduvă cu doi copii. Dormim 12 inși într'o odaie.

După ce-și spune păsul, popa îl întreabă:

--Câte păsări și animale ai în curte?

--Am 14 găini, doi porci și-o vacă.

--Bine, la noapte să pui găinile în casă.

Se culcă țăranul cu găinile și a doua zi se plânge popii c'a fost și mai rău.

--La noapte să culci și porcii cu tine, îi spune popa.

A îndeplinit țăranul sfatul, dar în dimineața următoare popa a mai adăugat: la noapte, pe lângă găini și porci,să aduci și vaca 'n casă.

Când s'a dus omul din nou la popă, cu ochii roșii, redormit, acesta l-a asigurat: Fiule, necazurile au trecut! Diseară dă afară găinile, porcii și vaca, și vino mâine să-mi spui cum ai dormit.

A doua zi țăranul, fericit, se duce la popa și-i mulțumește:

--Părinte, acum avem mai mult loc în odaie.

Mai e nevoie să facem o paralelă între sfatul popii și regimul lui Ceaușescu care, renunțând la taxele de școlarizare, încearcă să ne convingă că acum în România toate-s vindecate!

Teroarea, nerespectarea drepturilor umane, foametea, etc. au rămas la fel cum a rămas și țăranul cu 12 suflete într'o odaie.

SPITALELE SUNT GRATUITE...

Pentru cel mai mic serviciu ce-l ceri dela o soră de caritate (să-ți aducă plosca ori să-ți facă patul, etc.) trebue să-i dai bacșis.... un doctor specialist nu te operează dacă nu-i dai extra "timpul meu e prețios" e invitația ca să-i lași ceva în palmă... alte mărturii dela o mamă cu ochii înlăcrimați:

"Mi s'a îmbolnăvit copila de toxinfecție alimentară, am reușit s'o internez la Colentina, am stat lângă ea noaptea, pe un scaun, ca s'o păzesc să nu se suie peste ea gândacii..." Un băiat, la spitalul Brâncovenesc, era gata să moară de infecție Nu i se schimbase pansamentul și începuse să facă viermi.

Un om cu piciorul zdrobit, după ce a fost dus la cinci spitale, a murit pe masa de operație, pierduse prea mult sânge.

S'A AFLAT SECRETUL TINEREȚII

Viața veșnică, căutată de oamenii de știință, a fost descoperită în RSR.

Uitați-vă la fotografiile iubitului fiu Ceaușescu Nicolae, ajuns la vârsta pensionării. (Peste 65 de ani, N.R.)

"Luptele aprige" de cinci decenii pentru progresul omenirii, n'au lăsat pe față nici o urmă de oboseală.

Singurii obosiți sunt fotografii care-i retușează chipul.

Așa-i ordinul.

Indrumătorul trebue să apară tânăr și oacheș deoarece el e mai sensibil la zbârciturile de pe față decât surorile Gabor la varicele dela picioare.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

* Cetățean canadian de origină română, născut la Baia Mare, vârsta - 34 de ani, businessman, locuind în Calgary, caută o fată de vârstă apropiată pentru o căsătorie de viitor. Adresa: A.B. 3527 , 41 St.SW, Calgary, Alberta, T3E 3L4, Canada. Tel. (403) 242-0770.

* Doamnă, 44 ani,dentistă, domiciliată în București, drăguță , cu prestanță, 1,58 m, 57 kg, sănătate perfectă, doresc căsătorie cu domn de origine română, intelectual, Canada sau USA, doritor de a-și întemeia un cămin. Răspunsuri la redacție sub mențiunea "DENTIST".

* Intelectual cu studii superioare de artă plastică, 39 ani, 1,84 m, refugiat în Austria, vorbind și germana, maghiara, satisfăcător engleza, dorește cunoștința unei doamne situate, cu nivel intelectual, indiferent dacă e de origine română sau nu, în vederea căsătoriei. Rog răspunsuri numai serioase pe adresa: Tiberius Marcel, 1030 Wien, Rennweg 45/12, Austria.

* Actriță din România, emigrantă de trei luni în Austria, distinsă doamnă, șatenă, ochi mari căprui, înfățișare atrăgătoare, bună gospodină, doresc să iau legătură în scopul unei căsătorii cu un domn distins cu o înfățișare agreabilă, bine situat, receptiv la sensibilitatea instalată în persoana mea, între vârsta de 40-45 ani, în care mă includ și eu. Răspundeți la adresa: Anca Serban, Friedrichstr. 18, Baden 2500, Osterreich.

* Medic, 32 ani, 1,71 înălțime, 67 kg, vorbind bine franceza și înțelegând engleza, refugiat politic în Spania, doresc corespondență în vederea căsătoriei cu persoană română sau de origine română, cetățeană din Elveția, USA, Canada, Germania, Anglia, Suedia sau Franța. Răspundeți la adresa: Dinu Mihai, Calle Anita Vindel No.29, Aravaca, Madrid 23. Spania.

* Tânără emigrantă din România, în vârstă de 21 ani, șatenă, ochi negri, 1,63 m înălțime, cu o înfățișare atrăgătoare, asemănătoare cu a Pamelei din Dallas, trăită pe meleagurile Timișoarei, cu haz și dispoziție molipsitoare, bună și sinceră parteneră, dorește căsătorie cu un tânăr între 25-35 ani, aspectuos și bine situat. Răspundeți la adresa: Fritea Dorina, Dengler Gabe 14/3/46, 1150 Wien, Austria. Tel. 834-8215.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Caut partenerii mei de scenă din România - CURTEAN ION în prezent regizor în New-York și CORNEL DUMITRESCU din Brașov, care a abandonat scena devenind jurist. Cine-i cunoaște sunt rugați să-i anunțe sau să scrie pe adresa: Anca Serban, Friedrichstr. 18, Baden, 2500, Osterreich.

* Vlad dorește să ia legătura cu fostul coleg de clasă SABIN BAIDOC - arhitect - aflat undeva în Canada. Rog telefonați "collect" (215) 365-3185.

* Aldea Corneliu, tehnician proiectant caută pe Ing. ENESCU AUREL, emigrat în Canada în 1978, fost salariat la CCPMFS București.Rog răspuns pe adresa: Acibaden Tekin Sokak nr.18 Kadikoy, Istanbul, Turcia.

* Sandu Ion, fost salariat la TSCTL Mangalia ca mozaicar faianțar caută pe Ing. Bejan Eugen fost director al întreprinderii. între 1968-69. Rog răspuns pe adresa: Acibaden Tekin Sokak nr.18, Kadikoy, Istanbul, Turcia.

DORESC SĂ EMIGREZ

* IONESCU TITUS, născut la 22 Martie 1931 în București, actualmente în RFG, de profesie restaurator de mobilă antică (tâmplar), doresc să emigrez în Canada. Pe această cale rog o persoană particulară sau o organizație să-mi trimită garantul necesar obținerii vizei de intrare. Garantul se poate trimite la adresa mea: Titus Ionescu, Winter str. 27, Karlsruhe , 7500, RFG.

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

COMEMORAREA ZILEI DE ZECE MAI

PARIS

Importanța ZILEI NAȚIONALE A POPORULUI ROMAN se reliefează mai ales prin Declarația de independență din 1977 când s'a afirmat că "suntem națiune de sine stătătoare", la care Mihail Kogălniceanu a adăugat:

" Noi trebue să dovedim că suntem națiune vie, trebue să dovedim că avem constiința misiunii noastre, trebue să dovedim că suntem în stare să facem și noi sacrificii pentru ca să păstrăm această țară și drepturile ei pentru copiii noștri..."

Dar vitregia vremurilor împletită cu nedreptatea celor ce s'au jucat cu soarta popoarelor, au făcut ca astăzi, la 106 ani dela acest eveniment deosebit, neamul românesc să fie nevoit să suporte cel mai apăsător jug, în timp ce o parte din el cutreieră lumea încă liberă, strigând durerea celor ce nu o pot face. Franța, adevărata soră de sânge și limbă, a oferit Românilor posibilitatea să-și manifeste sentimentele pe pământul libertății.

In jur de 200 refugiați politici în frunte cu drapelele românești, având în mijloc pe preoții celor două biserici din exil, cea ortodoxă și cea greco-catolică, au oprit circulația pe l'avenue des Champs Elysees" îndreptându-se spre Arcul de triumf. Locul sub marea arcadă a devenit neîncăpător. Aparatele de filmat, de fotografiat și casetofoanele au intrat în funcțiune, în timp ce garda prezenta onorul iar fanfara intona imnul.

Aici sub marea arcadă a Arcului de triumf ridicat în onoarea armatelor franceze din dispoziția lui Napoleon în 1806, aici pe unde a trecut în 1840 carul funebru cu rămășițele pământești ale împăratului, aici pe placa ce acoperă mormântul Soldatului necunoscut, aici s'a depus o coroană din flori roșii, galbene și albastre, în amintirea celor morți pentru independența și libertatea României.

In timp ce fanfara cânta, pe fețele multora șiroiau lacrimi de emoție și de bucurie pentrucă au reușit să-și cinstească eroii așa cum se cuvine.

Mormântul Soldatului necunoscut, simbol al cinstirii memoriei celor 1.390.000 de ostași francezi morți în primul război mondial, a devenit în ziua de 10 Mai și simbolul eroilor noștri morți în războiul de Independență, în cel de Intregire a României și în cel de apărare a drepturilor sfinte asupra Transilvaniei și Basarabiei.

Mărețe clipe au trăit Românii din Paris în această zi de 10 Mai 1983 și dacă lacrimile se prelungiau pe față, era și datorită faptului că în acele clipe gândul le fugea la sutele de mii rămași în gropile comune din cei peste un milion câți au trecut prin închisorile comuniste sau își plângeau frații și părinții ce îndură jugul sclavagist impus de Uniunea Sovietică.

Această manifestație s'a făcut la inițiativa Consiliului Național Român, la care s'au alaturat și celelalte asociații românești din Paris.

La sfârșitul ceremoniei care a durat o oră, participanții au iscălit în Cartea de onoare, deschisă cu acest prilej.

Cicerone IONIȚOIU

LOS ANGELES

ZECE MAI, sărbătoarea națională tradițională a poporului român, care astăzi nu se mai comemorează în România a fost organizată de Românii din regiunea marelui oraș Los Angeles sub forma unui festival cultural, în ziua de Duminică 15 Mai 1983, în sala de banchete a parohiei ortodoxe române, "Sfânta Treime". Festivalul a fost patronat de societatea Viitorul Român, sub conducerea Dnei Stela Cepoi.

După rugăciunea de deschidere rostită de părintele Constantin Alecse, a urmat un bogat program cultural. Domnul Mihai Teodorescu a recitat un poem compus de dumnealui cu ocazia acestei zile, în versuri inspirate cântând împătrita însemnătate a zilei de Zece Mai: monarhia (1866), independența (1877), regalitatea (1881) și unitatea națională a poporului român (Basarabia, 27 Martie 1918, Bucovina 29 Noembrie 1918 și Transilvania 1 Decembrie, 1918). Titlul poeziei a fost Roșu, galben și albastru.

Domnul Dumitru Caranfil a recitat poezia La noi de Octavian Goga; tânărul Remus Borgas a recitat poezia Alba Iulia de Petre Dulfu, iar tânărul Doru Serban a recitat poezia A venit aseară mama de Vasile Militaru. Dna Nelly Cutava, fostă artistă a Teatrului Național și Nottara din București, a recitat cu mult talent poezia De ce nu-mi vii, de Mihail Eminescu. Domnișoarele Dana Prisăcaru, Monica Leuca, Anca și Păpușa Pădureanu au dansat cu multă grație și talent jocuri populare, pe muzică de Gheorghe Zamfir și aranjament coreografic de Dna Mariana Leuca. La programul de muzică populară românească ce a urmat și-au dat concursul cântărețele Doina Lupașcu și Călina Stoianova, acompaniate la pian și acordeon de Dnul Mihai Panait.

Surpriza finală a festivalului a fost prezentarea unei scenete din Scrisoarea a III-a de Mihail Eminescu; dialogul dintre Mircea și Baiazid. Costumele de epocă au fost create și cusute de Dna Stela Cepoi. Regia și decorul au aparținut Dnei Nelly Cutava și Dlui Dumitru Caranfil, fost regizor în București. S'au distins prin jocul lor, Dumitru Caranfil (Mircea) și Doru Serban (Baiazid), precum și Mihai Constantin și David Cepoi (însoțitori).

Spectacolul a încântat publicul, care a umplut sala până la refuz.

Corespondent

ANIVERSAREA OREI DE RADIO WCAR-DETROIT

La 5 Iunie 1983, în sala mare a Catedralei Sf. Gheorghe din Southfield, Michigan, ticsită până la refuz (cca 450 persoane), a avut loc aniversarea de 10 ani a acestei ore de radio și sărbătorirea soților Crucian, care au înființat-o și condus-o cu pricepere vreme de un deceniu. Aniversarea a avut loc sub oblăduirea Societății Unirea Românilor.

Deoarece în aceeași zi a avut loc Congresul Arforei din Akron la care Arhiepiscopul Valerian a trebuit să participe, prezența acestuia la aniversarea dela Detroit s'a simțit prin scrisoarea de felicitare trimisă soților Crucian cu urările de succes deplin în continuare.

Maestrul de ceremonie a banchetului a fost Eugen J. Popescu, președintele Societății Unirea Românilor. In timpul banchetului, orchestra Roman-Airs a delectat publicul cu cântece românești. Masa a fost excelentă.

Au vorbit: Eugen J. Popescu, Jack Baily, directorul stației de radio WCAR care a prezentat Dlui Jimmy Crucian un condei și un creion de aur, Mike Borkowsky, sales manager la stația de radio, George Roman, președintele stației de radio WPON, Pontiac, și apoi, emoționat Jimmy Crucian . In numele Societății Unirea Românilor, Eugen J. Popescu a oferit Dnei Crucian un buchet de trandafiri și o donație "orei de radio".

După banchet a urmat programul artistic condus de Mircea Olteanu, care ajută și la pregătirea programului orei de radio.

In cadrul programului artistic au fost prezentați artiști vocali și instrumentali, precum și grupul de tineri "Tărăncuța", care au delectat publicul cu jocuri românești. Programul artistic a fost răsplătit cu binemeritate aplauze.

Felicităm pe soții Crucian și le dorim succes deplin și în viitor.

Corespondent

VIAȚĂ ROMÂNEASCĂ LA MÜNCHEN

La Munchen, sărbătoarea Invierii Domnului a avut în acest an o semnificație specială, datorită faptului că zilele Paștelui au coincis cu două evenimente deosebite: comemorarea Independenței țării și aniversarea a 70 ani de viață a păstorului sufletesc al Românilor din Germania, Monseniorul Octavian Bârlea.

Incă în Joia Mare, compatrioții în număr mare, s'au adunat la slujba religioasă, pentru a asculta, după tradiția creștinească, citirea celor 12 Evanghelii. A doua zi, la Prohod, ceata credincioșilor a fost și mai numeroasă, iar în noaptea Invierii, cei peste 300 Români prezenți au umplut până la refuz biserica Sfânta Elisabeta din Mathildestrasse.

Deoarece Monseniorul Bârlea împlinea vârsta de septuagenar tocmai în Joia Patimilor, Românii din München au amânat festivitatea aniversării distinsului prelat pentru Duminica Paștelui, când, după serviciul divin, au venit să-l sărbătorească la Centrul Cultural al Misiunii, unde într'o caldă atmosferă și-au manifestat bucuria și dragostea față de jubilar.

După două zile, în ziua de 10 Mai, tot la Centrul Cultural al Misiunii, biserica ortodoxă și cea greco-catolică, împreună cu organizațiile refugiaților români din Germania, au comemorat, într'un cadru festiv, marele act al Independenței României. Despre importanța acestei zile a conferențiat domnul Grigore Dumitrescu, care și-a încheiat însuflețita alocuțiune cu recitarea unei poezii patriotice compusă în închisoare de Radu Gyr. Apoi, corul Misiunii, dirijat de doamna Doina Tăutu și echipa de jocuri populare, condusă de dl Ion Bodiu au delectat publicul cu un minunat program artistic, completat cu muzică clasică românească, interpretată la pian cu măestrie de doamna Elisabeta Fodor.

Constantin SPOREA

Cântece românești la loc de cinste pe Costa del Sol, Spania

După succesul obținut la Malaga, în Concertul vocal-instrumental din 11 Martie a.c., despre care s'a informat în "Cuvântul Românesc" din Mai, compatriotul nostru Marcel Nicolau înregistrează - la 12 Mai - o nouă pagină de mândrie românească pe meleagurile andaluze. In seara acelei zile, organizat de Catedra de muzică a Universității din Malaga, a avut loc un Recital de canto, soliștii fiind soprana "malaguena" Cecilia Gallego și basul Marcel Nicolau.

Programul foarte bogat și variat a cuprins liedurí de Beethoven, Giordani și R. Strauss, arii din opere de Gounod, Mozart, Verdi și Donizetti, duet din "Faust" de Gounod, cântece populare românești, argentiniene și spaniole. -Tânăra soprană, dotată cu o voce și o muzicalitate ieșită din comun, a interpretat cu mult simțământ două cântece românești ("Doina Stăncuței" din opera "La seceriș" de T. Brediceanu și "Cântă puiul cucului" de S. Nicolescu), stârnind ropote de aplauze în rândurile publicului și storcând lacrimi Românilor din sală. Iar basul român a delectat auditorul cu frumoasele perle ale folclorului românesc. "Cine m'aude cântând" de Brediceanu, "Foaie verde lămâiță" de Kiriac, "Arde-mi-te-ai codru des" de Brediceanu și "Câte mori sunt pe Buzău" de S. Nicolescu. La cererea insistentă a publicului de a mai auzi o pagină vocală românească, Marcel Nicolau a interpretat "Cântec de leagăn" de Nello Manzatii, care a mișcat profund întreaga asistență.

Cronicarul ziarului local "SUR" (14 Mai) își încheie astfel critica:

"După cum au demonstrat-o ropotele de aplauze, programul variat a fost pe placul publicului, care a admirat la basul român Marcel Nicolau, stabilit pe Costa del Sol, o voce patentă și flexibilă, înfrumusețată de sentiment expresiv...Un mare succes Concertul de Joi, 12 Mai, prelungit cu gingașul "Cântec de leagăn" de Nello Manzatii, în interpretarea lui Marcel Nicolau și cu un cântec spaniol de J. Turina, cântat de Cecilia Gallego, care împreună cu pianistul Manuel del Campo au fost ovaționați cu nesfârșite aplauze".

Corespondent

REUNIUNI CULTURALE LA WIESBADEN

La Wiesbaden începând cu acest an are loc odată pe lună reuniunea unui grup de intelectuali, adunați la discuție, în jurul mesei de-amiază, nuntă spirituală numită Agapa Radu Budișteanu de mărinimosul și neobositul organizator al ei, dl. D.C. Amzăr.

Fără să cităm anume nici una din comunicări, menționăm că temele generale și teoretice, sunt dezvoltate la înalt nivel științific, bine închegate ca fond și formă. Dacă mai amintim că nu lipsește recitalul poeziilor originale, încropindu-se un modest cenaclu literar, vom înțelege de ce în continuare, dialogurile, se caută a fi duse după arta banchetului din Academia lui Platon, unind Ideea cu Frumosul.

De neuitat pentru cei prezenți, lectura din ședința din 28 Mai 1983, a lucrării Genocidul de către maestrul Radu Budișteanu. Glasul învățatului specialist în dreptul internațional, apărea din ce în ce mai încălzit de suferința celui ce-a pătimit, Cântec al Omului, sublim în durerea lui, ca peanul unei elegii antice. Dar asemenea lamentărilor profeților din Biblie, Genocidul maestrului Radu Budișteanu, include'n el, în tăria protestului său, cristalul zilelor de mâine, aurora izbăvirii care trebue să vie.

La sfârșit, auditoriul s'a arătat unanim și spontan de acord ca Genocidul maestrului Radu Budișteanu să fie tradus în limba engleză drept Manifest adresat celor ce alcătuiesc legile conducătoare ale popoarelor lumii.

REPORTAJE DIN ȚARĂ

Cum poate un om să-și cumpere propria căciulă!

Ștefan AILINCĂI

Mari sunt minciunile partidului -deși răuvoitorii le numesc scamatorii- care a reușit să facă din muncitorul exploatat din timpul materialismului istoric-înainte de 1944- un om liber, stăpân pe soarta sa și deplin fericit. Astfel, în epoca materialismului dialectic -unii îl numesc dietetic- care a început la 11 Iunie 1948, proletarul a devenit proprietar, producător și consumator ! De curând, a mai căpătat un atribut și astfel are frumosul titlu de proprietar, producător, consumator și acționar !

Din păcate, trebue să recunoaștem că s'a mărit doar numărul atributelor, în fond, muncitorul este tot muncitor, o duce așa cum știți, cu toate că, după calitățile sale ar avea dreptul la mai mult. Prost plătit, prost hrănit, dar îndopat cu sarcini, promisiuni și cuvântări, locuind în apartamentul neîncălzit dar scump, cu apă curentă raționalizată, plătind servicii pe care nu le are -apă caldă- el nu simte că este decât un producător, puțin consumator, și acum, colac peste pupăză, este și acționar !

Anul trecut, din inițiativa dlui Ceaușescu, a fost emis un proiect de lege și care urma să fie pus în discuție publică, privind participarea BENEVOLA a oamenilor muncii cu un fond variabil -între 10.000-50.000 lei- ca parte socială la fondul unei întreprinderi, participând -în cazul obținerii de beneficii- la împărțirea venitului. Muncitorii au primit această propunere cu zâmbet pe buze, dar se știe că cine râde la urmă râde mai bine !

Proiectul a fost aprobat, "cu mare entuziasm de către M.A.N." și a devenit lege. In sistemul economic capitalist, așa ceva poartă denumirea de cumpărare de acțiuni, în socialism, participare la fondul social dar, indiferent de denumire ambele au ca principiu de bază libertatea de a participa sau nu.

Activiștii de partid, lectorii învățământului ideologic, secretarii de partid din întreprinderi, radioul și televiziunea, toate mijloacele de propagandă au dus o campanie de convingere a populației de avantajele acestei legi, sperând să obțină efectul scontat de partid.

Dacă această lege ar fi apărut în condițiile unei economii prospere, rentabilă, și care ar fi adus beneficii, situația ar fi fost alta. Dar cum toată lumea știe că țara este înglodată în datorii externe, iar industria produce pierderi și nu beneficii, s'a interpretat -în mod just- că acest fond social este un artificiu inventat de partid ca un mijloc de a stoarce bani și din punga goală, numai pentru a se acoperi deficitul bugetar. Castanele prăjite de conducătorii țării -a se citi economia- trebuesc scoase din foc de muncitori, plătind pentru greșelile făcute de minunatul P.C.R.

Cu toată propaganda făcută, cu toate explicațiile, care mai de care mai savante, nimeni nu a înțeles prin participarea la fondul social decât cumpărarea de către popor a unor bunuri care -după teoria marxistă- aparțin de drept poporului, prin actul naționalizării. De o participare la împărțirea beneficiilor obținute de întreprinderi, nici nu se pune problema, în condițiile unei producții nerentabile, când planul nu poate fi realizat -din lipsă de materii prime și energie, când produsele nu se vând și stau în depozite, și mai ales, nu pot fi vândute pe piața internațională pe valută forte.

Dar partidul știe să trezească "entuziasmul maselor populare" pentru a-și realiza scopul propus. Astfel că la începutul acestui an, prin convingere -exact spus constrângere- muncitorii au semnat cereri de a participa la fondul social, deși nu au bani, angajându-se să completeze suma minimă de 10.000 lei.

Cât de "benevolă" a fost făcută o astfel de cerere, ne-o demonstrează procedeul ilegal de constrângere cu amenințarea pierderii locului de muncă. Unui frizer din Bucuresti care s'a mirat de ce trebue să dea 10.000 lei pentru foarfeca, briciul și săpunul, aduse de el de acasă, să plătească și lumina, încălzirea, chiria localului, când el dă statului 40 % din venit, i s'a recomandat, în cazul în care nu dă cei 10.000 lei, să meargă și să lucreze într'o întreprindere sau la C.A.P.

Deși legea prevede dreptul ca muncitorul să-și aleagă o întreprindere, și alta, în care nu lucrează, în practică s'a respins această prevedere. Celor ce au cerut să se respecte legea, refuzând să se înscrie la întreprinderea unde lucrau, li s'a reproșat că, nu au dragoste de întreprinderea lor și li s'a recomandat să facă cerere de transfer. Dar unde să se transfere? Nimeni nu dorește să angajeze un "recalcitrant". Cei mai încăpățânați -oameni care nu pot să participe cu sume atât de mari, majoritatea muncitori- au făcut apel la democrație, la caracterul benevol al participării specificat clar în lege, dar, pentru "lipsă de entuziasm" s'au trezit peste noapte cu posturile lor restructurate și au primit preaviz de desfacere a contractului de muncă. Tot ca exemplu de încălcare a legii este și excluderea unor instituții și întreprinderi rentabile -Banca Națională, C.E.C., I.S.Loto-Pronosport, Intreprinderile de Hoteluri și Restaurante, Intreprinderile de comerț cu amănuntul- din cadrul celor ce primesc contribuția socială. Unde-i beneficiu, participă statul, unde-s pierderi poporul, o echitate socialistă destul de ciudată !

Interesant este cazul lucrătorilor din sectorul neproductiv, în care nu se face participare la fondul social. Li s'a indicat să deschidă cartea de telefon și să-și caute o întreprindere, să nu-și facă iluzii cu cota parte din beneficii "și așa toți banii merg la stat, nu la întreprinderi" !

In luna Februarie, vizitând Uzina 23 August, dl Ceaușescu și-a manifestat dorința de a participa și domnia sa la fondul social, la această întreprindere, dar nu a specificat cu cât dorește să participe. Muncitorii au aplaudat și s'au prăpădit de râs zicându-și: "Dacă tovarășul N.C. nu are salar și participă la fondul social, ce să ne mai plângem noi care avem salar?"

Când muncitorii s'au plâns că nu dispun de suma de bani pretinsă, directorii de întreprinderi și activiștii de partid, care merg pe linia partidului ca pe linia tramvaiului, au refuzat să creadă că muncitorul nu are bani ! Instrucțiuni ulterioare, venite dela C.C. au admis, ca o mărinimoasă concesie -plata lunară a sumei de 84 lei, în timp de 10 ani, până la acoperirea sumei minime de 10.000 lei, bine înțeles, în acest timp contribuabilul nu primește nici dobândă pentru suma ce i se reține din retribuție și nici nu participă la cota parte din beneficii !

Astfel s'a realizat încă un scop al partidului, dar nu trebue să trăim cu impresia că poporul a putut fi mințit. In mod neoficial, critica acestei legi este atât de virulentă, iar conducerea statului atât de dezaprobată, încât, întreaga conducere a țării și-a pierdut orice credit în ochii poporului. In loc să se spună adevărul, să se arate pe față situația țării, să se recunoască greșelile industrializării forțate, inclusiv ale partidului, sunt elaborate astfel de legi în speranța ca minciuna să îndulcească realitatea amară.

Adevărul mărturisit, oricât de crud ar fi, ar mobiliza populația la un efort pentru a salva țara, cu condiția ca să aibă certitudinea unui viitor mai bun și ca partidul să facă mai puține greșeli capitale, cum a făcut până acum.

Un dicton latin spunea: "Erare humanum est, perseverare, diabolicum". Ceea ce s'ar traduce în românește: "A greși este omenesc, a persevera în greșală, este ceva diabolesc.

Cine are urechi de auzit, să audă ! □

Problema Basarabiei și Bucovinei

din nou în atenția Congresului American. Prin intermediul deputatului Jack Kemp din New York, colegul nostru Nicolae Dima a ridicat din nou problema Basarabiei în Congres și a cerut înființarea unei secții speciale la postul de radio Europa Liberă care să se ocupe de situația celor două provincii răpite de Ruși.

BESSARABIA AND BUKOVINA: THE SOVIET-ROMANIAN TERRITORIAL DISPUTE

HON. JACK F. KEMP

OF NEW YORK

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

Tuesday, April 19, 1983

● Mr. KEMP. Mr. Speaker, I know my colleagues are well aware of the injustices inflicted upon the peoples of Eastern Europe at the hands of the Soviet Government. As citizens of a nation dedicated to democratic principles of government, including the principle of self-determination, we have a special responsibility to people oppressed by totalitarian regimes.

Dr. Nicholas Dima, author of "Bessarabia and Bukovina: The Soviet-Romanian Territorial Dispute," has summarized Romania's conflict with the Soviet's since World War II, and described the ruthless attempts by the Soviets to extinguish the Romanian people's language, culture, and nationality. Dr. Dima compares the postwar situation in Romania with that of Afghanistan today: The Soviet Union continues its pursuit of world domination through its selfless commitment to "the laws of history."

I take this opportunity to once again expose the senseless terror of totalitarianism, and commend Dr. Dima's essay to my colleagues.

BESSARABIA AND BUKOVINA: THE SOVIET-ROMANIAN TERRITORIAL DISPUTE

(By Dr. Nicholas Dima)

In 1812, Russia annexed the eastern half of the Romanian Principality of Moldavia. Since then, until the First World War, the territory known as Bessarabia changed hands between Romania and Russia several times. After the First World War, Bessarabia voted to unite with Romania, but Moscow did not accept the union.

During the interwar period, in spite of its hostile attitude toward its western neighbors, the Soviet Union signed "non-aggression" pacts with all its European neighbors from Finland to Romania. In August 1939, however, the U.S.S.R. and Germany concluded a special pact which changed the fate of Europe and which is still haunting the people of East Europe. Under the secret protocols of the agreement, the Soviet sphere of influence was to include Finland, Estonia, Latvia, eastern Poland, and Romanian Bessarabia. Only a week after concluding the pact, Germany attacked Poland, marking the start of the Second World War. In spite of the earlier territorial guarantees and "non-aggression" agreements, the Soviet troops attacked Poland and later the Baltic free states. At that time, Romania was still rejecting Berlin's courtship and was conducting a prowestern and particularly pro-French foreign policy. As a matter of fact, France and England had given Romania a boundary guarantee in April 1938. In June 1940, however, France was defeated by Germany, and England was powerless and isolated. Under those conditions, Romania was left alone to confront the eastern danger.

In June 1940, Moscow delivered Bucharest an ultimatum to evacuate Bessarabia and Northern Bukovina within 4 days. Romania had no choice and yielded. The two ceded provinces had 3.9 million inhabitants, mostly Romanians, and an area of 20,000 square miles, being about twice the surface area of either Maryland or Belgium. After the annexation, the Soviet authorities incorporated the northern and southern parts of the territory into the Ukraine, while the central two-thirds was made the current Moldavian Socialist Soviet Republic. It was then Romania's turn to reject the previous year's ultimatums and join Germany in attacking the Soviet Union to liberate the territory lost. At that time, America was neutral in the European conflict. When Romania informed the State Department that its troops had regained control of the lost provinces, Secretary of State Cordell Hull reacted with sympathy and understanding. Later, however, the United States entered the war against the Axis and the two countries found themselves at war. Nevertheless, the Romanian leader, Gen. Ion Antonescu, stated publicly that "not a single shot will be fired at American or British troops should they appear in Romania."

When the Romanian Army regained Bessarabia and Bukovina in June-July 1941, what it found was shocking beyond belief, reminding one of present-day Afghanistan. The land was full of mass graves of summarily executed people, thousands of unidentifiable bodies, corpses of people executed and buried with their hands cuffed or their mouths bound. The entire economy was disrupted and hundreds of thousands of families had been deported or split. The Romanian control was short. In 1944, the U.S.S.R. reannexed the area, occupied all of Romania, and shortly thereafter imposed a Communist government in Bucharest, friendly and obedient toward Moscow.

During the last 35 years of Soviet domination, the territory under dispute has undergone profound political, social, and economic transformations as well as ethno-demographic changes. In the beginning of that period, during the Stalin's era, the land was ruled by terror and starvation. Numerous Romanians were deported while hundreds of thousands of Russians were brought in as managers and political activists of all sorts. Countless measures were also taken to wipe out the Romanian past. Russian was imposed as the official language and gradually most of the Romanian churches were closed down. The Romanian Orthodox Cathedral of Kishinev, for example, was transformed into the Central Exhibition Hall of the republic. Yet the Romanian character of the region underwent little change. It remains to this day a bone of contention between Romania and the Soviet Union in spite of their common Communist ideology.

The attitude of the Bucharest govenment with regard to this dispute has also changed during the last approximately 20 years. As a matter of fact, this territory and its population would put any government in Bucharest to a hard test without regard to its ideology. Indeed, in the 1960's, the Bucharest regime asserted the right of Romania to the two usurped provinces, and during the 1970's, the dispute assumed unprecedented proportions. The problem has somehow settled during the last several years, but the region remains unstable.

During that time, Soviet Moldavia underwent profound changes, but in spite of the Russian efforts to relocate Romanian peasants in Kazakhstan and elsewhere, the ethnic composition of the republic did not change much. Relations between different nationalities are not determined by power exclusively. Many times, more important than that are long-range factors, imperceptible at a given moment, such as natural increase. Striving to control everything, the Soviet Russians have acquired more education than other nationalities and have urbanized very rapidly. The result is that on the one hand, the Russians are now in charge indeed of the best political and managerial positions all over the U.S.S.R. On the other hand, they are no longer growing demographically.

The current Soviet demographic trends put the Russians at a disadvantage from a demographic point of view. Between 1959 and 1979, for example, the Russians increased by less than 1 percent annually, whereas the Moslem population of Soviet Central Asia increased four times as fast. Consequently, the Russian proportion of the Soviet population is quietly but unstoppably decreasing. Correspondingly, in Soviet Moldavia, in spite of the Russian flow of immigrants, the native Romanian population still retain an overwhelming majority of 65 percent. With this high proportion and with neighboring Romania exercising a continuous influence upon them, Soviet Romanians are struggling hard to preserve their culture and language and to oppose Communist values and Russian assimilation, but they need help.

During the last decades, Soviet authorities have made tremendous efforts to convince Moldavians that they are a nationality separate and distinct from the Romanian nationality. To this end, they forced the Cyrillic alphabet upon the Romanian language written in Moldavia, pretending that it is a different language. The new generation of Soviet Moldavians, however, have rediscovered their Romanian roots and have begun to advocate their rights. Their battle for survival is on, full steam, and as in the case of most Soviet non-Russian nationalities, only time will choose the winner. The outcome of this life-or-death battle will depend on the future of the Soviet Union, and for the time being, nobody can tell for sure what will happen in the Soviet Union or to the Soviet Union during the next two decades or so. Internal Soviet developments will be influenced by international events and international developments will definitely have an impact on the Soviet scene.

There are many ways to influence what happens in the U.S.S.R. and its component republics. An important way is by informing the population of the country about what happens in the world as well as inside the Soviet Union itself via international radio broadcasts. In this respect, the Soviet Union and Eastern Europe are rather well covered by Radio Liberty and Radio Free Europe. There are important radio programs in Romanian, Russian, and Ukrainian, listened to by the inhabitants of Bessarabia and Bukovina. Nevertheless, there is a shortcoming with regard to the overwhelming Romanian majority in the area which could be corrected

The Soviet Romanians listen consistently to Radio Free Europe which broadcasts in their Romanian language. The Romanian Service of Radio Free Europe, however, does not address the internal problems of Soviet Moldavia but only general themes or problems pertaining to Romania. Many faithful Moldavian listeners of RFE are insistently asking that their internal problems be referred to and addressed either by a new section of the Radio, or more naturally by a new section of the current Romanian Service of RFE. Such a section could study and examine Soviet Moldavia, address the specific problems of this much disputed territory and answer Soviet Romanian letters. With a minimum effort, the Western World could so easily make new and loyal friends in what a scholar concluded to be the most critical territorial problem of Eastern Europe.●

NI SE OTRĂVESC APELE, PĂMÂNTUL ȘI AERUL

Comuniștii au legi bune, (pentru propagandă) dar nu le respectă.

O lege, din 1973, privește protecția mediului înconjurător: "Obiectivele sociale și capacitățile de producție care se construiesc sau extind nu pot fi date în exploatare fără instalații sau dispozitive de epurare și neutralizare a substanțelor poluante în stare de funcționare corespunzătoare, ori fără realizarea altor lucrări sau măsuri care să asigure respectarea protecției calității mediului înconjurător."

Ghinionul este că statul face legea ca să protejeze mediul înconjurător și tot statul clădește fabricile care otrăvesc mediul înconjurător... industrializare!

Pământul, apele, aerul se găsesc între ciocan și seceră.

Cât e de gravă poluarea plaiurilor mioritice ne-o mărturisește prof. Virgil Ianovici, preș. Cons. Național pentru protecția mediului înconjurător.

Se dau exemple de poluări locale, dar a căror intensitate amenință țara.

OTRĂVIREA AERULUI

"In jurul uzinelor metalurgiei neferoase (Copșa Mică, Zlatna, Baia Mare, Neferal-București) concentrațiile de plumb în aer depășesc de 15-40 ori normele admise...în zonele uzinelor siderurgice (Hunedoara, Călan, Reșița, Galați)pulberile minerale sunt cu 10-20 de ori mai mari decât se admite...La fabricile de celuloză și hârtie (Zărnești, Letea, Dobreta-Turnu Severin, Brăila, Suceava) bioxidul de sulf, hidrogenul sulfurat și alte gaze întrec de 6-8 ori normele sanitare...la centrele termoelectrice pe cărbune (Craiova, Paroșeni, s.a.) cenușa zburătoare și oxizi de azot depășesc aceleași norme de 2-5 ori.

La fabricile de îngrășăminte azotoase (Tg. Mureș, Craiova, Piatra Neamț s.a.) oxizii de azot și amoniacul sunt de peste 3-4 ori peste limitele admise.

NI SE ÎMBOLNĂVEȘTE NEAMUL

In zonele Copșa Mică și Zlatna poluarea intensivă cu plumb și bioxid de sulf a condus la îmbolnăvirea de saturnism (Intoxicația lentă cu plumb, N.R.), boli ale căilor respiratorii, anemii, creșterea cazurilor de cancer la adulți, rahitism, bronșite cronice și anemii la copii. In localități din jurul combinatelor chimice dela Valea Călugărească și Năvodari, precum și în zona uzinei de aluminiu din Slatina se remarcă prezența fluorului în organism și unele boli ale aparatului respirator.

In jurul fabricilor de ciment a crescut frecvența îmbolnăvirilor de pneumonie, ulcer duodenal, bronșita cronică provocate de pulberile în exces.

POLUAREA APELOR

Anual--continuă prof. Ianovici-- sunt deversate în apele curgătoare importante cantități de substanțe poluante:

1,5 milioane tone cloruri, 1,1 mil. tone substanțe organice, 300.000 tone sulfați, 30.000 tone azotați și nu mai puțin de 20.000 tone săruri de fosfor.

Mărturisirea prof. Ianovici se termină astfel:

"Mi-a fost dat să văd chipurile supte ale muncitorilor dela fabrica de aluminiu din Slatina. Ei primeau ca antidot o anumită cantitate de lapte, un litru pe zi. Dar mulți duceau laptele acasă în loc să-l bea, pentru a-și hrăni copiii sau pentru a face din el brânză pe care o vindeau la piață."□

SĂPTĂMÂNA NAȚIUNILOR CAPTIVE

A treia săptămână din luna Iulie este săptămâna Națiunilor Captive. In fiecare an președintele Statelor Unite și mulți guvernatori de state americane (29 în anul 1982) dau proclamații prin care îndeamnă întreg poporul american să-și reamintească de suferințele popoarelor de dincolo de cortina de fier și să-și reafirme idealurile sale de libertate și unitate națională.

Această săptămână este comemorată cu un deosebit fast în New-York. In Duminica dela începutul săptămânii se face un serviciu religios special în catedrala Sf. Patrik, la care iau parte 1.000 de reprezentanți ai tuturor națiunilor captive, foarte mulți îmbrăcați în costume naționale.

După sfânta slujbă, toți participanții se încolonează într'o lungă și impresionantă paradă care se îndreaptă spre Parcul Central, unde comemorarea se încheie cu un program artistic special.

Anul acesta comemorarea în New-York va avea loc Duminică 10 Iulie și va începe la orele 9.00 a.m. cu adunarea participanților la întretăierea străzii 59 cu 5 Avenue.

CLAUZA NAȚIUNII FAVORIZATE

In ziua de 3 Iunie a.c., Președintele R. Reagan a trimis Congresului american recomandarea de a continua pe încă un an clauza națiunii favorizate României. Pentru a lua o decizie finală, Congresul va programa, foarte probabil ca și în anii trecuți, audieri în cursul lunii Iulie.

Persoanele și organizațiile care vor să facă declațiile care vor să fie audiate, vor trebui să se înregistreze din timp la comitetele care vor ține aceste audieri.

Aceste comitete sunt:

* Subcommittee on Trade of the House Committee on Ways and Means, 1111 Longworth HOB, Washington DC 20515, Tel. (202) 225-3943.

* Subcommittee on International Trade of the Senate Committee on Finance, SD 221 Dirksen, Washington DC 20510 Tel. (202) 224-4515.

Pentru informații detaliate și curente înplus, scrieți (nu telefonați) și trimiteți pentru răspuns plic autoadresat și francat la adresa: Washington Liaison Associates, P.O.Box 28609, Washington, DC, 20005.

Sport

* După 30 de etape, în Divizia "A" la fotbal, continuă lupta pentru șefia clasamentului dintre echipele Dinamo și U. Craiova. Ultimele etape se pare că dezavantajează pe stu-denții craioveni care au de jucat trei meciuri în deplasare, dintre care unul la București cu Dinamo. In acest joc studenții trebue să obțină cel puțin un meci egal pentru a se menține în lupta pentru primul loc. Sportul Studențesc a pierdut contactul cu cele două protagoniste și nu poate spera decât la locul trei. La coada clasamentului situația este aproape neschimbată: Poli Timișoara și F.C. Constanța nu se mai pot salva de la retrogradare, iar a treia echipă care v'a retrograda va fi, probabil, Petrolul sau F.C.M. Brașov. Dintre meciurile etapei trebue menționată res-tanța dintre U. Craiova și F.C. Bihor, care până în prezent a fost cel mai frumos meci al campionatului și cel mai palpitant ca evoluție a scorului. In min. 48 scorul era de 3-2 pentru orădeni. Cârțu egalează în min. 65, egalare ce se va menține până în min. 88 când Cămătaru majorează scorul la 4-3. Craiovenii mai marchează în min. 90 prin Cârțu, stabilind scorul final de 5-3. In clasamentul gol-geterilor continuă să conducă Grosu (F.C.Bihor) cu 18 goluri.

CLASAMENTUL

1. DINAMO	30	16	12	2	57–23	44
2. Universitatea Craiova	30	19	5	6	57–20	43
3. Sportul studențesc	30	16	8	6	41–23	40
4. F. C. Argeș	30	16	5	9	45–29	37
5. Steaua	30	11	10	9	41–36	32
6. Corvinul Hunedoara	30	11	8	11	39–32	30
7. F. C. Olt	30	12	5	13	41–30	29
8. A.S.A. Tg. Mureș	30	11	7	12	33–33	29
9. Politehnica Iași	30	9	10	11	30–33	28
10. S. C. Bacău	30	11	6	13	34–39	28
11. F. C. Bihor	30	10	8	12	50–55	28
12. C. S. Tirgoviște	30	9	10	11	32–38	20
13. Jiul Petroșani	30	10	8	12	29–41	28
14. Chimia Rm. Vîlcea	30	10	7	13	28–35	27
15. F.C.M. Brașov	30	9	7	14	31–35	25
16. Petrolul Ploiești	30	11	3	16	29–52	25
17. „Poli" Timișoara	30	8	5	17	31–56	21
18. F. C. Constanța	30	6	6	18	28–56	18

REZULTATE TEHNICE

Politehnica Iași	–	Petrolul Ploiești	1–0 (1–0)
F.C. Olt	–	Jiul	3–1 (1–0)
Steaua	–	F.C.M. Brașov	1–1 (0–1)
C.S. Tîrgoviște	–	„Poli" Timișoara	1–1 (0–0)
Univ. Craiova	–	F.C. Argeș	1–0 (0–0)
Dinamo	–	Chimia Rm. V.	2–0 (1–0)
A.S.A. Tg. Mureș	–	F.C. Constanța	2–0 (0–0)
F.C. Bihor	–	S.C. Bacău	2–0 (2–0)
Corvinul	–	Sportul stud.	1–2 (1–0)

Meciuri restanțe

U. Craiova	-	F.C.Bihor	5-3 (2-2)
Poli Iași	-	U. Craiova	1-1 (0-0)

GOLGETERII

18 Goluri	:	Grosu	(F.C.Bihor)	-	5 din 11 m.
17	:	Nemțeanu	(Poli Iași)	-	5 din 11 m.
14	:	Augustin	(Dinamo)	-	1 din 11 m.
13	:	Cârțu	(U.Craiova	-	1 din 11 m.

∴

ROMÂNIA-CEHOSLOVACIA 0-1 (0-1)

* La 15 Mai a.c. s'a disputat la București meciul de fotbal dintre echipele României și Cehoslovaciei din cadrul grupei a 5-a a Campionatului european de fotbal. Românii au evoluat sub așteptări pierzând la limită. Cehoslovacii au marcat în min. 40 prin Vizek care a înscris o lovitură de la 11 m., la un fault comis de Stefănescu asupra lui Janecka. Românii au protestat deoarece Janecka s'a aflat în poziție de ofsaid, înainte de comiterea faultului. Din echipa română s'a remarcat portarul Lung. După acest joc Cehoslovacia trece pe primul loc în grupa 5-a, șansele de calificare ale Românilor diminuându-se simțitor.

••

Un gol istoric: șutul necruțător al lui BŐLŐNI va face inutilă intervenția disperată a lui ZOFF. România—Italia, campioana lumii, 1—0 !

* In cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal s'au disputat 30 de etape. Cu patru jocuri înainte de terminarea campio-natului se cunosc două din cele trei echipe care vor pro-mova în Divizia "A". Astfel în seria I-a Dunărea C.S.U. Galați, cu un avans de opt puncte este virtuală câștigă-toare. In seria II-a Rapid București cu un avans de 16 puncte, nu mai poate fi ajunsă și probabil că rapidiștii au și sărbătorit mult așteptata revenire pe prima scenă fot-balistică a țării. In seria III-a situația este ca de obicei complicată. Au mai rămas în cursă pentru locul întâi numai două echipe U.T.A. și F.C. Baia Mare și probabil că învingătoarea acestui "duel" va fi cunoscută numai după jocurile ultimei etape.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. DUNĂREA CSU	30	19	6	5	66-23	44
2. Gloria Buzău	30	16	4	10	53-34	36
3. C.S.M. Suceava	30	14	6	10	33-31	34
4. Oțelul Galați	30	14	5	11	49-35	33
5. Gloria Bistrița	30	15	1	14	49-33	31
6. C.S. Botoșani	30	14	3	13	39-30	31
7. F.C.M. Progr. Br.	30	15	1	14	55-47	31
8. Ceahlăul P.N.	30	14	3	13	43-41	31
9. Dunărea Cl.	30	14	3	13	40-43	31
10. Prahova Ploiești	30	12	5	13	41-38	29
11. C.S.M. Borzești	30	12	5	13	33-38	29
12. Unirea D. Focș.	30	12	4	14	33-40	28
13. C.S.M. Sf. Gh.	30	11	5	14	34-39	27
14. Min. G.H. •	30	14	1	15	40-57	27
15. Delta Tulcea	30	12	2	16	29-54	26
16. Viit. M. Vaslui	30	10	5	15	32-41	25
17. I.M.U. Medgidia	30	9	5	16	34-51	23
18. Viit. Gheorgheni	30	9	4	17	26-52	22

CLASAMENTUL SERIA II-A

1. RAPID BUC.	32	25	4	3	64-19	54
2. I.P. Aluminiu	31	16	6	9	45-29	38
3. Dinamo Vict.	29	14	6	9	41-33	34
4. Minerul Motru	31	16	2	13	55-50	34
5. Carpați Mirșa	31	14	4	13	51-39	32
6. Automatica	30	13	5	12	31-34	31
7. Unirea Alex.	30	13	4	13	39-36	30
8. Rova Roșiori	30	13	4	13	31-33	30
9. Gaz metan	30	12	6	12	28-36	30
10. Chimica Tirn.	30	13	3	14	31-34	29
11. Progresul Vul. •	31	13	6	12	42-41	28
12. Autobuzul	30	11	6	13	30-33	28
13. Șoimii Sibiu	30	11	6	13	35-42	28
14. Metalul Buc.	30	12	3	15	42-38	27
15. Pandurii Tg. Jiu	30	11	4	15	39-39	26
16. Mecanică fină	30	9	8	13	36-41	26
17. Precizia Săcele	31	8	3	20	30-71	19
18. C.S.M. Drobeta	30	6	6	18	22-44	18

CLASAMENTUL SERIA III-A

1. F.C. BAIA MARE	30	18	5	7	68-26	41
2. U.T.A.	30	17	7	6	59-20	41
3. „U" Cluj-Napoca	30	17	3	10	51-21	37
4. Ind. Sirmei	30	15	3	12	43-34	33
5. Armătura Zalău	30	16	1	13	38-55	33
6. Olimpia S.M.	30	13	5	12	55-44	31
7. C.S.M. Reșița	30	13	5	12	46-39	31
8. Min. Cavnic	30	14	2	14	61-45	30
9. Gloria Reșița	30	13	4	13	37-57	30
10. Someșul S.M.	30	13	3	14	49-46	29
11. Aurul Brad	30	12	5	13	38-41	29
12. Rapid Arad	30	12	4	14	45-47	28
13. C.F.R. Timișoara	30	11	5	14	38-49	27
14. Metalurg. Cugir	30	11	5	14	34-54	27
15. C.I.L. Sighet	30	12	2	16	43-49	26
16. U.M. Timișoara	30	10	5	15	35-58	25
17. Strungul Arad	30	9	4	17	29-53	22
18. Infrățirea Or.	30	8	4	18	26-57	20

∴

Lavinia Agache

∴

SUEDIA-ROMÂNIA 0-1 (0-1)

* La 9 Iunie a.c. la Stockholm fotbaliștii români au obținut o victorie de prestigiu în fața fotbaliștilor suedezi, reabi-litându-se după înfrângerea suferită în fața Cehoslovaciei, relansând lupta pentru șefia clasamentului. Intreaga echipă română s'a evidențiat jucând foarte bine. Golul victoriei a fost înscris în min. 29; Stefănescu îl deschide lung pe Cămătaru, acesta trece în viteză de fundașul Dahlquist și înscrie plasat. Românii mai au ocazii de a înscrie prin Țicleanu și Balaci (min.70) dar portarul Ravelli apără. Suedezii revin în atac și portarul Lung se remarcă prin două intervenții excepționale. In ultimile minute Suedezii atacă cu toată echipa dar apărarea echipei române joacă fără greșală, menținând avantajul luat în prima repriză. După această victorie Românii au din nou șanse la primul loc. Formațiile echipelor: **SUEDIA :** Ravelli – Erlandsson, Hyssen Dah'quist, Fredriksson – Eriksson, Prytz (min. 74 Randberg), STROMBERG, HOLMGREN – Sandberg (min. 22 B. NILSSON), Corneliusson.

ROMANIA : LUNG – REDNIC, IORGULESCU, ȘTEFANESCU, Ungureanu – ȚICLEANU (min 72 Augustin), ANDONE, BOLONI, Klein – BALACI (min. 89 Geolgău), CAMATARU.

A arbitrat bine A. Prokop (R.D. Germană).

Cartonașe galbene : KLEIN, ANDONE, RANDBERG.

CLASAMENTUL GRUPEI A V-a

1. ROMÂNIA	6	4	1	1	7— 2	9
2. Cehoslovacia	5	2	3	0	12— 5	7
3. Suedia	6	3	1	2	10— 5	7
4. Italia	5	0	3	2	3— 6	3
5. Cipru	6	0	2	1	3—17	2

Partidele care au mai rămas de jucat:

Suedia - Cehoslovacia (21 Septembrie), Italia - Suedia (15 Octombrie), Cipru - România (12 Noembrie), Cehos-lovacia - Italia (16 Noembrie), Cehoslovacia - România (30 Noembrie) și Italia - Cipru (22 Decembrie).

∴

ȘTIRI SPORTIVE PE SCURT

7,43 m, NOU RECORD MONDIAL LA LUNGIME.

In cadrul unui concurs de atletism desfășurat în Bu-curești la 4 Iunie a.c., Anișoara Cușmir a stabilit un nou record mondial la lungime, cu o săritură de 7,43 m.

De menționat că Anișoara a corectat de 3 ori recordul mondial în anul 1983 cu sărituri de 7,21m, 7,27 m și în sfârșit acest senzațional 7,43 m.

Anișoara Cușmir și antrenorul ei Ion Moroiu

••

* La Campionatele europene de lupte greco-romane dis-putate la Budapesta, sportivii români au obținut două medalii de argint prin Const. Uță (62 kg.) și Ion Druica (82 kg.) precum și două medalii de bronz prin Stefan Rusu (74 kg.) și Ilie Matei (90 kg.).

••

* Invingând la Kiev reprezentativa sovietică -URSS-România 10-15 (3-7)- echipa de rugby a României a câștigat pentru a patra oară titlul de campioană a continentului european. Pe locurile următoare s'au clasat Franța, URSS, Italia, Maroc și RFG.

••

* La Campionatele europene de box Doru Maricescu (cat. mijlocie) a câștigat medalia de argint, iar Const. Tițoiu (muscă), Mihai Ciubotaru (semimijlocie), Gh. Simion (mij. mică) și Paul Golumbescu (grea) au câștigat medalii de bronz.

••

* La București într'un mecu amical de rugby-tineret-România - Anglia 3 - 12.

••

* Campionatele europene de gimnastică disputate la Go-tenborg (Suedia) la începutul lunii Mai a.c., echipa Româ-niei (femei) a câștigat titlul de campioană continentală. La individual Româncele au câștigat trei titluri continentale prin Ecaterina Szabo -paralele și sol- și Lavinia Agache -bară. De asemenea Româncele au mai câștigat trei me-dalii de argint (Lavinia Agache -individual compus și para-lele; Ecaterina Szabo -sărituri) și trei medalii de bronz (L.Agache -sărituri; E. Szabo -individual compus; Mihaela Stănuleț -bârnă).

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA RADIO

CEAUŞESCU VINDE TOTUL!

S'a înfiinţat o nouă firmă românească de comerţ exterior, ARCIF (Antrepriza română de construcţii pentru îmbunătăţiri funciare în străinătate).

Ing. Aurel Popa, dir. gral. declară că ARCIF are ca obiectiv "Încheierea contractelor externe pentru lucrări în străinătate şi asigurarea realizării acestora. ARCIF dispune de o bază tehnică materială dezvoltată, de specialişti cu înaltă calificare şi de experienţă vastă..."

Se reaminteşte că la ora actuală RSR execută lucrări în Irak, Libia, Yemenul du Sud, etc. Zeci de mii de lucrători calificaţi sunt trimişi peste hotare.

Pe scena internaţională Ceauşescu îşi cântă noua operetă: "Vânzătorul de braţe!"

Muncitorul, în străinătate, primeşte o sumă minimă, în valută, ca să-şi asigure existenţa, iar restul plăţii îl primeşte la întoarcere (în lei) schimbaţi la cel mai scăzut curs, guvernul reţinând partea lui Niculae în valută forte.

O altă latură nefastă: pleacă muncitorii calificaţi lăsând în loc pe cei mai puţin abili ca să facă faţă noilor cerinţe tehnice.

Pentru un blid de valute, România îşi vinde dreptul de a supravieţui.

Surplusul de lucrători se datoreşte şomajului cauzat de criza de energie, şi faptului că în "Paradisul Muncitorului", omul fără lucru nu primeşte nici o asistenţă socială.

Toate aceste vânzări au fost aranjate --spune Radio Buc.- - "În urma întâlnirilor şi convorbirilor purtate de Preş. RSR cu numeroşi conducători de stat.□

NI SE VÂND COPII

Dr. Berişov conduce la Slatina un institut de copii abandonaţi. Marfă care aduce valută. În consecinţă, în presa occidentală--în special cea franceză--au apărut anunţuri pentru cei care vor să înfieze copii sub trei ani.

O firmă de avocaţi români încheie formalităţile contra 500 franci; iar un copil costă cam 40.000 fr. (preţul mediu pe anul 1982, N.R.).

Băieţi şi fete, cu ochii albaştrii, cu gropiţă în obrazi şi părul ondulat, sunt vânduţi străinilor. Marfă vie, trup şi suflet din trupul şi sufletul neamului.

Institutul face afaceri bune. Furnizoare: mamele care n'au cu ce să-şi hrănească pruncii.

(NOTA: Viitorii părinţi sunt obligaţi să călătorească în ţară cu TAROMUL şi să-şi petreacă în RSR o săptămână. Actele de vânzare sunt încheiate în capitala Franţei de d. av. M. Paul Dimitriu, cunoscut cititorilor noştri.)

RSR ŞI USA

O statistică pe anul 1982 arată că România a exportat în Statele Unite 80 de produse, dintre care 29 sunt mai importante:

$66 milioane textile, $20 milioane mobilă, $11 milioane rulmenţi, $5 mil. produse de sitclărie, $3 mil. articole de pielărie. Alte articole: benzină, carne de porc, şuncă conservată, etc.

Ameninţarea că RSR va pierde Statutul de naţiune favorizată, a făcut pe mulţi comercianţi să-şi reducă comenzile pe anii următori.

Schimbul comercial româno-american atinsese acum doi ani $1 miliard, dar acum s'a redus la jumătate. Una din cauzele acestei scăderi este nedeliverarea la timp şi calitatea inferioară a produselor.

INDEPENDENŢĂ PENTRU OCHII APUSULUI...

Odată cu renunţarea la taxele de şcolarizare, RSR--ca să-şi recâştige Statutul de naţiune favorizată--transmite în alfabetul Morse, semne de independenţă.

Cum Ceauşescu aprobă suntă 'n sută politica Kremlinului în ce priveşte Afghanistanul, Polonia, etc., "Idipindinţa" a trebuit să se ivească pe o chestiune literară, cartea tov. D. Popescu "Pumnul şi Palma".

"Literaturnaya Gazeta" spune: cartea-i impregnată cu anti-sovietism" iar în apărare "România Literară" spune că acuzele sunt un şirag de neadevăruri..." etc.

EDUCAREA ROBOŢILOR

Dezvoltarea şi modernizarea şcolii româneşti--spune comunicatul Min. Educaţiei şi Invăţământului-- în concordanţă cu cerinţele vieţii economico sociale a ţării ... Elevii trebue să înveţe ce le spune guvernul şi nu ce vor ei. La care mai adăugăm ce scrie "Scânteia Tineretului" toate aceste reforme au loc "în perioada glorioasă de când în fruntea partidului....se află tov. N. Ceauşescu.

DATORIILE ARMATEI

Tov. preş. şi comandantul suprem al forţelor armate din RSR a analizat pregătirea strategică, operativă de luptă şi politică a armatei:

"Incepând cu lucrările la Canalul Dunărea-Marea Neagră, cu irigaţiile, cu participarea la asigurarea patriei cu cărbune şi la alte activităţi de construcţie industrială, la activităţi agricole...armata aduce o contribuţie de mare însemnătate în dezvoltarea patriei."

Pe scurt: guvernul se bucură de munca gratuită a tinerilor de când intră în şcoală şi până-şi termină armata.

OLCIT-ul ÎN PANĂ...

La expoziţia din Hanovra, produsele RSR-ului (târnăcoape, şurubelniţe, ciocane, etc.) s'au distins prin mediocritate. In schimb automobilul născut la Craiova, OLCIT, a strălucit prin absenţă.

MATINEU ORI SEARA?

Pentru a se economisi energie şi ca cetăţenii să se culce odată cu găinile reprezentaţiile operei încep la ora 6 seara. Programul pe canalul nr 2 dela TV, începe la 8 seara şi se termină la 10.15.

IEPURII ŞI DEMOCRAŢIA

"Organizaţiile democraţiei şi unităţii socialiste din judeţul Alba au luat iniţiativa antrenării cetăţenilor pentru creşterea iepurilor." (Rom. Liberă).

Dacă organizaţiile n'ar fi fost "democratice" n'ar fi crescut iepurii.

A DOUA COLECTIVIZARE

Intâi i s'a luat pământul ca să asigure ţăranului o viaţă fără grijă. I s'a lăsat în jurul casei o grădiniţă ca să semene flori, să pună legăn pentru copii şi mese de picnic unde să joace şah la umbra pomilor.

Acum îi aşteaptă o a doua fericire.

Proprietarii de grădini, de curţi, de prispe şi de şanţuri, sunt obligaţi să crească oi, vaci, porci, găini, iepuri, etc. şi să ofere statului, partea leului din ce-a produs, pe preţul stabilit de stat.

Pentru o mai largă exploatare a pământului ("nici o palmă necultivată") Ceauşescu încearcă să formeze sate perpendiculare. Case cu etaje pentru mai multe familii.

Grajduri cu parter şi etaj... rămâne în seama cincinalului viitor.

CRONICA PRESEI

CAMPANIA AGRICOLĂ DE PRIMĂVARĂ

Acest moloz de pe terenul agricol al comunei Variaş a provenit din demolarea unor grajduri pentru animale, demult părăsite. Rău nu este că acestea neavind nici o intrebuinţare au fost demolate, ci faptul că rămăşiţele n-au fost indepărtate de pe terenul arabil. Mai ales că unele din aceste materiale de construcţii pot fi recuperate.

Conducta din partea dreaptă a imaginii trebuia „pozată" pe marginea drumului (din stinga). Dar pentru că terenul n-a fost eliberat la timp de acest nutreţ pentru animale (care umple centrul fotografiei) şanţul pentru conductă n-a putut fi săpat la locul lui cum era firesc, ci cu 10 metri mai în interior.

La marginea comunei Biled „o pată" de aproximativ 2 000 mp pe suprafeţele cultivabile. Pînă în acest an aici a fost, ce-i drept, o secţie de mecanizare, dar ea s-a mutat de mult.

Stîlpul de inaltă tensiune din imagine, şi nu este unicul în această situaţie, a fost rupt de o furtună năprasnică aceea care a bintuit această zonă acum aproape un an.

Sezonul turist va fi sub aşteptări anul acesta. S'a scumpit masa şi chiria în localităţile de vilegiatură. Unele restaurante şi centre de desfacere ale mărfurilor vor fi închise din lipsa de clienţi.

O plimbare cu TAROMUL Bucureşti-New York şi retur costă circa 27.000 lei.

Pentru un pachet în valoare de $20 s'a plătit o vamă odată şi jumătate mai mult decât valoarea conţinutului. (350 lei, cca $30).

Pachetele cu alimente, trimise din Germania de firma "Carpaţi" care costă în total 159 de mărci, conţinutul lor poate fi cumpărat sub 65 de mărci. Pachetul conţine alimente exportate din RSR. Diferenţa de preţ o încasează guvernul.

Cei care primesc paşaport ca să plece definitiv în străinătate, li se cere o extra taxă de 3000 de lei pentru renunţarea la cetăţenie.

Prima grijă a oficiului de paşapoarte, după ce ţi-a primit cererea, este să informeze intreprinderea unde lucrezi. Iar şeful intreprinderii, dacă nu te poate convinge ca să renunţi la plecare, te sileşte să iscăleşti o cerere ca să te transfere, din poziţia pe care o ai, în aceea de muncitor necalificat.

Confirmând ştirea că printre cei cărora li se emit paşapoarte sunt şi foştii clienţi ai puşcăriilor, d. Eugen Barbu declară: "Cât despre aventurierii cu cazier, cei care nu ştiu din păcat să bată un cui în perete, ei nu ne interesează şi putem foarte bine să-i dăruim aşa zisei lumi libere. (Rad. Buc.)

In anul 1982 populaţia României a crescut cu 102.989. Numărul total al locuitorilor la începutul lui 1983 este de 22.527.235. Un procentaj de natalitate foarte scăzut. (4.6 la mie). Numărul naşterilor în lume e de 29 la mie şi mortalitatea de 11 la mie.

La 31 Dec. 1982 PCR cuprindea 3.262.125 de membri, cu 111.313 mai mult decât la sfârşitul anului 1981. Peste 75 % din totalul membrilor de partid lucrează în sfera producţiei materiale.

Procentajul cetăţenilor români (de origină ungară) e mult mai mare în P.C. decât al Românilor neaoşi. Intre 1924-44 partidul Moscovei n'a avut nici un secretar general (sau prim-secretar) de origine română.

40% din totalul deputaţilor aleşi în 1982 sunt femei.

Salariaţii securităţii primesc o leafă de cinci ori mai mare decât ceilalţi funcţionari.

Magazinele de alimente pentru activiştii partidului (Nu se poate intra decât cu legitimaţie specială) livrează marfa acasă. Comanda se face prin telefon, dar numărul de telefon e secret şi se schimbă în fiecare lună. Motivul ca un "lider" care a fost eliminat să nu mai poată face cumpărături, ori că numărul să nu fie împrumutat şi celor care n'au dreptul să cumpere.

Alte 10 schimbări în guvernul RSR s'au făcut în ziua de 15 Aprilie a.c. Au fost eliberări de serviciu, mutări, avansări, degradări şi câteva funcţii noi: controlul activităţii economice, controlul gospodăriilor şi altele.

Statisticile RSR-ului spun că în 1982 balanţa comercială a fost excedentară cu $1 1/2 miliarde. După plata datoriilor a mai rămas un surplus de $300 milioane. (Notă: la unele datorii în 1982 s'au plătit doar dobânzile).

Benzina s'a ieftinit în totă lumea, cu excepţia României unde s'a scumpit de două ori.

Schimbul de mărfuri dintre URSS şi RSR întrece 2 miliarde de ruble.

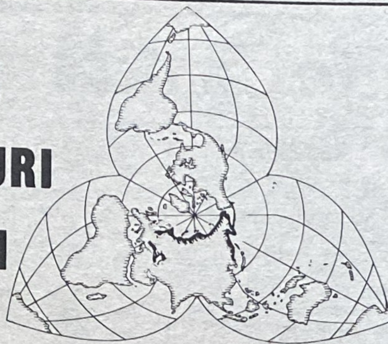
Comentând comunicatul oficial privind îndeplinirea planului pe anul 1982, "Scânteia" scrie: "Acest nou bilanţ la scara naţională ilustrează cu putere.... creşterea bunăstării oamenilor muncii". In ce priveşte numărul profesorilor, în proporţie, RSR stă egal cu Statele Unite şi întrece pe Americani în numărul doctorilor pe cap de locuitor, pe paturi la spitale, etc. Muncitorul român e fericit şi nu o ştie.

Planul de reparaţii pe anul 1982 nu a fost îndeplinit. In şedinţa CC al PCR s'au luat măsuri ca să se repare în 1983 ce nu s'a reparat în 1982 din motive că în 1981 nu s'au fabricat "piesele de schimb necesare" pentru reparat.

S'a dat recent în folosinţă telescaunul dela Borşa care transportă turiştii între Poiana Stiol şi Stilina, o distanţă de cca 2 km. la o înălţime de 500 m.

Cooperativa agricolă din Scorniceşti a obţinut (pentru a treia oară) înaltul titlul de "Erou al Muncii Socialiste." Intâmplător: la Scorniceşti s'a născut actualul Fiu Iubit, Nicolae Ceauşescu.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

ROMÂNIA

Alături de toate cultele subordonate pcr nici baptiștii nu fac excepție. Uniunea Baptistă din București, a demis din funcțiune doi pastori Ion Stef și Beniamin Cocar învinuiți de a fi dat "asistență religioasă ilegală" pentrucă au botezat copii pe ascuns și au făcut rugăciuni pentru bolnavi care se temeau de comuniști.

STATELE UNITE

Intr'un discurs ținut la Asociația Națională a Evanghelicilor, Președintele Reagan a declarat că într'un studiu recent făcut la Washington s'a constatat că America este în fruntea multor națiuni în privința credinței în Dumnezeu. Procentul de credincioși americani este de 95% și cei mai mulți cred în cele 10 porunci pe care le iau drept călăuză în viață. Marea majoritate a poporului american dezaprobă : adulterul, sexualitatea la adolescenți, pornografia, avortul și folosirea drogurilor. "Există păcatul și răul în lume -a declarat Președintele Americei- dar noi suntem uniți de Scriptură și de Domnul Iisus să luptăm împotriva lor cu toate forțele".

IZRAEL

O epidemie care a îmbolnăvit grav peste 400 de fete palestiniene în localitatea Jenin din teritoriul ocupat de Izrael, a fost declarată de autoritățile izraeliene că nu se datorește otrăvirii, cum s'a susținut anterior. Boala a afectat numai fetele palestiniene, dar ele s'au îmbolnăvit de bunăvoie și nesilite de nimeni. In consecință nu mai este nevoie de comisie de control internațională.

CEHOSLOVACIA

O campanie de presă furibundă a fost pornită în Cehoslovacia împotriva Vaticanului, acuzând Biserica de faptul că a abandonat politica sa tradițională de pace. Săptămânalul Tvorda scrie că sub Papa polonez Ioan Paul al II-lea, Vaticanul nu a urmat lunga sa politică de pace ci se lasă antrenat de "conceptele războinice aventuroase ale imperialismului Statelor Unite". Publicația acuză Vaticanul de imixtiune în treburile Bisericii cehoslovace.

UNGARIA

La Budapesta s'a întrunit sesiunea Uniunii Interparlamentare a deputaților parlamentelor Europei de Vest, privind securitatea europeană. Este pentru prima dată că o sesiune a parlamentarilor apuseni se ține într'o țară comunistă. Ceea ce este mai interesant este faptul că agenția maghiară de presă MTI a difuzat fără a fi cenzurate, discuțiile care au avut loc. Aflăm astfel că tema dezbaterilor a fost aspra critică adusă Uniunii Sovietice pentru invadarea Afganistanului, și obstacolelor puse de Ruși în calea dezarmării și a drepturilor omului. Congresmenul american Elliot Levitas, democrat din Georgia, a demascat politica sovietică de sabotare a dezarmării. Deputatul norvegian Bjorn Stordrange a explicat celor peste 200 de deputați din 28 de țări că tensiunea dintre Est și Vest este rezultatul "înarmării sovietice și efectul intervenției sovietice în Polonia și Afganistan".

STATELE UNITE

In Statele Unite mai există 43 de văduve care încă primesc pensii deoarece foștii lor soți au luptat în războiul de secesiune din 1861-1865. Din cele 43 de văduve, 13 sunt ale unor soldați confederați, din armata sudului. Ele au început să primească pensii deabea în 1958, când Congresul dela Washington i-a grațiat postmortem pe participanții din Sud la războiul civil. Guvernul federal din Washington continuă dealtfel să plătească pensii și altor persoane care au luat parte la luptele cu Indienii, războiul Americano-Spaniol, înăbușirea revoltei boxerilor din China, insurecția din Filipine și altele. S'a calculat că în unele cazuri, cheltuelile post-belice: pensii, asigurări medicale și alte beneficii, s'au ridicat la sume mai mari decât întregul cost al războiului respectiv.

STATELE UNITE

"Prețul puterii" este cartea de mare răsunet în Statele Unite, scrisă de Seymour Hersh, fost reporter la New York Times și Associated Press. In această carte, autorul descrie dublul rol pe care l-a jucat Henry Kissinger în campania pentru alegerile prezidențiale din 1968. Kissinger, scrie Hersh, și-a oferit serviciile celor doi candidați: Richard Nixon și Hubert Humprey, ca oricine va câștiga alegerile să aibe un post asigurat la Casa Albă. In timp ce lui Humprey îi furniza informații despre Nixon, părții republicane îi furniza informații despre felul cum Președintele Johnson conducea operațiile în Vietnam, scrie autorul. Furios Kissinger a declarat că tot ce scrie Hersh despre el sunt minciuni, dar Seymour Hersh a declarat la rândul său că tot ce scrie în carte este purul adevăr și a completat că pentru documentarea cărții a luat interviuri la peste 1000 de persoane, din care foarte mulți au lucrat în CIA, Departamentul de Stat și Consiliul Național de Securitate, pe timpul acela. O altă acțiune a lui Kissinger era aceea de a îndepărta din funcție pe toți funcționarii loiali, care nu i se supuneau. Cartea la care autorul a lucrat peste patru ani, descrie atmosfera dela Casa Albă pe timpul când Kissinger avea acolo un rol de jucat, ca o continuă acțiune de manevre ascunse, lovituri politice date pe la spate și o continuă obsesie cu secrete și decepții. Si totuși Kissinger a rămas mai puternic după afacerea Watergate.

UNIUNEA SOVIETICĂ

Stiam de mult timp că Rușii se mănâncă între ei, dar de data aceasta o confirmă chiar autoritațile sovietice. Un tribunal sovietic din Tallin, Estonia Sovietică, l-a condamnat la moarte pe un cetățean rus din localitate, invinuindu-l de canibalism. In prealabil se constatase dispariția inexplicabilă a 16 tineri și tinere din localitate, și curând după aceasta poliția descoperise un maldăr de oase umane. Canibalul, în vârstă de 24 de ani și de profesie chelnăr la un restaurant elegant din oraș, a fost prins după ce încercase să măcelărească un șofer de taxi. In apartamentul său au fost găsite trei frigidere pline cu carne de om, tăiate frumos ca fripturi și cotlete. Soția criminalului, complice la aceste abominabile acte de crimă și canibalism, a fost condamnată la 15 ani inchisoare. Ea a mărturisit ca au mâncat timp indelungat fripturi de carne de om și și-au servit si prietenii pe care i-au invitat la masă

CETATEA VATICANULUI

Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea, a primit la 26 Mai în audiență o delegație bulgară condusă de ministrul de externe adjunct bulgar, Liuben Goțev. Audiența a durat 50 de minute și a fost calificată de Bulgari "sinceră și deschisă". Vaticanul nu a dat niciun comunicat, iar sursele diplomatice leagă această vizită de arestarea lui Serghei Antonov, reprezentantul liniei aeriene bulgare la Roma, care a avut legături cu atentatorul Mehmet Ali Agca. Justificarea dată acestei audiențe, a fost sărbătorirea zilei Sf. Chiril și Metodiu. Iată-i pe ateii comuniști bulgari și misionari creștini. Dar despre diversiunea creștină și naționalistă pe care a adoptat-o comunismul ca nouă tactică de luptă am mai scris în ziarul nostru.

MONGOLIA

Monolitul comunist a mai căpătat o fisură. Mii de Chinezi au fost expulzați din Mongolia pentrucă au refuzat să urmeze dispozițiile guvernului de a se muta în deșertul Gobi. Până în luna August, peste 8000 de Chinezi vor trebui să părăsească Mongolia. Ceilalți sunt ținuți în domicilii obligatorii, neavând dreptul să se depărteze mai mult de 40 km de reședință.

EL SALVADOR

Lt. Comandorul Albert A. Schaufelberger al III-lea, a fost secerat de guerilele comuniste în fața Universitații din San Salvador, pe când își aștepta prietena să iasă dela Universitate. Toată lumea s'a indignat de acest act de barbarie, numai stângiștii au făcut tot ce au putut ca actul să treacă pe cât posibil neobservat. Alta ar fi fost situația dacă ar fi fost omorît un soldat vietnamez sau rus.

POLONIA

In cea de a doua vizită de 8 zile făcută în Polonia, Sfântul Părinte Ioan Paul II-lea a oficiat Sfânta Liturghie în fața unui milion de credincioși pe stadionul din Varșovia

Actualitatea internațională

WILLIAMSBURG

Gh. BĂLTEANU

"America conduce lumea spre avântul economic", a declarat Președintele Ronald Reagan, la conferința anuală la cel mai înalt nivel care a avut loc în 29-30 Mai a.c. la Williamsburg, oraș istoric în statul Virginia, U.S.A. La această conferință iau parte cele mai industrializate șapte țări din lume, și anume: U.S.A., Canada, Japonia, Republica Federală Germania, Anglia, Franța și Italia. A mai participat și președintele Pieții Comune.

Cele șapte țări înseamnă: 13 la sută din populația lumii, 55 la sută din produsul social, 46 la sută din export, 40 la sută din rezervele monetare și 61 la sută din ajutorul pentru dezvoltare acordat lumii a treia. Aceste șapte țări înseamnă deci cam jumătate din puterea economică a întregii omeniri. In interiorul lor însă și acestea au de luptat cu recesiunea economică, cu inflația, cu șomajul, creșterea "zero" sau chiar descreștere, deficite financiare, etc. In ultimii zece ani aceste racile s'au manifestat cu toată vigoarea, existând doar întreruperi scurte, în care avântul și-a făcut apariția timid. Cei zece ani de criză au cuprins întreaga omenire, lovind din greu majoritatea țărilor din lumea a treia și toate țările din lagărul sovietic, care oricum au de luptat cu o criză permanentă, organică. Acum se simte, încet dar sigur, un nou avânt. Se așteaptă ca U.S.A. și partenerii săi să deschidă drumul. Este tocmai ceea ce a declarat Președintele Reagan.

Până în prezent au avut loc nouă conferințe economice la cel mai înalt nivel. Prima a fost în 1975 la Rambouillet, Franța. La aceasta însă nu a participat și Canada. Tema principală: acordul privitor la politica financiară. In 1976 la Puerto-Rico, acum toți "cei șapte". Temele principale: rezervele financiare ale Italiei și evitarea inflației. 1977 - Londra, șomajul fiind tema principală. De acum începe să participe cu regularitate și președintele Pieții Comune. 1978 - Bonn, strategia creșterii economice și asigurarea ocupației. 1979 - Tokio, "abaterea dela petrol." S'au pus bazele limitării consumului de petrol, principalul vinovat pentru criza economică mondială. 1980 - Veneția, continuarea politicii "abaterii dela petrol". 1981 - Ottawa, dobânzile și relațiile economice Est-Vest. 1982 - Versailles, din nou despre dobânzi și comerțul Est-Vest. 1983 - Williamsburg, ieșirea din criza economică și strategia militară față de imperialismul rusesc.

Conferința dela Williamsburg a început în condiții optimiste. Dela început s'a manifestat dorința de unitate și acord comun în acțiune. In unitatea celor "șapte" s'a statuat intenția "pe de o parte să fi puternic, pe de altă parte să acționezi cu înțelepciune". Cei care au pronosticat izbucnirea divergențelor s'au înșelat.

Stadiul relațiilor dintre America și aliați sunt bune iar "diferențele sunt mai puțin numeroase și mai puțin critice, cum de mult timp n'au fost", a declarat Președintele USA, R. Reagan. Atmosfera de înțelegere s'a manifestat și între Președintele Reagan și Președintele Mitterrand al Franței, a căror întâlnire era așteptată cu oarecare încordare. De menționat că înainte de deschiderea oficială a convorbirilor, au avut loc scurte întrevederi bilaterale. Ministrul francez de externe Cheysson, a accentuat bunele relații franco-americane dar mai ales perfecta unitate în strategia militară din Europa. Președintele Reagan l-a invitat pe Președintele Mitterrand să facă o vizită de stat în U.S.A. Aceasta va avea loc în primăvara anului 1984. Hotărîrea de unitate a celor șapte a fost și o reacție la amenințările sovietice lansate cu scop tactic înaintea conferinței dela Williamsburg. Efectul a fost deci exact contrariul la ceea ce s'a așteptat Kremlinul. Acesta a declarat că va spori stocul de rachete atomice cu rază medie de acțiune în cazul în care se vor instala noile rachete americane de același tip, (raza medie de acțiune) precum a fost planificat. Aceasta a făcut ca pentru prima dată la o conferință economică la nivelul cel mai înalt, să se adopte, pe lângă o declarație de profil și una de strategie militară, privind politica de securitate și dezarmare. Hotărîrea celor șapte a reieșit și din faptul că această declarație a fost semnată și de către Franța și Japonia, ale căror trupe nu sunt subordonate NATO.

Declarația pentru securitate și dezarmare cuprinde șapte puncte, în care ideea principală este indivizibila securitate a celor șapte. Este un răspuns pe măsura încercărilor insistente ale Moscovei pentru a diviza alianța vestică. Cei șapte șefi de guverne, consideră că prima lor sarcină este apărarea libertății și dreptății pe care se bazează democrația. In acest scop va fi păstrată forța militară în vederea descurajării oricărui atac, iar armele vor fi folosite doar ca răspuns la agresiune. Se dorește un nivel scăzut de înarmare stabilit prin serioase negocieri de control al înarmării. In acest scop se manifestă voința de colaborare cu Uniunea Sovietică în care sens acesteia i se cere să întreprindă un asemenea pas. Vestul a avut până acum inițiativa în negocierile internaționale cu rezultate concrete privitor la armele strategice (START), privitor la rachetele cu rază medie de acțiune (INF), armele chimice, reducerea trupelor în Europa centrală (MBFR) și privitor la conferința de dezarmare în Europa (KAE). Aceste negocieri vor continua și, după concepția Vestului, li se poate aplica un ritm mai dinamic. Uniunea Sovietică este invitată să-și aducă contribuția. Incercarea Uniunii Sovietice de a diviza alianța vestică va fi însă sortită eșecului. Popoarele, pe care cei șapte le-au reprezentat, așteaptă o înțelegere privitor la rachelele cu raza medie de acțiune. In cazul în care această înțelegere nu se va realiza, sistemele de rachete planificate a se instala în Europa începând cu anul 1983 se vor pune în aplicare. S'a subliniat că apărarea vestică este una și indivizibilă și că, orice încercare de a influența opinia publică dintr'o țară, va fi de asemenea sortită eșecului. Cele șapte puteri se obligă să reducă pericolul de război. Telul politicii lor este înlăturarea umbrei războiului de deasupra omenirii. Aceasta este o exprimare clară a poziției Vestului. Pentru realizarea acestei poziții este nevoie de mult timp și mai ales de multă abilitate strategică în care forța vestică să se impună forței rusești, în care minciuna și subversiunea joacă un rol deosebit. In actuala confruntare Est-Vest un raport concret și direct de forțe ar da câștig de cauză Vestului. Este tocmai ceea ce știu foarte bine cei din Kremlin. De aceea ei folosesc alte forțe, împotriva cărora tehnica militară și tratatele internaționale sunt prea puțin eficiente. Ofensiva din ultimii 25 de ani a Sovieticilor pe toate meridianele și paralelele s'a realizat tocmai cu aceste "alte forțe". Din păcate Vestul ia prea puține măsuri pe această linie. Mai mult, deși terenul este favorabil realizării focarului de șoc mondial în lagărul rusesc, acest focar se mută și stabilește în fapt, tot mai mult în zone din afara Rusiei și cât mai apropiate marilor puteri vestice. In aceste condiții, acum, mai mult ca oricând, este nevoie ca, în afară de înalta tehnică, să se folosească forțele spirituale ale ascuțitelor inteligențe creatoare de inițiativă. Principalul este să se știe "cum".

Preocupările concretizate în cele de mai sus, au pus pe planul doi concretizările pe linie economică. Declarația privitoare la politică economică cuprinde declarații de intenții pe specialități. Imbucurător este faptul că se constată o unanimitate în aprecierea revenirii economice și hotărîrii tuturor de a contribui la susținerea avântului. Criza economică a obosit lumea. Menținerea în continuare a efectelor create de această criză în zona sovietică este necesară însă, căci doar din combinarea tuturor posibilităților antisovietice se va ajunge la eficiența categorică a strategiei militaro-politice. Declarația economică reflectă nivelul de viață occidental. Bunăstarea este idealul cel mai înalt. In perioada imediat următoare se prevăd contribuții la reducerea inflației și a dobânzilor la credite. In acest sens sunt necesare creșteri economice, creșterea productivității și o eficientă folosire a mijloacelor financiare. Acțiunile se vor întreprinde în comun, căci, în economia de astăzi, măsurile individuale sunt cu slabe rezultate în fenomene modiale. Cu îngrijorare se consideră împrumuturile care au fost acordate Lumii a treia, pe care aceasta nu le mai poate restitui. Situația financiară a lumii astfel încă va fi precară. De aci, vor veni noi greutăți economice internaționale și deci, avântul va fi marcat de acest balast. Tările în curs de dezvoltare au nevoie de un sprijin în continuare pentru a ieși din situația insolvabilității.

Aceasta înseamnă o reconsiderare a modului cum se acordă ajutoarele pe viitor. Banii și tehnica nu au rezolvat rămânerea în urmă nicăieri. Cadrul adecvat pentru progres trebue să înceapă totdeauna cu factorul "om".

Conferința dela Williamsburg a avut un larg ecou în presa mondială. Aprecierile au fost diferite. Ajunși acasă, șefii de guverne au prezentat declarații în fața parlamentelor țărilor lor.

Pentru încă un an, Vestul știe ce are de făcut și totodată, la ce se poate aștepta.

Dacă nu intervin surprizele pe care Moscova la pregătește permanent. □

Efemeride

Năbădăiosului președinte al resereului i se strânge funia la par. Nimic din "grandioasa politică esternă" nu-l mai ajută. Nici pupăturile cu Arafat, nici întreținerea relațiilor cu Izraelul, nici "medierea cu China" nici "idipendența" față de Ruși. La sfârșitul lui Iunie expiră termenul pentru clauza națiunii celei mai favorizate și Președintele Reagan a fost ferm: România nu mai beneficiază de dreptul clauzei dacă mai persistă în aplicarea decretului cu plata taxelor de școlarizare.

La început scorniceșteanul s'a arătat bățos! Neamestecul în "trebile" interne, suveranitatea țării și alte motive abia silabisite de pe hârtia cu litere de-o șchioapă pe care i-o preparaseră ciracii "în jure". Acestea nu au schimbat însă cu nimica atitudinea Washingtonului. Timpul scrugându-se în defavoarea resereului, politrucii din c.c. s'au văzut presați de evenimente și l-au trimis pe ministrul de externe Stefan Andrei, să înmoaie intenția Statelor Unite. După discuțiile pe care le-a avut cu Vice-Președintele Bush și Secretarul de Stat George P. Shultz, Stefan Andrei a bătut și la ușa senatorului Jackson, care le-a pricinuit multe nopți de nesomn comuniștilor din București. Personalitățile americane n'au dat niciun fel de detalii despre discuțiile purtate și hotărîrile la care s'a ajuns. Se trage doar concluzia că Stefan Andrei a promis Statelor Unite că decretul cu taxele de scolarizare nu va fi aplicat.

In urma promisiunilor Bucureștiului, s'ar putea ca Președintele Reagan să recomande Congresului prelungirea acordării Clauzei națiunii celei mai favorizate, resereului, pe încă un an. Privind retrospectiv jocul lui Ceaușescu în ultimul an și fidelitatea cu care își respectă obligațiile constatăm următoarele:

In luna Noembrie 1982, în timp ce adjunctul ministrului de externe al resereului, Mia Groza, asigura pe reprezentanții americani -alarmați de informația că resereul va introduce un decret cu taxele de școlarizare- că nici vorbă nu poate fi de un asemenea decret toate acestea fiind zvonuri lansate de dușmani, Ceaușescu semna stupidul decret, sfidând deopotrivă pe cei care îl ajutau ca și pe proprii săi miniștri.

Ce ar fi câștigat resereul de pe urma aplicării taxelor de școlarizare?

Cotele de emigrare sunt fixate anual la: 12.000 Germani, 2400 Români și 1000 de Evrei. Un total de 15.400 de persoane: bătrâni, adulți și copii.

Considerând că 2/3 din aceștia ar intra în prevederile legii ca vârstă(pensionarii sunt scutiți iar copiii nu cad sub incidența legii) ar rămâne circa 10.300 de persoane din care cel mult 2/3 au studii pentru care ar trebui să plătească taxă, deci aproximativ 6000 de persoane care ar fi bune de plată. Apreciind o medie de 10.000 dolari, ar fi 60 milioane de dolari, iar la un calcul de 20.000 dolari de persoană nu se depășește suma de 120 milioane, cu puțin peste jumătate din beneficiul realizat din obținerea clauzei. Ori s'a văzut că nici unul la mie din cei ce intră în cota de emigrare, nu pot plăti sumele în valută, de unde rezultatul economic al decretului este egal cu zero.

Dece totuși s'a persistat în emiterea lui?

Valul de proteste și dovezile prezentate anul trecut la audierile din Congresul american, au arătat adevărata față a regimului comunist din România informând corect pe membrii Congresului, care aveau o imagine ideală despre președintele de pe malul Dâmboviței.

Scăpat ca prin urechile acului acum un an, confruntarea ce urma să o aibe anul acesta cu dovezile despre abuzurile comuniste ale administrației dela București, punea regimul lui Ceaușescu în adevărata lui lumină și obținerea clauzei era aproape pierdută.

A urmat lovitura de teatru scorniceșteană: plata taxelor în valută!

Negocierile pe această temă înlăturau celelalte probleme iar regimul din București câștiga totul fără să piardă nimic.

Au căzut Americanii în cursa întinsă de Ceaușescu? Atitudinea Președintelui Reagan ne va da răspunsul. Dacă și de această dată se va recomanda Congresului american, prelungirea clauzei națiunii celei mai favorizate, resereului, nu rămâne decât masivul protest al întregului Exil românesc către Congresul american și depunerea din vreme a tuturor probelor de tiranie, aplicate de comuniști împotriva întregii populații din România. Niciun congresman și niciun senator să nu rămână neinformat despre ce reprezintă comunismul iar cei care se vor prezenta personal la audieri să lase deoparte întregirea familiei cu soacre și cumnați și să vorbească în primul rând de suferința întregului popor român. Numai după aceea să-și reclame și păsurile familiare.

Congresul american are capacitatea să țină în frâu aventurile satrapilor care chinuiesc populația din România, prin sancționarea economică ce le stă la îndemână, dar acest Congres trebue ajutat de Românii liberi, printr'o riguroasă și documentată informare. Numai astfel vom căpăta stima și concursul factorilor de răspundere din America și din întreaga lume.

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

CRONICA VREMII

HARRIMAN ȘI ANDROPOV

Ion BOERU

Nu este nici o mirare că Rusia Sovietică face apel la toate formele posibile de a susține și avansa propriile ei interese și obiective politice.

Pe vremuri, Stalin a ajuns la o înțelegere politică cu Hitler, deși pozițiile lor ideologice și politice apăreau ca ireconciliabile. Fața de lumea anglo-saxonă, Moscova a adoptat o atitudine temporală, în timpul celui de al doilea război, care indica intenția de a "democratiza" societatea sovietică. Astăzi, bolșevicii ruși flutură în occident steagurile pacifismului, pentru a câștiga simpatia popoarelor europene. Deși, Moscova face cele mai uriașe pregătiri de înarmare, neegalate de vreun stat al lumii.

Acum, după ce a făcut câteva erori bazate pe jocul probabilităților politice, și a pierdut teren pe platforma coexistențialismului, conducerea bolșevică dela Kremlin are remușcări de conștiință și pledează, din nou, cauza relațiilor coexistențialiste cu Statele Unite.

Reagan a intuit direcțiile pregătirilor militare sovietice, a surprins esențele ideologice ale politicii moscovite și a înțeles pericolul bolșevismului pentru lumea liberă. Pe linia lui firească de responsabilitate politică, președintele Americii a întreprins acțiuni viguroase și a luat măsuri concrete de a confrunta pericolul bolșevic. In fața acestora, guvernul sovietic, după "remușcările de conștiință" de după paravan, pentru erorile făcute în calcularea reacțiunilor americane, pozează din nou în "doritori de pace" și "coexistență".

Au fost momente, în ultimii ani, când bolsevicii lăsau să se înțeleagă că sunt în măsură să se angajeze din nou la cursa înarmărilor, ca să țină pas cu America. Mai mult, încă, au depășit toate limitele, și au trecut la amenințări grave de represalii, dacă Americanii nu se potolesc. Kremlinul acredita ideea că nu se teme de nimeni, nici chiar de Reagan. (Ceea ce poate fi adevărat, dar nu semnificativ). Astăzi, liderii bolșevici se întorc acasă, după peregrinările fanteziste în lumea îngâmfărilor de putere și a superiorității de forțe armate. Ei vor din nou "pace" si " coexistențialism ", deși nici până azi nu au semnat tratatul de pace cu Germania.

In acest sens, ziarul New York Times (3 Iunie 1983) ne aduce elemente prețioase de informație. Mai prețioase decât oricare altele, pentrucă este implicat, în această problemă și Averell Harriman. El a fost la Moscova și a avut conversații cu Andropov, în legătură cu relațiile americano-sovietice.

Cine este acest Averell Harriman ?

Este unul dintre arhitecții politicii pro-sovietice, din echipa lui Roosvelt. El a condus toată politica de relații (complexe) între Statele Unite și Rusia Sovietică, ca "trimis special" la Moscova, între 1943-1946. El este deci un reprezentant autentic al mentalității roosveltiene; acea mentalitate care a dirijat desfășurarea evenimentelor mondiale, a căror consecințe le suportă toată lumea contemporană. In cadrul acțiunilor întreprinse de viziunea lui Roosvelt, Rusia Sovietică a fost învestită cu credite morale, politice și geografice, care au îngăduit moscoviților să invadeze Europa și să "răpească" cu brutalitate, imoralitate cu "armate roșii" toată Europa Răsăriteană. Ca o ironie, spuneam mai sus, că Sovieticii au "remușcări de conștiință" pentru unele greșeli de calcul politic: se vede treaba că Averell Harriman nu are nici un fel de "remușcare" pentru ceea ce s'a întâmplat în lume, după epoca de domnie politică a mentalității roosveltiene. A fost o "domnie politică totalitară" căci au fost angajate toate forțele posibile și imposibile americane, pentru a salva Uniunea Sovietică dela dezastru.

Rezultatele acestui "totalitarisn" le vedem, le cunoaștem, și le experimentăm tragic în condițiile politice de azi.

Cu trecerea timpului, valorile și mentalitățile politice s'au schimbat, au luat alte forme și direcții, pretutindeni în lume, deci, și în America. Percepția ideologică a comunismului a evoluat, și Reagan (ca și alții până la el) merge pe alte căi, decât cele indicate de Roosvelt și sfetnicii lui, datorită unui imperativ al realismului politic. Cu toate acestea, Harriman, un arhitect al politicii de altădată, coexistențialistă, s'a dus la Moscova și a ascultat pe Andropov care și-a exprimat "sincera și arzătoarea dorință" de a restaura relațiile normale cu Statele Unite, și de a se "reveni la (o) coexistență pașnică".

Este absurd să acceptăm ideea coexistențialismului pe care-l propune și formulează Moscova, ca o tactică de a induce în eroare a occidentului, și o prelungire a timpului necesar pregătirilor militare proiectate de Sovietici pentru dominarea comunistă a lumii.

Numai Harriman ar putea fi de acord cu opiniile "sincere și arzătoare" ale lui Andropov, fiind încalapodat de structurile mentalității politice, pe direcțiile cărora a militat totdeauna pentru o apropiere de Rusia Sovietică. Este semnificativ faptul că vizitei sale la Moscova și întâlnirii cu Andropov i s'a acordat o atenție deosebită, în presa și televiziunea sovietică.

Intors acasă, Averell Harriman, a ținut să afirme că nu va critica politica președintelui Reagan, dar că e dator să-i sugereze o "relaxare a confruntării".

In ochii multora, această sugestie apare ca o atitudine moderată și ca o firească obligație a unui vechi politician de a-și exprima opiniile sale. Dar, tocmai acest îndemn la "relaxare a confruntării", transpus în contextul politicii de azi americane, apare ca o gravă încordare, căci neglijează situația lumii de azi, de care în bună parte, dacă nu total, este vinovată mentalitatea coexistențialistă, "totalitară" a lui Roosvelt și asociații lui. S'a ajuns la confruntarea de azi, prin slăbiciunile și miopia politică a celor care au îngăduit Rusiei Sovietice, prin "coexistențialism" à la Moscova, să se ridice pe treptele amenințărilor de azi. Rusia Sovietică se pregătește pentru cucerirea lumii, după ce a reușit să facă avansuri majore pe această direcție și politică de coexistență pe care o dorește azi "sincer și arzător", Andropov, nu este decât o nouă amăgire pe care o oferă lumii libere. Ca să fie "relaxată confruntarea" dintre Soviete și America, este nevoie de acțiuni bi-laterale.

Ași vrea să găsesc pe cineva, care, cu luciditate, să ofere puncte de sprijin pentru "pacifismul" sovietic, care ar putea înlesni o politică coexistențialistă între cele două mari puteri.

Rusia Sovietică pune la încercare o nouă strategie, după atâtea eșecuri, prin care să depășească situația critică în care se găsește din cauza politicii de granit a Statelor Unite. In noua lor încercare de revenire la coexistențialism, Harriman a întrevăzut șansele de a-și face iarăși apariția pe "scenă". Desigur el cunoaște pe Sovietici și dorește să ajute America să evite o confruntare militară, dar mentalitatea lui (a epocii lui) este depășită, nu mai corespunde revoluției pe care a luat-o politica americană. Rusia Sovietică este "altceva" decât a crezut și vizionat Roosvelt, Harriman etc. Oare, Harriman nu înțelege și nu-și aduce aminte ce consecințe nefaste a adus politica lui Roosvelt? Ii vom aminti noi, în articolul viitor. □

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.

NOTE SI COMENTARII

SATUL ARDE ȘI BABA SE PIAPTĂNĂ

In numărul pe luna Mai al ziarului nostru "Cuvântul Românesc", a apărut un articol extrem de documentat sub titlul: ABERATIILE SOVINISMULUI MAGHIAR, semnat de Dl. Radu Dunăreanu, pe tema propagandei pe care o duc maghiarii de peste hoatre pe toate căile și cu toate mijloacele ce le stau la dispoziție aici în lumea liberă.

Această oribilă și inconștientă atitudine a maghiarilor de peste hotare, confirmă, fără doar și poate, zicala românească: "Satul arde și baba se piaptănă". Căci, în loc de a se alătura celorlalte emigrații și să ducă lupta împotriva dușmanului comun, adică comunismul, sălășluit atât în România cât și în Ungaria, nu din voința poporului ci de tancurile rusești, ei, Ungurii din lumea liberă, bat apa în piuă pe o altă temă și anume, nici mai mult, nici mai puțin: VOR ARDEALUL, pe care însă nu-l vor mai avea nici atunci când: "ursul își va vedea coada", căci - ARDEALUL, cu o populație majoritară românească, a fost leagănul de naștere al poporului nostru daco-roman.

In articolul său mai sus menționat, confratele Dunăreanu a făcut dovada, pe baze autentice, a neîntemeiatelor rățoieli a maghiarilor de peste hotare pe tema așa ziselor persecuții a conaționalilor lor din România, subliniind în același timp, contribuția minorității maghiare din România la instaurarea guvernului comunist, după cel de al doilea război mondial.

Pentru a dovedi însă șovinismul maghiar al Ungurilor de peste hotare ce varsă lacrimi de crocodil pe tema ziselor persecuții a fraților lor din România, ne permitem a reproduce mai jos acest fragment din articolul D-lui Radu Dunăreanu:

..."Era vremea când te duceai la Covasna și cereai în românește un sifon sau o pâine și ți se răspundea ungurește că nu se vorbește românește pe acolo"...

Cu alte cuvinte, în România, se găseau în anumite posturi, persoane ce nu cunoșteau limba română, sau chiar dacă o cunoșteau, făceau pe proștii...

Punând acum povestea aceasta pe cealaltă parte, ca, hai să zicem, în orașul Ghiula din Ungaria, cu un mare număr de Români, unde a existat pe vremuri chiar un liceu românesc, s'ar fi prezentat la Oficiul Poștal un maghiar și ar fi primit din partea funcționarului de origine română răspunsul că: "aici nu se vorbește ungurește", ce s'ar fi întâmplat cu el?...

Desigur că ar fi fost demis din funcția respectivă.

Nu subliniem aceste rânduri adevărate pentru a lua apărarea guvernului dela Bucureștii de astăzi de sub dinastia familiei Ceaușescu, ci mai ales pentru a pune cărțile pe față camarazilor noștri magiari din Exil, pe o temă cu conținut internațional. Adică, lupta comună a tuturor exilaților, indiferent de originea lor etnică, pentru a sugruma balaurul comunist ce ne amenință cu moartea, pe toți deopotrivă.

Nu, nu înghițim propaganda că anume minoritatea maghiară din România ar fi mai persecutată decât alte minorități conlocuitoare, dat fiind faptul că, nu numai minoritățile din România condusă de partidul comunist al nababului Nicolae Ceaușescu, ci chiar Românii de baștină, trăiesc aceeași tragedie. Cu alte cuvinte, sunt la rându-le persecutați, dacă nu s'au integrat în sânul partidului comunist.

Primind, nu de mult; "MAGAZIN LITERAR AL ASOCIATIEI SCRIITORILOR DIN TIMISOARA" pe anul 1982, ne permitem a adăuga la statisticele date de Dl. Dunăreanu în articolul mai sus menționat, următoarele date pe care le culegem din acest Magazin.

Asociația scriitorilor din Timișoara se compune din 86 membri, după cum urmează: 53 Români, 16 Sârbi, 12 Germani și 5 Unguri.

Ne oprim însă la statistica volumelor publicate de către scriitorii minoritari din Timișoara, în limba maghiară.

Aflăm astfel că: scriitorii sârbi au publicat 89 de volume, scriitorii nemți 59, iar scriitorii maghiari 33. (In aceste cifre, nu sunt incluse însă cărțile acestor scriitori ce au apărut și în traducere românească).

Credem că aceste cifre mai sus amintite, vorbesc dela sine pe tema acuzațiilor diasporei maghiare de peste hotare, cu privire la așa zisele "persecuții", față de frații lor din România.

Ar fi deci cazul ca, maghiarii din lumea liberă să-și revizuiască poziția iredentistă pe tema Ardealului și să intre pe făgașul luptei împotriva dușmanului comun: COMUNISMUL.

Noi le întindem o mână frățească, pe acest drum de colaborare, dacă ei, la rându-le, vor înțelege să-și schimbe atitudinea și să înțeleagă, odată și pentru totdeauna, că ARDEALUL, a fost, este și va rămâne de-a pururi românesc.

Nicolae NOVAC